

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) og lov om finansiel virksomhed¹ (Gennemførelse af 5. hvidvaskdirektiv)

§ 1

I hvidvaskloven, lov nr. 651 af 8. juni 2017, som ændret ved § 9 i lov nr. 1547 af 19. december 2017, § 3 i lov nr. 706 af 8. juni 2018 og § [xx] i lov nr. [xx af xx], foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

» 1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2012/648/EU og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF, EU-Tidende 2015, nr. L 141, side 73, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/843/EU af 30. maj 2018 om ændring af direktiv 2015/849/EU om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme og om ændring af direktiv 2009/138/EF og 2013/36/EU, EU-Tidende 2018, nr. L 156, side 43. I loven er der medtaget visse bestemmelser fra Rådets forordning 2001/1338/EF af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, EF-tidende 2001, nr. L 181, side 6, Rådets forordning 2001/1339/EF af 28. juni 2001 om udvidelse af virkningerne af forordning 2001/1338/EF om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, til også at omfatte de medlemsstater, der ikke har indført euroen som fælles valuta, EF-tidende 2001, nr. L 181, side 11, Europa-Kommissionens forordning 2010/1031/EU af 12. november 2010 om det tidsmæssige og administrative forløb af auktioner over kvoter for drivhusgasemissioner og andre aspekter i forbindelse med sådanne auktioner i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet, EU-Tidende 2010, nr. L 302, side 1, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2015/847/EU af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes om betalere ved pengeoverførsler, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1781/2006, EU-Tidende 2015, nr. L 141, side 2. Ifølge artikel 288 i EUF-Traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser i loven er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningernes umiddelbare gyldighed i Danmark.«

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/843 /EU af 30. maj 2018 om ændring af direktiv (EU) 2015/849 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme og om ændring af direktiv 2009/138/EF og 2013/36/EU, EU-Tidende 2018, nr. L 156, side 43.

2. Overalt i loven bortset fra i § 56, stk. 3, nr. 11, § 63, stk. 3, nr. 10 og § 69, stk. 3, nr. 10, ændres »procedurer« til: »forretningsgange« og i § 8, stk. 3 ændres »procedurerne« til: »forretningsgange«.
3. I § 1, stk. 1, nr. 16, indsættes efter »ejendomsmæglervirksomheder«: », herunder når de optræder som mellemmand i forbindelse med udlejning af fast ejendom«.
4. I § 1, stk. 1, nr. 17, ændres »og eksterne bogholdere« til: », eksterne bogholdere og enhver anden person, der forpligter sig til at yde hjælp, bistand eller rådgivning om skattemæssigheder som sin vigtigste erhvervsmæssige virksomhed«.
5. I § 1, stk. 1, indsættes som nr. 22-24:
»22) Virksomheder og personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder gallerier og auktionshuse, hvor værdien af transaktionen eller af en række indbyrdes forbundne transaktioner udgør 50.000 kr. eller derover.
23) Udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer.
24) Udbydere af virtuelle tegnebøger.«
6. I § 1 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:
»Stk. 4. § 6 a finder anvendelse på alle juridiske og fysiske personer her i landet.«
- Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.
7. I § 2, nr. 8, *litra g*, indsættes efter »statsejet virksomheds«: »eller statslig styrelses«.
8. § 2, nr. 9, affattes således:
»9) Reel ejer: Den eller de fysiske personer, der i sidste ende ejer eller kontrollerer kunden, eller den eller de fysiske personer, på hvis vegne en transaktion eller aktivitet gennemføres, herunder:
a) For selskaber og andre juridiske enheder
i) Den eller de fysiske personer i en juridisk enhed, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler, bortset fra ejere af selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder.
ii) Den daglige ledelse, hvis der efter alle muligheder er udtømt, ikke er identificeret en person under nr. i), eller hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer, der er identificeret, er den eller de reelle ejere.
b) For truste og lignende juridiske arrangementer
i) Stifteren eller stifterne.
ii) Forvalteren eller forvalterne (trustee(s)).
iii) Protektoren eller protektorerne.
iv) Særligt begunstigede eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af det juridiske arrangement eller den juridiske enhed, endnu ikke kendes, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse det retlige arrangement eller den juridiske enhed er oprettet eller fungerer.

- v) Enhver anden fysisk person, der i sidste ende udøver kontrol over trusten gennem direkte eller indirekte ejerskab eller ved hjælp af andre midler.
- c) Den eller de fysiske personer i juridiske enheder herunder fonde og lignende juridiske arrangementer svarende til truster, der bestrider tilsvarende eller lignende stillinger som nævnt under litra b.«

9. I § 2, nr. 12, litra d, ændres »retligt arrangement« til: »juridisk arrangement«.

10. I § 2 indsættes som nr. 13-19:

- »13) Formuegoder: Aktiver af enhver art, hvad enten der er tale om løsøre eller fast ejendom, materielle eller immaterielle aktiver, samt juridiske dokumenter eller instrumenter i enhver form, herunder elektronisk eller digital, der tjener som bevis for ejendomsretten til eller rettigheder over sådanne aktiver.
 - 14) Selvregulerende organ: Et organ, der repræsenterer medlemmer af et erhverv og spiller en rolle i reguleringen af disse i udførelsen af visse tilsyns- eller overvågningsfunktioner og i sikring af, at reglerne vedrørende de pågældende medlemmer håndhæves
 - 15) Udbydere af virtuelle tegnebøger: En enhed, som leverer tjenester til at beskytte private kryptografiske nøgler på vegne af deres kunder med henblik på at opbevare, lagre og overføre virtuelle valutaer.
 - 16) Virtuelle valutaer: Et digitalt udtryk for værdi, som ikke er udstedt eller garanteret af en centralbank eller en offentlig myndighed, ikke nødvendigvis er bundet til en lovligt oprettet valuta og ikke har samme retsstatus som valuta eller penge, men som accepteres af fysiske og juridiske personer som vekslingsmiddel, som kan overføres, lagres og handles elektronisk.
 - 17) Fiatvalutaer: Et lovligt betalingsmiddel, som er udstedt af en centralbank.
 - 18) Truster, herunder også lignende juridiske arrangementer: En ikke-juridisk person oprettet ved stifters vilje om overførelse af aktiver til en forvalter på baggrund af stifters instruktion om at forvalte aktiverne til fordel for en eller flere begunstigede.
 - 19) Forvalter, herunder også en person, der varetager en tilsvarende stilling: En fysisk eller juridisk person, der råder over trustens aktiver i overensstemmelse med stifters instruktioner.«
-
- »13) Udbydere af virtuelle tegnebøger: En enhed, som leverer tjenester til at beskytte private kryptografiske nøgler på vegne af deres kunder med henblik på at opbevare, lagre og overføre virtuelle valutaer.
 - 14) Virtuelle valutaer: Et digitalt udtryk for værdi, som ikke er udstedt eller garanteret af en centralbank eller en offentlig myndighed, ikke nødvendigvis er bundet til en lovligt oprettet valuta og ikke har samme retsstatus som valuta eller penge, men som accepteres af fysiske og juridiske personer som vekslingsmiddel, som kan overføres, lagres og handles elektronisk.
 - 15) Fiatvalutaer: Et lovligt betalingsmiddel, som er udstedt af en centralbank.
 - 16) Truster, herunder også lignende juridiske arrangementer: En ikke-juridisk person oprettet ved stifters vilje om overførelse af aktiver til en forvalter på baggrund af stifters instruktion om at forvalte aktiverne til fordel for en eller flere begunstigede.
 - 17) Forvalter, herunder også en person, der varetager en tilsvarende stilling: En fysisk eller juridisk person, der råder over trustens aktiver i overensstemmelse med stifters instruktioner.
 - 18) Formuegoder: Aktiver af enhver art, hvad enten der er tale om løsøre eller fast ejendom, materielle eller immaterielle aktiver, samt juridiske dokumenter eller instrumenter i enhver

form, herunder elektronisk eller digital, der tjener som bevis for ejendomsretten til eller rettigheder over sådanne aktiver.

- 19) Selvregulerende organ: Et organ, der repræsenterer medlemmer af et erhverv og spiller en rolle i reguleringen af disse i udførelsen af visse tilsyns- eller overvågningsfunktioner og i sikring af, at reglerne vedrørende de pågældende medlemmer håndhæves.«

11. Efter § 6 indsættes i *Kapitel 1*:

»Forbud mod anvendelse af 500-eurosedler

§ 6 a. 500-eurosedler må ikke anvendes, herunder udleveres, indleveres, veksles, bruges som betalingsmiddel eller overdrages, i Danmark.«

- 12.** I § 7, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »§ 1, stk. 1, nr. 1-8, 10, 11 og 19« til: »§ 1, stk. 1, nr. 1-8, 10, 11, 19, 23 og 24«.

- 13.** I § 8, *stk. 3*, ændres », er effektive.« til: », er effektive samt kontrollere, at virksomheden underretter Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet i henhold til § 26, stk. 1.«.

- 14.** I § 8, *stk. 4*, indsættes efter »intern revision«: »eller intern audit,« og efter »den interne revision« indsættes: » eller interne audit«.

- 15.** I § 10, *nr. 1*, indsættes efter », og i øvrigt på passende tidspunkter,«: »herunder når virksomheden eller personen i løbet af det relevante kalenderår er juridisk forpligtet til at kontakte kunden med henblik på at undersøge enhver relevant oplysning vedrørende den eller de reelle ejere.«

- 16.** I § 11, *stk. 1, nr. 2*, indsættes som *2. pkt.*: »Ved pålidelig og uafhængig kilde forstås eksempelvis elektroniske identifikationsmidler, relevante tillidstjenester, eller enhver anden sikker form for fjernidentifikationsproces eller elektronisk identifikationsproces, der er reguleret, anerkendt, godkendt eller accepteret af de kompetente nationale myndigheder.«

- 17.** § 11, *stk. 1, nr. 3, 2. pkt.* affattes således: »Er kunden en juridisk person, trust, fond, et selskab eller tilsvarende juridisk arrangement, skal der herunder gennemføres rimelige foranstaltninger for at klarlægge kundens ejer- og kontrolstruktur.«

- 18.** I § 11, *stk. 1, nr. 3*, indsættes som *3., 4. og 5. pkt.*:

»Er den reelle ejer en begunstiget af en trusts eller et tilsvarende juridisk arrangements formue, jf. § 2, litra b, iv, skal virksomheden eller personen træffe de i foranstaltninger, der er nævnt i 1. pkt. på det tidspunkt, hvor udbetalingen finder sted eller på det tidspunkt, hvor modtageren udøver sin ret. Identificeres den daglige ledelse som den reelle ejer, skal virksomheden eller personen træffe de nødvendige rimelige foranstaltninger for at kontrollere identiteten af den eller de fysiske personer, der udgør kundens daglige ledelse, jf. § 2, litra a, ii. Virksomheden eller personen skal opbevare oplysninger om de iværksatte foranstaltninger og om eventuelle opståede vanskeligheder under udførelsen af kontrollen.«

19. I § 14, stk. 1, indsættes som nyt punktum: »Etableres forretningsforbindelsen med et koncernselskab eller en anden juridisk enhed, eller en trust eller et lignende juridisk arrangement, der har struktur eller funktioner, der ligner truster, og som er forpligtet til at registrere oplysninger om reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system, skal virksomheden eller personen indhente registreringsbevis eller et ekstrakt af oplysningerne i Erhvervsstyrelsens it-system.«

20. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Bliver en virksomhed eller en person bekendt med, at de oplysninger om deres kundes reelle ejere, som er indhentet i medfør af dette kapitel, ikke stemmer overens med de oplysninger om kundens reelle ejere, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, skal uoverensstemmelsen samt dokumentation herfor indberettes til Erhvervsstyrelsen hurtigst muligt.

Stk. 2. Bliver en kompetent myndighed bekendt med uoverensstemmelser i oplysninger om reelle ejere, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, og de oplysninger om reelt ejerskab, som er tilgængelige for dem, skal uoverensstemmelsen samt dokumentation herfor indberettes til Erhvervsstyrelsen hurtigst muligt. Dette gælder ikke, hvis det vil gribe unødigt ind i myndighedens funktion.«

21. § 17, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Virksomheder og personer skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvis kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. De skærpede kundekendskabsprocedurer skal omfatte følgende:

- 1) Yderligere oplysninger om kunden og reelle ejere.
- 2) Yderligere oplysninger om forretningsforbindelsens tilsigtede karakter.
- 3) Oplysninger om midlernes oprindelse og kilden til kundens og den reelle ejers formue.
- 4) Oplysninger om årsagerne til de ønskede eller udførte transaktioner.
- 5) Indhentelse af godkendelse ved etablering eller fortsættelse af forretningsforbindelser hos den person, der er udpeget i henhold til § 7, stk. 2.
- 6) Skærpet overvågning af forretningsforbindelsen ved at øge antallet af kontroller og ved at udvælge transaktionsmønstre, der kræver nøjere undersøgelse.«

22. I § 17 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ud over de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 2, skal virksomheder og personer gennemføre en eller flere yderligere mitigerende foranstaltninger når fysiske personer eller juridiske enheder gennemfører transaktioner, der involverer lande, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Disse foranstaltninger skal bestå i:

- 1) anvendelse af supplerende elementer af skærpede kundekendskabsprocedurer,
- 2) indførelse af relevante skærpede indberetningsmekanismer eller systematisk indberetning af finansielle transaktioner eller
- 3) begrænsning af forretningsforbindelser eller transaktioner med fysiske personer eller juridiske enheder fra de tredjelande, der er identificeret som højrisikolande.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

23. I § 18, stk. 7, ændres »navne« til: »navne, fødselsdatoer og stillingsbetegnelser«.

24. I § 18 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Internationale organisationer, der er akkrediteret af Danmark, skal udarbejde og ajourføre en liste over højerestående offentlige hverv, jf. § 2, nr. 8, inden for den pågældende internationale organisation. Denne liste skal sendes til Kommissionen. Erhvervsministeren udarbejder og ajourfører ligeledes en liste over de nøjagtige funktioner, der er omfattet af § 2, nr. 8, og sender denne liste til Kommissionen.«

Stk. 8 bliver herefter stk. 9.

25. I § 19, stk. 1, ændres »korrespondentforbindelse med respondenter fra lande« til: »korrespondentforbindelse, der involverer gennemførelse af betalinger med et respondentinstitut«.

26. Efter § 20 indsættes før overskriften før § 21:

»§ 20 a. Finanstilsynet kan fastsætte regler om, at der ved forretningsforbindelser eller transaktioner, der involverer lande, der er opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikotredjelande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, kan kræves, at første betaling foretages gennem en konto i kundens navn i et pengeinstitut, der er underlagt krav om kundekendskabsstandards, der mindst svarer til de kundekendskabsstandards, der er fastsat i denne lov.«

27. I § 22, stk. 1, indsættes efter »at indhente«: »og kontrollere«.

28. I § 22, stk. 3, indsættes efter »samt anden relevant dokumentation«: »og data.«

29. § 25, stk. 1, affattes således:

»Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal undersøge baggrunden for og formålet med alle transaktioner, der

- 1) er komplekse,
- 2) er usædvanligt store,
- 3) foretages i et usædvanligt mønster eller
- 4) ikke har et åbenbart økonomisk eller lovligt formål.«

30. I § 25 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Virksomheder og personer skal, hvor det er relevant, udvide overvågningen af kunden med det formål at afgøre, om transaktionerne eller aktiviteterne forekommer mistænkelige.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

31. I § 25, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1-3«.

32. I § 28 ændres »told- og skatteforvaltningen« til: »skatteforvaltningen«, og efter »at tro« indsættes:», at disse«.

33. I § 30 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Oplysninger, dokumenter og registreringer som nævnt i stk. 1 skal kunne videregives, når Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og International Kriminalitet eller andre kompetente nationale myndigheder henvender sig til virksomheder og personer omfattet af loven for at få oplyst, om de har eller i de sidste fem år forud for forespørgslen har haft forretningsforbindelser med nærmere angivne personer, og hvori disse forbindelser består. Videregivelsen skal ske gennem sikre kanaler og på en måde, der sikrer fuld fortrolighed i forbindelse med undersøgelserne.«

34. Efter § 30 indsættes i *Kapitel 5*:

»§ 30 a. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om førelse af et centralt bankkontoregister, som muliggør identifikation af alle fysiske eller juridiske personer, som har eller kontrollerer betalingskonti og bankkonti, der identificeres ved IBAN, som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 260/2012 om tekniske og forretningsmæssige krav til kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro og om ændring af forordning (EF) nr. 924/2009, samt deponeringsbokse, som indehaves af et kreditinstitut med hjemsted i Danmark.

§ 30 b. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og International Kriminalitet og andre kompetente nationale myndigheder i henhold til hvidvaskloven sikres adgang til oplysninger, som muliggør rettidig identifikation af alle fysiske eller juridiske personer, der ejer fast ejendom i Danmark.«

35. Efter § 31 indsættes:

»§ 31 a. Den myndighed, der fører tilsyn med en virksomheds eller persons overholdelse af loven, kan afvise etablering af datterselskaber, filialer eller repræsentationskontorer i Danmark af virksomheder eller personer, der har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikolande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Stk. 2. Den myndighed, der fører tilsyn med virksomheders og personers overholdelse af loven, kan fastsætte regler om, at virksomheder og personer, der har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikotredjelande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, kun kan etablere et datterselskab, en filial eller et repræsentationskontor, i Danmark under særlige betingelser.

§ 31 b. Virksomheder og personer omfattet af loven, der ønsker at etablere en filial eller et repræsentationskontor i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal meddele dette til den myndighed, der påser virksomhedens eller personens overholdelse af denne lov sammen med følgende oplysninger om filialen:

- 1) I hvilket land filialen eller repræsentationskontoret ønskes etableret.
- 2) En beskrivelse af filialens eller repræsentationskontorets virksomhed, herunder oplysninger om organisation, og de planlagte aktiviteter.
- 3) Filialens eller repræsentationskontorets adresse.
- 4) Navnene på filialens eller repræsentationskontorets ledelse.

Stk. 2. Den myndighed, der påser virksomhedens eller personens overholdelse af denne lov, kan forbyde virksomheden eller personen at etablere filialer eller repræsentationskontorer i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Stk. 3. Den myndighed, der påser virksomhedens eller personens overholdelse af denne lov, kan fastsætte regler om, at virksomheden eller personen skal tage højde for, at den pågældende filial eller det pågældende repræsentationskontor vil komme til at ligge i et land, der ikke har tilstrækkelige ordninger til bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.«

36. I § 35, stk. 1, 1.pkt., og § 36, stk. 1, indsættes efter »nr. 13-20«: »og 22-24,«.

37. I § 35, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Virksomheder og personer skal efter anmodning fra en tilsynsmyndighed skriftligt kunne dokumentere, hvordan virksomheden eller personen har fulgt op på indberetninger til ordningen.«

38. I § 36, stk. 1, ændres »udsætte en ansat for ufordelagtig behandling« til: »udsætte den ansatte eller den tidligere ansatte for ufordelagtig behandling« og »den ansatte har indberettet« ændres til: »den ansatte eller den tidligere ansatte har indberettet«.

39. I § 36, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Det samme gælder ved fastsættelse, tildeling og udbetaling af variabel løn til ansatte eller tidligere ansatte.«

40. I § 36, stk. 2, ændres

»en ansat« til: »en ansat eller den tidligere ansatte« og »den ansatte« ændres til: »den ansatte eller den tidligere ansatte«.

41. I § 36, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Det samme gælder ved fastsættelse, tildeling og udbetaling af variabel løn til ansatte eller tidligere ansatte.«

42. I § 36, stk. 3, 1. pkt. ændres

»Ansatte« til: »ansatte eller tidligere ansatte«.

43. I § 36, stk. 3, 2. pkt., ændres:

»den ansattes ansættelsestid« til: »den ansattes eller den tidligere ansættelsestid«.

44. Efter § 36 indsættes i *Kapitel 6*:

»§ 36 a. Den daglige ledelse i virksomheder omfattet af lovens § 1, stk. 1, skal til bestyrelsen uden unødigt ophold rapportere om advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering modtaget fra andre, herunder fra udenlandske myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt whistleblowere. Har virksomheden ikke en bestyrelse, skal rapportering af advarsler ske til virksomhedens øverste ledelsesorgan.

Stk. 2. Tilsvarende skal nøglepersoner uden unødigt ophold rapportere til den daglige ledelse eller bestyrelsen om advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering modtaget fra andre, herunder fra udenlandske myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt whistleblowere. Modtager den daglige ledelse en rapportering om en modtaget advarsel fra medarbejdere, skal den daglige ledelse videre-rapportere advarslen til bestyrelsen.«

45. I § 38, stk. 3, ændres »nr. 1-13 eller 19,« til: »nr. 1-13, 19, 23 eller 24,«.

46. I § 38, stk. 6, ændres »nr. 1-15, 17, 19 og 21,« til: »nr. 1-15, 17, 19, 21, 23 og 24,«.

47. Efter kapitel 10 indsættes:

»Kapitel 10 a

Truster og lignede juridiske arrangementer stiftet i henhold til andres landes lovgivning

§ 46 a. Forvalteren af en trust skal indhente og opbevare oplysninger om trustens reelle ejere, jf. § 46 c, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, når forvalteren er etableret eller har bopæl i Danmark.

Stk. 2. Er forvalteren etableret eller har forvalteren bopæl uden for EU, skal forvalteren af en trust indhente, opbevare oplysninger om trustens reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, når forvalteren af trusten

- 1) indgår en forretningsforbindelse, jf. § 2, nr. 3, i trustens navn, eller
- 2) erhverver fast ejendom i trustens navn.

Stk. 3. Forvalteren skal registrere oplysningerne efter stk. 1 eller 2 i Erhvervsstyrelsens it-system hurtigst muligt efter, at forvalteren af trusten er blevet bekendt med, at en person er blevet reel ejer. Enhver ændring af de oplysninger, som er registreret om de reelle ejere, registreres hurtigst muligt efter at forvalteren af trusten er blevet bekendt med ændringen.

Stk. 4. Er forvalteren af trusten etableret eller har forvalteren bopæl i forskellige medlemsstater, eller indgår flere forretningsforbindelser i trustens navn i forskellige medlemsstater, kan et registreringsbevis eller et ekstrakt af oplysningerne om reelt ejerskab fra et andet EU-medlemslands register træde i stedet for registrering af trustens reelle ejere.

Stk. 5. Forvalteren skal mindst en gang årligt undersøge, om der er ændringer til de registrerede oplysninger om trustens reelle ejere.

Stk. 6. Forvalteren skal opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om trustens reelle ejere i 5 år efter det reelle ejerskabs ophør. Forvalteren skal endvidere opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om forsøg på identifikation af trustens reelle ejere i 5 år efter gennemførelsen af identifikationsforsøget.

Stk. 7. Forvalteren skal efter anmodning udlevere oplysninger om trustens reelle ejere, herunder om forvalterens forsøg på at identificere trustens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Forvalteren skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre offentlige myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 8. Kompetente myndigheder og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 7, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og Financial Intelligence Units.

Stk. 9. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler om registrering, oplysningernes tilgængelighed og offentliggørelse, jf. stk. 1-4 og 6, i styrelsens it-system, herunder hvilke oplysninger forvalteren skal registrere i styrelsens it-system.

§ 46 b. Som reel ejer af en trust anses den eller de fysiske personer, der i sidste ende direkte eller indirekte kontrollerer trusten eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser, herunder

- 1) trustens stiftere,
- 2) trustens forvaltere,
- 3) trustens protektorer, hvis sådanne findes, og
- 4) særligt begunstigede personer, eller såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af trustens uddelinger, endnu ikke kendes af trusten, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse trusten er oprettet eller fungerer.

§ 46 c. Forvaltere af truster og lignende juridiske arrangementer, der skal indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere, jf. § 69 a, skal underrette personer og virksomheder, der i medfør af hvidvaskloven skal udføre kundekendskabsprocedurer, om deres status og rettidig give oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements ejerforhold, når forvalteren etablerer forretningsforbindelser eller udfører lejlighedsvis transaktioner.

Stk. 2. Modtager Erhvervsstyrelsen indberetninger om uoverensstemmelser efter § 15 a i forhold til de registrerede oplysninger om en trusts eller et lignende juridisk arrangements reelle ejere, foretager Erhvervsstyrelsen en undersøgelse af forholdet, jf. § 46 b, stk. 7, og § 46 f, stk. 1.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan sideløbende med undersøgelsen, offentliggøre en meddelelse om indberetningen i styrelsens it-system. Forvalteren skal, medmindre formålet med offentliggørelsen af meddelelsen om indberetning derved forspildes, have mulighed for at gøre indsigelser mod indberetningen forinden denne offentliggøres.

§ 46 d. Registrering må ikke finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke opfylder bestemmelser i denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller trustens vedtægt. Registrering må heller ikke finde sted, hvis den beslutning, der lægges til grund for registreringen, ikke er blevet til i overensstemmelse med denne lov eller bestemmelser fastsat i henhold til denne lov eller vedtægten.

Stk. 2. En anmelder, der registrerer et forhold i Erhvervsstyrelsens it-system eller indsender anmeldelse herom til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, indestår for, at registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget, herunder at der foreligger behørig fuldmagt, og at dokumentationen i forbindelse med registreringen eller anmeldelsen er gyldig.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på dokumenter mv., som offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system, eller som indsendes til Erhvervsstyrelsen til offentliggørelse mv. efter denne lov.

§ 46 e. Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed forlange de oplysninger, som er nødvendige, for at der kan tages stilling til, om loven og regler fastsat i medfør af loven er overholdt.

Stk. 2. Ved anmeldelse og registrering efter regler fastsat i medfør af dette kapitel kan Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed i indtil 3 år fra registreringstidspunktet stille krav om, at der indsendes dokumentation for, at anmeldelsen eller registreringen er lovligt foretaget. Opfyldes kravene i henhold til 1. pkt. ikke, fastsætter Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed en frist for forholdets berigtigelse.«

48. I § 47, *stk. 1*, § 49, *stk. 1*, §§ 51 og § 53, og § 54, *stk. 1 og 2*, ændres »nr. 1-13 og 19,« til: »nr. 1-13, 19, 23 og 24,«.

49. I § 47, *stk. 1*, indsættes som 2. *pkt.*:
»Dette gælder dog ikke overholdelse af § 36«.

50. I § 47, *stk. 3*, og § 50, *stk. 2*, ændres »nr. 1-13,« til: »nr. 1-13, 23 og 24,«.

51. I § 48 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Virksomheder og personer omfattet af § 1, *stk. 1*, nr. 23 og 24, skal ligeledes registreres hos Finanstilsynet for at kunne udøve deres aktiviteter.«

Stk. 2-6 bliver herefter *stk. 3-7*.

52. I § 48, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, ændres »*stk. 1*« til: »*stk. 1 og 2*«.

53. I § 48, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, ændres »*stk. 2 og 3*« til: »*stk. 3 og 4*«.

54. I § 48, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »stk. 1« til: »stk. 1 og 2«, »stk. 2« ændres til: »stk. 3« og »stk. 3« ændres til: »stk. 4«.

55. I § 48, stk. 6 ændres »stk. 1« til: »stk. 1 og 2«.

56. I § 52 ændres »§ 1, stk. 1, nr. 8,« til: »§ 1, stk. 1, nr. 8, 23 og 24,«.

57. I § 55 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Offentliggjorte reaktioner forbliver på Finanstilsynets hjemmeside i fem år efter offentliggørelse. Personoplysninger indeholdt i offentliggørelsen må dog kun forblive på Finanstilsynets hjemmeside i det nødvendige tidsrum i overensstemmelse med de gældende databeskyttelsesregler.«

Stk. 2-6 bliver herefter til stk. 3-7.

58. I § 56, stk. 3, nr. 4 ændres »SKAT« til: »Skatteforvaltningen« og »SKATs« til: »Skatteforvaltningens«.

59. I § 56, stk. 3, indsættes som nr. 20 og 21:

»20) Den Europæiske Centralbank, når den handler i medfør af Rådets forordning om overdragelse af specifikke opgaver til Den Europæiske Centralbank i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter.

21) Den Europæiske Banktilsynsmyndighed, Det Europæiske Råd for Systemiske Risici, Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger og Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed samt organer etableret af disse når, modtagerne af oplysningerne har behov herfor til varetagelsen af deres opgaver.«

60. Efter § 56 indsættes *før afsnittet Erhvervsstyrelsen*:

»§ 56 a. Finanstilsynets ansatte må ikke videregive oplysninger om en person, når vedkommende har indberettet en virksomhed eller en person til Finanstilsynet for overtrædelse eller potentiel overtrædelse af denne lov, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 47, stk. 1, for de områder af loven, som Finanstilsynet fører tilsyn med, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at personoplysninger videregives i medfør af § 56, stk. 3.

Stk. 3. Alle, der i henhold til stk. 2 modtager personoplysninger, er med hensyn til disse oplysninger undergivet den i stk. 1 omhandlede tavshedspligt.«

61. I § 57, stk. 1, indsættes efter »nr. 15-18«: »og 22«.

62. I § 57, stk. 1, indsættes som nyt 2. pkt.:

»Dette gælder dog ikke overholdelse af § 36.«

63. § 58, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Erhvervsstyrelsen kan inddrage registreringen af en virksomhed eller person efter stk. 1, hvis nye medlemmer af en virksomheds øverste eller daglige ledelse eller nye reelle ejere, ikke giver Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for, at Erhvervsstyrelsen kan vurdere om disse er omfattet af stk. 2 eller 3.«

64. I § 58 indsættes som stk. 8:

»Stk. 8. Erhvervsstyrelsen kan inddrage registreringen af en virksomhed eller en person efter stk. 1, hvis virksomheden eller personen gør sig skyldig i grove eller gentagende overtrædelser af denne lov.«

65. I § 59, stk. 1 og 2, og § 60, stk. 1, indsættes efter »nr. 15-18«: »og 22«.

66. I § 62 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Offentliggjorte reaktioner forbliver på Erhvervsstyrelsens hjemmeside i fem år efter offentliggørelse. Personoplysninger indeholdt i offentliggørelsen må dog kun forblive på Erhvervsstyrelsens hjemmeside i det nødvendige tidsrum i overensstemmelse med de gældende databeskyttelsesregler.«

67. I § 63, stk. 3, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) Skatteforvaltningen, når videregivelse sker til brug for Skatteforvaltningens undersøgelse af mulige overtrædelser af told- og skattelovgivningen.«
Nr. 4-14 bliver herefter nr. 5-15.

68. I § 63, stk. 4, ændres »stk. 3, nr. 14,« til: »stk. 3, nr. 15,«.

69. I § 63, stk. 5, ændres »nr. 1-12« til: »nr. 1-13«.

70. I § 63, stk. 6, ændres »stk. 3, nr. 1, 2, 7, 8, 10, 12, 13 og 14« til: »stk. 3, nr. 1, 2, 8, 9, 11 og 13-15«.

71. Efter § 63 indsættes *før afsnittet Advokatrådet*:

»§ 63 a. Erhvervsstyrelsens ansatte må ikke videregive oplysninger om en person, når vedkommende har indberettet en virksomhed eller en person til Erhvervsstyrelsen for overtrædelse eller potentiel overtrædelse af denne lov, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 57, stk. 1, for de områder af loven, som Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at personoplysninger videregives i medfør af § 66, stk. 3.

Stk. 3. Alle, der i henhold til stk. 2 modtager personoplysninger, er med hensyn til disse oplysninger undergivet den i stk. 1 omhandlede tavshedspligt.«

72. I § 64, stk. 1, indsættes som nyt 2. pkt.:

»Dette gælder dog ikke overholdelse af § 36.«

73. I § 65, stk. 1, indsættes som nyt 2. pkt.:

»Dette gælder dog ikke overholdelse af § 36.«

74. Efter § 69 indsættes *før afsnittet Kommunikation og samarbejdsforum*:

»§ 69 a. Spillemyndighedens ansatte må ikke videregive oplysninger om en person, når vedkommende har indberettet en virksomhed eller en person til Spillemyndigheden for overtrædelse eller potentiel overtrædelse af denne lov, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 65, stk. 1, for de områder af loven, som Spillemyndigheden fører tilsyn med, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at personoplysninger videregives i medfør af § 69, stk. 3.

Stk. 3. Alle, der i henhold til stk. 2 modtager personoplysninger, er med hensyn til disse oplysninger undergivet den i stk. 1 omhandlede tavshedspligt.«

75. I § 78, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »6, stk. 1, 2. pkt.,«: »§ 6 a,«, »§ 17, stk. 1 og 2,« ændres til: »§ 17, stk. 1-3,«, »§ 25, stk. 1 og 2,« ændres til: »§ 25, stk. 1-3,«, »§§ 30 og 31,« ændres til: »§§ 30 og 31, § 31 b, stk. 1,«, efter »§ 36, stk. 1 og 2,« indsættes: »§ 36 a,« og »§ 48, stk. 1,« ændres til: »§ 48, stk. 1 og 2,«.

76. I § 78, *stk. 2*, ændres »§ 17, stk. 1 og 2,« til: »§ 17, stk. 1-3,«.

77. I § 80, *stk. 2*, ændres »§ 58, stk. 5 og 7« til: »§ 58, stk. 7«.

78. I § 80 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Undlader en forvalter eller en person, der varetager en tilsvarende stilling, i en trust eller et lignende juridisk arrangement at opfylde de pligter, som efter loven påhviler dem i medfør af § 46 a, stk. 3, 4 og 8, og § 46 e, stk. 2, kan Erhvervsstyrelsen som tvangsmiddel pålægge forvalteren eller personen, der varetager en tilsvarende stilling, daglige eller ugentlige bøder.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

79. I § 80, *stk. 4*, der bliver stk. 5, ændres »§ 18, stk. 8,« til: »§ 18, stk. 9«.

80. I *bilag 1, nr. 12*, ændres »Bankboksudlejning« til: »Boksudlejning«.

81. *Overskriften* til bilag 2 affattes således:

»Følgende er en ikke-udtømmende liste over faktorer og typer dokumentation, som kendetegner situationer, der potentielt indebærer en begrænset risiko:«.

82. I *bilag 2, nr. 1*, indsættes som *litra c*:

»c) Kunder, som er bosiddende i geografiske områder med en lavere risiko, som omhandlet i nr. 3.«

83. I *bilag 2, nr. 3*, ændres »Geografiske risikofaktorer« til: »Geografiske risikofaktorer herunder registrering, etablering, bopæl i:«.

84. *Overskriften* til bilag 3 affattes således:

»Følgende er en ikke-udtømmende liste over faktorer og typer dokumentation, som kendetegner situationer, der potentielt indebærer en øget risiko:«.

85. I *bilag 3, nr. 1*, indsættes efter *litra a* som nyt *litra*:

»b) Kunder, der er bosiddende i geografiske områder med en højere risiko som omhandlet i nr. 3.«
Litra b - e bliver herefter *litra c - f*.

86. I *bilag 3, nr. 1*, indsættes som *litra g*:

»g) Kunden er en tredjelandstatsborger, der ansøger om opholdstilladelse eller statsborgerskab i et EU- eller EØS-land i bytte for kapitaloverførsler, køb af ejendom eller statsobligationer eller investering i selskaber i det pågældende EU- eller EØS-land.«

87. Bilag 3, nr. 2, litra c, affattes således:

»c) Forretningsforbindelser eller transaktioner uden direkte kontakt, uden visse sikkerhedsforanstaltninger som for eksempel elektroniske identifikationsmidler eller relevante tillidstjenester som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 910/2014/EU af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF eller enhver anden sikker form for fjernidentifikationsproces eller elektronisk identifikationsproces, der er reguleret, anerkendt, godkendt eller accepteret af de kompetente, nationale myndigheder.«

88. I bilag 3, nr. 2, indsættes som *litra f*:

»f) Transaktioner vedrørende olie, våben, ædelmetaller, tobaksvarer, kulturelle værdigenstande og andre vigtige genstande af arkæologisk, historisk, kulturel og religiøs betydning eller af særlig videnskabelig værdi samt elfenben og beskyttede dyrearter.«

§ 2

I lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1140 af 26. september 2017, som ændret blandt andet ved § 1 i lov nr. 665 af 8. juni 2017, § 1 i lov nr. 1547 af 19. december 2017, § 45 i lov nr. 41 af 22. januar 2018 og senest ved § [xx] i lov nr. [xx af xx], foretages følgende ændring:

1. I § 361, stk. 6, nr. 1, indsættes efter »8,«: »23 og 24,«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 10. januar 2020.

Stk. 2. § 1, nr. 2, 7, 9, 13, 14, 17, 23, 25, 27, 32, 33, 57, 58, 60, 66, 71, 74, 79-82, 84-85 og § 2, nr. 13-14, som affattet ved lovens § 1, nr. 10 samt § 11, stk. 1, nr. 3, 3. pkt., som affattes ved lovens § 1, nr. 18, træder i kraft den 1. juli 2019.

Stk. 3. Regler fastsat i medfør af § 1, stk. 4 og 5, og § 18, stk. 8, i hvidvaskloven, jf. lov nr. 651 af 8. juni 2017, som ved denne lovs § 1, nr. 6 og nr. 23, bliver stk. 5 og 6, og § 18, stk. 9, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 1, stk. 5 og 6 og § 18, stk. 9

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1 Indledning
- 2 Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1 Regulering af kunsthandlerbranchen til lovens anvendelsesområde
 - 2.1.1 Gældende ret
 - 2.1.2 Erhvervsministeriets overvejelser
 - 2.1.3 Lovforslagets indhold
 - 2.2 Regulering af aktører på det virtuelle valutamarked
 - 2.2.1 Gældende ret
 - 2.2.2 Erhvervsministeriets overvejelser
 - 2.2.3 Lovforslagets indhold
 - 2.3 Forbud mod anvendelse af 500-eurosedler i Danmark
 - 2.3.1 Gældende ret
 - 2.3.2 Erhvervsministeriets overvejelser
 - 2.3.3 Lovforslagets indhold
 - 2.4 Indberetning af uoverensstemmelser i reel ejer-oplysninger
 - 2.4.1 Gældende ret
 - 2.4.2 Erhvervsministeriets overvejelser
 - 2.4.3 Lovforslagets indhold
 - 2.5 Styrkelse af reglerne om beskyttelse af whistleblowere
 - 2.5.1 Gældende ret
 - 2.5.2 Erhvervsministeriets overvejelser
 - 2.5.3 Lovforslagets indhold
 - 2.6 Bemyndigelse til Erhvervsministeren om fastsættelse af nærmere regler om førelse af et centralt bankkontoregister
 - 2.6.1 Gældende ret
 - 2.6.2 Erhvervsministeriets overvejelser
 - 2.6.3 Lovforslagets indhold
 - 2.7 Rapporteringsforpligtelse til bestyrelsen vedrørende advarsler om hvidvask eller finansiering af terrorisme
 - 2.7.1 Gældende ret
 - 2.7.2 Erhvervsministeriets overvejelser

2.7.3	Lovforslagets indhold
2.8	Truster og lignende juridiske arrangementer
2.8.1	Gældende ret
2.8.2	Erhvervsministeriets overvejelser
2.8.3	Lovforslagets indhold
3	Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
4	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6	Administrative konsekvenser for borgerne
7	Miljømæssige konsekvenser
8	Forholdet til EU-retten
9	Høring
10	Sammenfattende skema

1 Indledning

Den seneste tids terrorangreb rundt om i Europa har kastet lys over nye tendenser blandt andet i forhold til den måde, hvorpå terrorgrupper finansierer og udfører deres aktioner. Angrebene har blandt andet vist, at visse moderne teknologitjenester bliver stadig mere populære som alternative finansielle systemer. Dette skyldes, at de fortsat falder uden for EU-retten eller undtages fra retlige krav, hvorfor det er nemmere at tilsløre oprindelsen af midlerne via disse tjenester. Det er vigtigt, at det sikres, at der et effektivt regelsæt til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, således at omgivelserne bliver så ugunstige for kriminelle, der søger ly for deres finanser gennem uigen-nemtsigtige strukturer.

Lovforslagets overordnede formål er at indføre nye reguleringsmæssige tiltag, der styrker den eksisterende forebyggende ramme og mere effektivt bekæmpe hvidvask og finansiering af terrorisme. Ændringerne skal også være med til at sikre, at reguleringen holder trit med de nye tendenser og sikre øget gennemsigtighed i finansielle transaktioner for at undgå, at det finansielle system bliver misbrugt via moderne teknologitjenester.

Lovforslaget gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/843 af 30. maj 2018 om ændring af direktiv (EU) 2015/849 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme og om ændring af direktiv 2009/138/EF og 2013/36/EU (herefter 5. hvidvaskdirektiv). Endvidere er der for at sikre en så direktivnær implementering af 4. hvidvaskdirektiv som muligt fundet anledning til at præcisere enkelte elementer i hvidvaskloven.

Derudover gennemføres dele af den politiske aftale om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering fra september 2018, som har til formål at minimere omfanget af hvidvask af udbytte fra kriminalitet og terrorfinansiering samt sikre en helhedsorienteret fælles indsats på området. Med lovforslaget indføres forbud mod anvendelse af 500-eurosedler og en rapporteringsforpligtelse til bestyrelsen vedrørende advarsler om hvidvask eller finansiering af terrorisme for blandt andet at sikre, at der fulgt op på mistænkelige indrapporteringer, og at alle indberetninger behandles behørigt.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med lovforslaget om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og forskellige andre love. (Ændring af reglerne om reelle ejere som følge af 5. hvidvaskdirektiv).

Med lovforslaget udvides anvendelsesområdet på en række områder, således at blandt andet udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger og kunsthandlere omfattes i et forsøg på at mindske den anonymitet, som blandt andet er forbundet med virtuelle valutaer. Derudover indføres der en registreringspligt for reelle ejere i udenlandske truste og lignende juridiske arrangementer for at skabe øget gennemsigtighed, således at personer får sværere ved at gemme sig bag selskabskonstruktioner af forskellig art.

Øget gennemsigtighed kan være et effektivt afskrækkende middel i kampen mod hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Derudover afhænger den brede offentligheds tillid til de finansielle markeder i vid udstrækning af, om der findes lovgivning, som skaber gennemsigtighed.

2 Lovforslagets hovedpunkter

2.1 Regulering af kunsthandlerbranchen

2.1.1 Gældende ret

Kunsthandlerbranchen er ikke omfattet af hvidvasklovens (lov nr. 651 af 8. juni 2017) anvendelsesområde.

Formålet med hvidvaskloven er at styrke indsatsen mod, at kriminelle misbruger danske virksomheder og det finansielle system til hvidvask af penge og terrorfinansiering, ligesom det er et mål at forhindre, at den finansielle stabilitet og tilliden til det finansielle system skades som følge af misbrug af finansielle institutioner til hvidvask og finansiering af terrorisme.

2.1.2 Erhvervsministeriets overvejelser

Med implementeringen af artikel 1, stk. 1, litra c, i 5. hvidvaskdirektiv (tilføjelse til 4. hvidvaskdirektiv artikel 2, stk. 1, nr. 3) udvides hvidvasklovens anvendelsesområde til også at omfatte kunsthandlerbranchen. Det drejer sig om personer, der handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder når dette foretages af kunstgallerier og auktionshuse, hvor værdien af transaktionen eller en række indbyrdes forbundne transaktioner beløber sig til 10.000 EUR eller derover. Derudover er personer, der opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder når dette foretages af freeports, hvor værdien af transaktionen eller en række indbyrdes forbundne transaktioner beløber sig til 10.000 EUR eller derover også omfattet.

Det har været overvejet, om der med dette lovforslag skulle ske implementering af 5. hvidvaskdirektivs artikel 1, stk. 1, litra c, vedrørende freeports. Erhvervsministeriet forstår freeports som en bestemt type frihandelszone, der hører under den fælles betegnelse "Free trade zones (FTZ)", der er kendetegnet som værende indhegnet, toldfrie områder, der tilbyder oplagrings- og distributionsfaciliteter til handel, omladning og genudførsel af produkter. Freeports adskiller sig fra traditionelle "free trade zones", da disse ikke ses som led i eksport, men som områder, der fremmer den samlede økonomiske vækst, og rummer aktiviteter såsom turisme og detailhandel.

Erhvervsministeriet har som følge heraf søgt at anlægge en bred fortolkning af "free trade zones", men vurderer, at Danmark ikke har freeports, der falder ind under direktivets anvendelsesområde.

Uanset der ikke i Danmark findes freeports, vil en virksomhed, der udbyder direkte handel eller optræder som mellemmand i handel med kunstværker, blive omfattet af hvidvaskloven ved den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 5. Denne bestemmelse foreslås implementeret således, at den også omfatter 5. hvidvaskdirektivs krav om, at personer, der opbevarer kunstværker er omfattet af hvidvaskloven.

5. hvidvaskdirektiv har en beløbsgrænse på 10.000 EUR. Erhvervsministeriet har overvejet om denne beløbsgrænse skal gennemføres, men har vurderet, at det vil være hensigtsmæssigt, at der er overensstemmelse med den nuværende beløbsgrænse på 50.000 kr. vedrørende kontantforbuddet og den foreslåede beløbsgrænse vedrørende kunsthandlere.

Ved lov nr. 634 af 12. juni 2013 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrket indsats over for økonomisk kriminalitet) blev anvendelsesområdet i kontantforbuddet udvidet og beløbsgrænsen blev nedsat fra 10.000 EUR til 50.000 kr. under hensyn til på den ene side, at borgere i videst muligt omfang skulle bevare adgangen til at benytte sig af kontant betaling, uden nødvendigvis at skulle iagttage og efterleve hvidvasklovens regler, og på den anden side den risiko for hvidvask, der er forbundet med store kontantbetalinger. På baggrund af dette finder Erhvervsministeriet, at beløbsgrænsen for opbevaring, handel med eller formidling af handel med kunstværker, skal fastsættes til 50.000 kr.

2.1.3 Lovforslagets indhold

Det foreslås, at kunsthandlerbranchen bliver omfattet af hvidvasklovens anvendelsesområde, og at branchen hører under Erhvervsstyrelsens tilsynsområde, når der sker opbevaring, handel med eller formidling af handel med kunstværker, hvor værdien af transaktionen eller en række indbyrdes forbundne transaktioner beløber sig til 50.000 kr. eller derover.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, samt bemærkningerne hertil.

2.2 Regulering af aktører på det virtuelle valutamarked

2.2.1 Gældende ret

Udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger er ikke omfattet af hvidvasklovens (lov nr. 651 af 8. juni 2017) anvendelsesområde.

Formålet med hvidvaskloven er at styrke indsatsen mod, at kriminelle misbruger danske virksomheder og det finansielle system til hvidvask af penge og terrorfinansiering, ligesom det er et mål at forhindre, at den finansielle stabilitet og tilliden til det finansielle system skades som følge af misbrug af finansielle institutioner til hvidvask og finansiering af terrorisme.

2.2.2 Erhvervsministeriets overvejelser

Med implementeringen artikel 1, stk. 1, litra c, i 5. hvidvaskdirektiv (tilføjelse til 4. hvidvaskdirektiv artikel 2, stk. 1, nr. 3) udvides hvidvasklovens anvendelsesområde til også at omfatte udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer samt udbydere af virtuelle tegnebøger.

Et af formålene med 5. hvidvaskdirektiv er at sikre, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger omfattes af hvidvaskdirektivets anvendelsesområde for derigennem at sikre, at de finansielle systemer ikke misbruges til hvidvask eller finansiering af terrorisme ved at lade nævnte udbydere overvåge anvendelsen af virtuelle valutaer. Erhvervsministeriets vurderer derfor, at hvidvasklovens anvendelsesområde skal udvides til også at omfatte udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger for derigennem at mindske den anonymitet, som er forbundet med virtuelle valutaer, og som gør det muligt at misbruge sådanne i kriminelt øjemed.

Med virtuel valuta forstås et digitalt udtryk for en værdi, som ikke er udstedt eller garanteret af en centralbank eller en offentlig myndighed, ligesom det er en værdi, der ikke nødvendigvis er bundet til en lovligt oprettet valuta. Den virtuelle valuta har ikke samme retlige status som valuta eller penge, men den accepteres af fysiske eller juridiske personer som vekslingsmiddel, og den kan overføres, lagres og handles elektronisk. Med fiatvalutaer forstås et lovligt betalingsmiddel, som er udstedt af en centralbank. Med udbydere af virtuelle tegnebøger forstås enheder, der leverer tjenester til at beskytte private kryptografiske nøgler på vegne af deres kunder med henblik på at opbevare, lagre og overføre virtuelle valutaer.

Transaktioner med visse typer af virtuelle valutaer er forbundet med en høj grad af anonymitet, hvilket kan misbruges i kriminelt øjemed. En udvidelse af anvendelsesområdet vil ikke fuldstændig løse problemet med anonymitet, som knytter sig til transaktioner i virtuelle valutaer, da en stor del af det virtuelle valutamiljø vil forblive anonymt. For at imødegå de risici, der er forbundet med anonymitet bør Hvidvasksekretariatet i Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet have gavn af de oplysninger, som kundekendskabsprocedurerne fremover vil frembringe, da det i mange tilfælde vil gøre det muligt at forbinde adresser vedrørende virtuelle valutaer med indehaveren af den virtuelle valuta.

2.2.3 Lovforslagets indhold

Det foreslås at udvide hvidvasklovens anvendelsesområde, således at loven også finder anvendelse på udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer samt på udbydere af virtuelle tegnebøger.

Dette får den konsekvens, at udbydere af veksling mellem virtuelle valuter og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger fremover bliver omfattet af de forpligtelser, der gælder i hvidvaskloven. Dette indebærer blandt andet, at de skal udarbejde en risikovurdering, der bygger på den konkrete

forretningsmodel, gennemføre kundekendskabsprocedurer, ligesom de bliver omfattet af underretningspligten til Hvidvasksekretariatet i Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, som fremgår af hvidvasklovens § 26.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5 og 10, samt bemærkningerne hertil.

2.3 Forbud mod anvendelse af 500-eurosedler i Danmark

2.3.1 Gældende ret

Der gælder på nuværende tidspunkt ikke særlige regler for anvendelse af 500-eurosedler i Danmark i forhold til øvrige udenlandske valutaer, herunder de øvrige eurosedler. 500-eurosedlen er efter den nuværende lovgivning et gangbart betalingsmiddel og kan anvendes i Danmark på samme måde og i samme udstrækning, som enhver anden udenlandsk valuta i det omfang modtageren vil acceptere udenlandsk valuta. 500-eurosedlen kan således lovligt anvendes i Danmark, herunder valutaveksling og som betalingsmiddel.

Den Europæiske Centralbank har meddelt den 4. maj 2016, at centralbanken ophører med produktion og udstedelse af 500-eurosedlen ved udgangen af 2018. Beslutningen blev truffet af Styrelsesrådet på baggrund af en gennemgang af sammensætningen af Europa-seriens seddelværdier, og beroede også på bekymringer om, at 500-eurosedlen kan fremme ulovlige aktiviteter.

500-eurosedlen vil dog forblive lovligt betalingsmiddel i eurozonen, hvilket skal ses i sammenhæng med euroens internationale rolle og den udbredte tillid til eurosedlerne. Der er ingen tidsbegrænsning for, hvor længe 500-eurosedler kan omveksles i de nationale centralbanker i Eurosystemet. Danmarks Nationalbank er ikke omfattet af Eurosystemet, idet Danmark ikke er en del af Eurozonen.

2.3.2 Erhvervsministeriets overvejelser

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 19. september indgået aftale om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering. Aftalen lægger op til en række skærper af de eksisterende regler om hvidvask.

Baggrunden for aftalen er blandt andet Finanstilsynets undersøgelse af Danske Banks ledelse og styring i hvidvasksagen i den estiske filial, hvormed det står klart, at der er behov for yderligere betydelige skærper af sanktionerne og skærper af reglerne, herunder et forbud mod anvendelse af 500-eurosedler i Danmark, hvorefter der ikke længere kan udleveres, veksles eller betales med 500-eurosedler i Danmark.

Undersøgelser herunder årsberetning 2010 fra Hvidvasksekretariatet & Sporingsgruppen og Europols rapport *Why is cash still king* fra 2015, viser, at 500-eurosedlerne hovedsagligt anvendes af kriminelle

i forbindelse med pengesmugling, hvidvask og terrorfinansiering. Det skyldes, at sedlen repræsenterer et stort beløb og dermed gør det let at transportere store beløb over grænserne, samt at den er udstedet i en valuta, der kan anvendes til betalinger over stort set hele verden. Derudover kan betalinger med sedlen ikke kan spores på samme måde som f.eks. elektroniske betalingsoverførsler.

En række konkrete sager i Danmark såvel som i udlandet, har de senere år vist, at 500-eurosedler i stort omfang har været anvendt til kriminelle aktiviteter.

Den internationale anti-hvidvask og terrorfinansiering organisation Financial Action Task Force (FATF) har anbefalet at produktionen af 500 eurosedler standses.

Erhvervsministeriet vurderer, at hvis forbuddet mod anvendelse af 500-eurosedler i Danmark skal have den ønskede effekt, bør det formuleres så bredt som muligt, således at det omfatter både juridiske og fysiske personer og enhver form for anvendelse, uanset anvendelsens formål.

Baggrunden for, at forbuddet bør formuleres så bredt som muligt, er at sikre at forbuddet ikke kan omgås, f.eks. ved overdragelse af 500-eurosedler i form af en gave.

Den blotte besiddelse af 500-eurosedler er ikke omfattet af forbuddet. 500-eurosedlen kan imidlertid ikke anvendes i Danmark, herunder til veksling eller betaling mv. Der kan være legitime grunde til at være i besiddelse af 500-eurosedler, f.eks. besiddelse i forbindelse med ferie eller forretningsrejse.

2.3.3 Lovforslagets indhold

Med den foreslåede bestemmelse i hvidvasklovens § 6 a vil det ikke være lovligt at anvende 500-eurosedler i Danmark. Det betyder et forbud mod udlevering, indlevering, veksling, betaling og overdragelse af 500-eurosedler i Danmark.

Forbuddet mod anvendelse af 500-eurosedler i Danmark gælder alle juridiske og fysiske personer og er ikke begrænset til at omfatte de virksomheder og personer, som fremgår af hvidvasklovens § 1, stk. 1, jf. den foreslåede § 1, stk. 5.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11, samt bemærkningerne hertil.

2.4 Indberetning af uoverensstemmelser i reel ejer-oplysninger

2.4.1 Gældende ret

Der eksisterer i dag ikke en pligt til at indberette uoverensstemmelser i oplysninger om et selskabs eller en anden juridisk persons reelle ejere. Virksomheder og personer, som er omfattet af hvidvaskloven, er imidlertid forpligtet til at udføre kundekendskabsprocedurer, der indebærer, at de skal kontrollere deres kunders og kundernes reelle ejeres identitetsoplysninger, jf. hvidvasklovens kapitel 3.

Det følger af hvidvaskloven, at Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere ikke som udgangspunkt kan lægges til grund for udførelsen af en kundekendskabsprocedure. Virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens bestemmelser om kundekendskabsprocedurer skal derfor foretage deres egen undersøgelse og vurdering af, hvem der er kundernes reelle ejere.

Der eksisterer i dag regler om reelle ejere i hvidvaskloven for personer og virksomheder, der skal udføre kundekendskabsprocedurer.

I henhold til den gældende definition i hvidvaskloven, jf. lovens § 2, nr. 9, litra a og b, som er i overensstemmelse med 4. hvidvaskdirektiv, jf. artikel 3, stk. 6, litra a, er reelle ejere i virksomheder den eller de fysiske personer, der i sidste instans ejer eller kontrollerer virksomheden.

For virksomheder er en reel ejer den eller de fysiske personer, der i sidste ende ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne i selskabet, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler, f.eks. en vedtægtsbestemt udpegningsret. Ved en tilstrækkelig del forstås mere end 25 pct. af kapitalandelene eller stemmerettigheder. Der er alene tale om en indikation på reelt ejerskab, og en person kan faktisk være reel ejer ved en mindre besiddelse.

Herudover er der i dag regler om indhentning og registrering af reelle ejere i de særlove, blandt andet selskabsloven, lov om erhvervsdrivende fonde, lov om finansiel virksomhed m.fl. på Erhvervsministeriets område og i lov om fonde og visse foreninger på Justitsministeriets område for en bred kreds af virksomheder, fonde, selvejende institutioner og visse foreninger, der skal udføre kend-dig-selv procedurer. Reglerne gennemfører art. 30 i 4. hvidvaskdirektiv, der omfatter selskaber og andre juridiske enheder.

For erhvervsdrivende fonde følger definitionen af reelle ejere af hvidvasklovens § 2, nr. 9, litra c. Der er ligeledes tale om en gennemførelse af 4. hvidvaskdirektiv, som fastsætter, at definitionen af reelle ejere for truste finder anvendelse for fonde, jf. artikel 3, stk. 6, litra b og c. Bestemmelsen medfører, at reelt ejerskab af fonde ikke handler om besiddelse af ejerandele, men derimod om kontrol og andel i fondens midler.

For fonde er en reel ejer defineret som den eller de fysiske personer, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer fonden eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser, herunder fondens bestyrelse, og særligt begunstigede personer eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af fondens uddelinger, endnu ikke kendes af fonden, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet eller fungerer.

I henhold til definitionen på reelle ejere i artikel 3, stk. 6, litra b, i 4. hvidvaskdirektiv, der som udgangspunkt vedrører truste, skal fysiske personer i form af stiftere også betragtes som reelle ejere. Det må dog forudsætte, at den enkelte person har en eller anden form for kontrol, enten via ejerskabslignende beføjelser eller på anden måde, hvilket en dansk fonds stifter som udgangspunkt ikke har. Det gør sig imidlertid ikke gældende for foreninger omfattet af lov om fonde og foreninger, hvorfor stifter af disse foreninger skal registreres som reel ejer. Der er ikke i definitionen på reelle ejere i en

fond krav om en særlig procentsats for indflydelse via ejerskab eller kontrol, da fonde er kendetegnet ved ikke at have ejere. Da der således ikke er tale om ejere i traditionel forstand, indeholder lovbestemmelsen derimod nogle konkrete fysiske personer, som kan sidestilles med ejere, og som, hvis deres kontrollerende indflydelse eller andel i den pågældende fonds midler er af en vis karakter, vil være at opfatte som reelle ejere.

2.4.2 Erhvervsministeriets overvejelser

Med artikel 1, nr. 16, litra f i 5. hvidvaskdirektiv fastsættes krav om, at virksomheder og personer, der skal udføre kundekendskabsprocedurer, og kompetente myndigheder, skal indberette uoverensstemmelser i reel ejer-oplysninger, som de bliver bekendte med. Indberetningspligten vedrører både selskaber og andre juridiske enheder såvel som truster og lignende juridiske arrangementer.

Erhvervsministeriet har overvejet, hvordan indberetningen af uoverensstemmelser i oplysningerne om reelle ejere mest hensigtsmæssigt kan indberettes eftersom reglerne om reelle ejere blandt andet omfatter virksomheder, fonde og foreninger på Erhvervsministeriets og Justitsministeriets område. I overvejelsen har indgået muligheden for at indberette uoverensstemmelser til rette ressortmyndighed. Det er dog vurderingen, at der kun bør være én indgang til indberetningen. Det er samtidig vurderingen, at den bør placeres hos Erhvervsstyrelsen, der fører registeret over reelle ejere, idet en eventuel indberetning om uoverensstemmelse i oplysningerne om et givent selskab vil medføre, at der skal foretages en opfølgning på den indberettede uoverensstemmelse.

2.4.3 Lovforslagets indhold

Det foreslås, at der indføres krav om, at personer og virksomheder omfattet af pligten til at udføre kundekendskabsprocedurer og kompetente myndigheder skal indberette uoverensstemmelser i oplysninger om reelle ejere af selskaber og andre juridiske personer samt af truster og lignende juridiske arrangementer, som de bliver bekendte med. Virksomheder og personer kan blandt andet blive bekendt med uoverensstemmelser i oplysningerne i forbindelse med gennemførelse af kundekendskabsprocedurer, hvor virksomheden eller personen foretager en selvstændig af, hvem der er kundens reelle ejere. Vurderingen kan sammenholdes med et registreringsbevis eller et ekstrakt af oplysningerne, som er indhentet fra registeret over reelle ejere.

Herudover foreslås det, at indberetningen af uoverensstemmelser i oplysningerne skal ske hurtigst muligt, eftersom oplysningerne om reelle ejere til enhver tid skal være aktuelle, hvorfor selskaber og andre juridiske enheder, der skal registrere oplysninger om deres reelle ejere, allerede i dag er forpligtet til at registrere ændringer i reel ejer-oplysningerne hurtigst muligt.

Det foreslås desuden, at indberetningen skal ske til Erhvervsstyrelsen. Erhvervsstyrelsen sørger for, at den rette ressortmyndighed modtager indberetningen med henblik på videre foranstaltning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 20, samt bemærkningerne hertil.

2.5 Styrkelse af reglerne om beskyttelse af whistleblowere

2.5.1 Gældende ret

Hvidvaskloven stiller krav om, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven skal have en whistleblowerordning, jf. hvidvasklovens § 35. Whistleblowerordningen skal sikre, at ansatte via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal anonymt kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf.

For virksomheder, som alene er underlagt nationale krav om en whistleblowerordning gælder en bagatelgrænse, så virksomheder med fem ansatte eller færre kan undlade at etablere en ordning, jf. § 35, stk. 3. Den relevante tilsynsmyndighed kan i særlige tilfælde dispensere fra kravet om en whistleblowerordning.

Det følger af hvidvaskloven, at virksomheder eller personer ikke må udsætte sine ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som konsekvens af, at den ansatte har indberettet virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvaskloven til en tilsynsmyndighed eller til en whistleblowerordning i virksomheden. Det samme gælder, hvis den ansatte har foretaget en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller en underretning til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK). Ansatte, som bliver udsat for ufordelagtig behandling eller følger kan tilkendes en godtgørelse. Beskyttelsen af whistleblowere kan ikke fraviges til ugunst for den ansatte.

2.5.2 Erhvervsministeriets overvejelser

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 19. september 2018 indgået aftale om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering. Aftalen lægger op til skærper af de eksisterende regler om hvidvask.

For at målrette og væsentligt intensivere den samlede myndighedsindsats fastlægger den politiske aftale af 19. september 2018 en samlet national strategi til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Med strategien understreges det, at bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er en samfundsopgave, der kræver en fokuseret og fælles indsats fra såvel myndigheder som private aktører.

Et af fokusområderne i strategien er effektive værktøjer, sanktioner mv., herunder en øget beskyttelse af whistleblowere.

For at sikre, at der sker behørig behandling af indberetninger fra whistleblowere lægges der med den politiske aftale op til, at det skal fremgå af hvidvasklovgivningen, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven skal kunne dokumentere, hvordan der er fulgt op på henvendelser til whistleblowerordningen om mistænkelige forhold i virksomheden.

Endvidere skal det for at sikre en øget beskyttelse af whistleblowere tydeliggøres i hvidvaskloven, at beskyttelse mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger også skal omfatte tidligere ansatte, der indberetter en virksomheds eller en persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til en tilsynsmyndighed eller til en whistleblowerordning i virksomheden.

2.5.3 Lovforslagets indhold

Det foreslås, at en virksomhed eller person omfattet af hvidvaskloven efter anmodning fra en tilsynsmyndighed skriftligt skal kunne dokumentere, hvordan virksomheden har fulgt op på indberetninger til en virksomheds eller persons whistleblowerordning. En virksomhed eller person omfattet af hvidvaskloven vil ved manglende overholdelse af dokumentationsforpligtelsen kunne straffes med bøde efter de gældende straffbestemmelser.

Derudover foreslås det, at tidligere ansatte, ligesom nuværende ansatte, heller ikke må udsættes for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som følge af, at den tidligere ansatte har indberettet virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvaskloven til en tilsynsmyndighed eller til en intern whistleblowerordning eller som følge af en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det foreslås også, at tidligere ansatte, hvis rettigheder er blevet krænket, vil kunne tilkendes en godtgørelse i overensstemmelse med principperne i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse mv. Godtgørelsen vil i så fald skulle fastsættes under hensyn til vedkommendes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Endelig foreslås det at tydeliggøre beskyttelsen af ansatte, der har indberettet en virksomhed eller person eller foretaget en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, således at en virksomhed eller person omfattet af hvidvaskloven ikke ved fastsættelse, tildeling og udbetaling af variabel løn til sine ansatte eller tidligere ansatte må begrænse den variable løndel på grundlag af, at den ansatte eller den tidligere ansatte har indberettet en overtrædelse eller en potentiel overtrædelse af hvidvaskloven til en tilsynsmyndighed eller til en intern whistleblowerordning eller har foretaget en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme til SØIK. Dette vil ikke ved aftale kunne fraviges til ugunst for virksomhedens nuværende og tidligere ansatte.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 36-43, samt bemærkningerne hertil.

2.6 Bemyndigelse til Erhvervsministeren om fastsættelse af nærmere regler om førelse af et centralt bankkontoregister

2.6.1 *Gældende ret*

Der eksisterer på nuværende tidspunkt ikke et centralt bankkontoregister i Danmark, som omfatter alle bankkonti og deponeringsbokse i Danmark.

Finansministeriet driver gennem Digitaliseringsstyrelsen et NemKonto-register, der indeholder oplysninger om, til hvilken konto i et pengeinstitut de offentlige myndigheder med frigørende virkning kan udbetale til, og indeholder oplysninger om pengeinstitutkonti, der af borger eller virksomheder er anvist som NemKonto.

Reglerne om NemKonto og NemKonto-registret fremgår af lov om offentlige betalinger, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 28. juni 2007, og bekendtgørelse om Nemkontoordningen, jf. bekendtgørelse nr. 766 af 5. juli 2006.

2.6.2 *Erhvervsministeriets overvejelser*

5. hvidvaskdirektiv foreskriver, at medlemsstaterne skal indføre centrale automatiske mekanismer, f.eks. centrale registre, som muliggør rettidig identifikation af alle fysiske eller juridiske personer, som har eller kontrollerer betalingskonti og bankkonti samt deponeringsbokse, som indehaves af et kreditinstitut på deres område.

Oplysninger i registrene skal være direkte tilgængelige på en hurtig og ufiltreret måde for nationale FIU'er (Financial Intelligence Unit, som i Danmark er Hvidvasksekretariatet under SØIK) og for nationale kompetente myndigheder med henblik på opfyldelse af deres forpligtelser i henhold til direktivet.

Hvis adgangen til oplysninger om indehavere af bankkonti, betalingskonti og deponeringsbokse forsinkes, vanskeliggøres opdagelsen af overførsler af midler med forbindelse til terrorisme. Det er derfor afgørende, at der indføres centrale automatiske mekanismer, som et effektivt middel til at skaffe rettidig adgang til identitetsoplysning om bankkonto- og betalingskontohavere og deponeringsbokse, deres mellemmand, og de reelle ejere.

På den baggrund finder Erhvervsministeriet, at der skal oprettes et sådant register med henblik på, at de nævnte myndigheder hurtigt kan hente de oplysninger, som direktivet foreskriver.

2.6.3 *Lovforslagets indhold*

Det foreslås, at Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om førelse af et centralt bankkontoregister, herunder hvilke oplysninger registeret skal indeholde, og hvilke myndigheder der skal have adgang til at hente oplysninger i registeret.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 34, samt bemærkningerne hertil.

2.7 *Rapporteringsforpligtelse til bestyrelsen vedrørende advarsler om hvidvask eller finansiering af terrorisme*

2.7.1 *Gældende ret*

Der gælder på nuværende tidspunkt ingen eksplicit forpligtelse, til at rapportere advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering til bestyrelsen eller den daglige ledelse i en virksomhed.

Håndtering af rapportering/advarsler om hvidvask er et ansvarsområde for den daglige ledelse. Bestyrelsens opgave er at varetage den overordnede og strategiske ledelse af en virksomhed.

Der er i dag allerede krav om, at både den risiko- og den complianceansvarlige skal have mulighed for at rapportere direkte til bestyrelsen, hvis det er nødvendigt. Der er derfor i dag allerede krav om, at bestyrelsen behørigt skal orienteres om hvidvaskrisici, hvor det vurderes nødvendigt.

Nøglepersoner er reguleret i lov om finansiel virksomhed. På nuværende tidspunkt påhviler der ikke nøglepersoner en rapporteringsforpligtelse om advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering.

2.7.2 *Erhvervsministeriets overvejelser*

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 19. september 2018 indgået en aftale om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering. Aftalen lægger op til en række skærper af de eksisterende regler om hvidvask.

Baggrunden for aftalen er blandt andet Finanstilsynets undersøgelse af Danske Banks ledelse og styring i hvidvasksagen i den estiske filial, hvormed det står klart, at der er behov for yderligere betydelige skærper af sanktionerne og skærper af reglerne om blandt andet finansielle virksomheders ledelsers ansvar for at sikre tilstrækkelige kompetencer og systemer til at undgå hvidvask.

Som led i den styrkede indsats mod hvidvask er der behov for at præcisere, at advarsler fra andre landes myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter og whistleblower om mulig hvidvask skal forelægges bestyrelsen uredigeret.

Det foreslås derfor, at der indføres et særskilt krav i hvidvaskloven om rapporteringsforpligtelse til bestyrelsen om hvidvaskadvarsler fra andre landes myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt fra whistleblowerordningen.

Erhvervsministeriet finder det nødvendigt og hensigtsmæssigt at sikre, at bestyrelsen i virksomheder omfattet af hvidvaskloven bliver bekendt med de advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering, som virksomheden måtte modtage. Forpligtelsen til at rapportere om sådanne advarsler foreslås derfor ikke alene at omfatte den daglige ledelse i virksomheden, men også nøglepersoner. For så vidt angår nøglepersoner finder Erhvervsministeriet imidlertid, at deres forpligtelse kan opfyldes ved at rapportere til den daglige ledelse i henhold til de gældende arbejdsgange i virksomheden. Den daglige ledelse har når den modtager rapportering fra nøglepersoner pligt til at vidererapportere til bestyrelsen.

Erhvervsministeriet finder det endvidere hensigtsmæssigt, at bestemmelsens anvendelsesområde ikke begrænses til de fire typer afsendere, som er nævnt i aftalen af 19. september 2018, men at der skal ske rapportering til bestyrelsen af alle advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering.

2.7.3 Lovforslagets indhold

Den foreslåede bestemmelse i hvidvasklovens § 36 a medfører, at der i hvidvaskloven indføres en rapporteringspligt til bestyrelsen for virksomheder omfattet af hvidvaskloven om advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering, når advarslen blandt andet kommer fra udenlandske myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt fra whistleblowere. Pligten til at rapportere advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering påhviler virksomhedens daglige ledelse samt nøglepersoner.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 44, samt bemærkningerne hertil.

2.8 Truster og lignende juridiske arrangementer

2.8.1 Gældende ret

Truster anerkendes ikke i dansk selskabsret, og er derfor ikke omfattet af selskabslovgivningen i Danmark. Trustbegrebet har sit udspring i engelsk ret og er ikke det samme som en dansk fond. Truster eksisterer i dag i henhold til lovgivningen i en lang række common law lande, blandt andet i de tidligere engelske kolonier, USA (bortset fra staten Louisiana), Canada (bortset fra Quebec), Australien, New Zealand m.fl. Trustlignende kontraktuelle forhold findes endvidere i en lang række andre lande, f.eks. Sydafrika, Israel, Japan, Argentina, Columbia, Mexico, Panama, Peru og Venezuela.

Der er i henhold til dansk ret ikke et generelt krav om registrering af truster, der administreres fra Danmark. Der sker alene en registrering af truster i henhold til skattelovgivningen, hvis trusten driver erhvervsmæssig virksomhed og som følge deraf f.eks. bliver momsregistreret. Efter skattekontrollovens § 3 A, stk. 4, skal trustees og administratorer af truster og andre lignende juridiske arrangementer være i besiddelse af identitetsoplysninger om andre trustees og administratorer samt om stiftere og særligt begunstigede. Oplysningerne om modtagere omfatter både aktuelle modtagere og potentielle modtagere, medmindre der er tale om potentielle almennyttige modtagere. Forpligtelsen til at besidde oplysninger er alene pålagt trustees og administratorer, der er hjemmehørende i Danmark eller udøver virksomhed i Danmark.

Der eksisterer i dag en definition af reelle ejere i hvidvasklovens § 2, nr. 9, litra a-c, for personer og virksomheder, der skal udføre kundekendskabsprocedurer. Definitionen foreslås nyaffattet i lovforslagets § 1, nr. 8. Efter definitionen i lovens § 2, nr. 9, litra c, som gennemfører 4. hvidvaskdirektivs artikel 3, stk. 6, litra c, er reelle ejere af truster og lignende juridiske arrangementer den eller de fysiske personer, der i sidste ende direkte eller indirekte kontrollerer eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser.

Definitionen omfatter desuden bestyrelsen, stifter, forvalter og protektor, hvis en sådan findes, og særligt begunstigede personer eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af uddelinger, endnu ikke kendes, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse en trust eller et lignende juridisk arrangement er oprettet eller fungerer.

2.8.2 Erhvervsministeriets overvejelser

Erhvervsministeriet har overvejet, hvordan et register over reelle ejere af truster og lignende juridiske arrangementer skal etableres, eftersom der er tale om enheder, der ikke er juridiske personer, og som ikke anerkendes selskabsretligt i Danmark.

4. hvidvaskdirektiv fastsætter i artikel 30 vedrørende juridiske enheder og i art. 31 vedrørende truster krav om registrering af reelle ejere, hvis enhederne er omfattet af et EU-medlemslands lovgivning. Implementeringen af art. 30 er foretaget i de særlove, der regulerer den kreds af selskaber og andre juridiske enheder, som bestemmelsen om reelle ejere skal finde anvendelse for. Da truster ikke kan stiftes efter dansk lovgivning, er art. 31 om truster ikke implementeret i dansk ret.

Med 5. hvidvaskdirektiv ændres artikel 31 om truster således, at der er krav om registrering af reelle ejere i det EU-medlemsland, hvori trustens forvalter (trustee) har bopæl eller er etableret. Har forvalter bopæl eller er etableret uden for EU, skal registrering ske i det EU-medlemsland, hvori forvalter på vegne af trusten indgår forretningsforbindelse eller køber fast ejendom. 5. hvidvaskdirektiv bryder således med det hidtidige princip om regulering af enheder, som er omfattet af det enkelte EU-medlemslands nationale lovgivning.

Erhvervsministeriet har overvejet, hvordan bestemmelserne i 5. hvidvaskdirektiv om reelle ejere af udenlandske truster og lignende juridiske arrangementer kan gennemføres i dansk ret. Hvidvaskloven gennemfører hovedparten af 4. hvidvaskdirektiv i dansk ret. Direktivets artikel 30, der medførte pligt for selskaber og andre juridiske enheder til registrering af reelle ejere, er gennemført i de særlove, der regulerer den enkelte virksomhedsform. En tilsvarende løsning er ikke mulig for truster og lignende juridiske arrangementer, da de ikke kan stiftes i henhold til dansk ret. Der eksisterer således ikke en særlov for truster og lignende juridiske arrangementer, hvori bestemmelserne om reelle ejere kan indføres. Hvidvaskloven vurderes derfor, at være den lov, der er bedst egnet til at indføre bestemmelserne om registrering af reelle ejere af truster og lignende juridiske arrangementer.

Det har samtidig været overvejet, hvilken registreringsløsning, der vil være hensigtsmæssig ved registrering af reelle ejere af udenlandske truster og lignende juridiske arrangementer, da direktivet ikke indeholder et krav om registrering af selve trusten eller det lignende juridiske arrangement. Det er desuden været overvejet, hvorvidt oplysninger om truster og lignende juridiske arrangementer, herunder reelle ejere, bør registreres i et særskilt register eftersom disse enheder ikke anerkendes selskabsretligt i Danmark eller om registreringen kan ske i Det Centrale Virksomhedsregister, herunder tildeling af CVR-nummer.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at registreringen af reelle ejere af truster og lignende juridiske arrangementer bør ske i overensstemmelse med den registreringsløsning, der er valgt for selskaber og andre juridiske enheder. Registreringen bør således ske i Det Centrale Virksomhedsregister under hensyntagen til, at der er tale om udenlandske truster og lignende juridiske arrangementer.

2.8.3 Lovforslagets indhold

Det foreslås, at pligten til registrering af reelle ejere for udenlandske truster og lignende juridiske arrangementer indføres i hvidvaskloven. Trusters og lignende juridiske arrangementers reelle ejere skal registreres, når forvalteren har bopæl eller er etableret i Danmark. Har forvalteren bopæl eller er etableret uden for EU skal der desuden ske registrering af trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere, når forvalteren indgår en forretningsforbindelse eller køber fast ejendom i Danmark.

Konkret medfører den foreslåede ordning, at forvalteren (trustee), herunder også den person, der varetager en tilsvarende stilling, af truster og lignende juridiske arrangementer skal have kendskab til trustens henholdsvis det lignende juridiske arrangements reelle ejere, herunder de reelle ejeres retigheder. Disse oplysninger skal hurtigst muligt efter, at forvalter er blevet bekendt med, at en person er blevet reel ejer eller ikke længere er reel ejer, registreres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Den foreslåede ordning vil medføre, at forvalteren af de omfattede truster og lignende juridiske arrangementer omfattes af pligten til at indberette oplysninger til det register over reelle ejere, som er udviklet af Erhvervsstyrelsen, og som skal udvides til at omfatte truster og lignende juridiske enheder. Registret har efter direktivet til formål at sikre nøjagtige og opdaterede oplysninger om de reelle ejere af truster og lignende juridiske arrangementer til brug for at kunne spore kriminelle, som ellers kan skjule deres identitet bag trust- og selskabsstrukturer.

Det foreslås endvidere, at der indsættes en bestemmelse, der definerer, hvad der skal forstås ved reelle ejere i truster, herunder lignende juridiske arrangementer. Bestemmelsen gennemfører definitionen af reelle ejere i artikel 1, nr. 16, litra a, i 5. hvidvaskdirektiv.

Reelle ejere af truster foreslås således defineret som den eller de fysiske personer, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer trusten eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser, herunder trustens stiftere, forvaltere, protektorer, hvis sådanne findes, og begunstigede personer eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af trustens uddelinger, endnu ikke kendes af trusten, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse trusten er oprettet eller fungerer. Definitionen er i overensstemmelse med definitionen i artikel 1, nr. 2, litra b, i 5. hvidvaskdirektiv.

De nærmere krav til registrering, herunder hvilke oplysninger der skal registreres, og hvem der kan eller skal registrere dem, vil blive nærmere fastsat ved bekendtgørelse, som udstedes af Erhvervsstyrelsen. Det svarer til det, som gælder i forhold til registrering af reelle ejere for selskaber og andre

juridiske enheder, f.eks. aktieselskaber, hvor den nærmere tekniske regulering er fastsat i bekendtgørelse om registrering og offentliggørelse af oplysninger om ejere i Erhvervsstyrelsen (ejerregistreringsbekendtgørelsen).

Af hensyn til at kunne foretage de nødvendige registreringer af reelle ejere, vil der desuden blive foreslået en ny bestemmelse i lov om Det Centrale Virksomhedsregister, jf. forslag om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og forskellige andre love (Ændring af reglerne om reelle ejere som følge af revisionen af 4. hvidvaskdirektiv), som omhandler registrering af selve trusten henholdsvis det lignende juridiske arrangement i Erhvervsstyrelsens it-system. Bestemmelsen foreslås, da en sådan registrering anses for en nødvendig forudsætning for at sikre entydig identifikation af trusten henholdsvis det lignende juridiske arrangement, herunder mulighed for at kunne identificere, hvilken trust eller lignende juridiske arrangement, de registrerede personer er reelle ejere af.

Forvalteren af de omfattede truster og lignende juridiske arrangementer er forpligtede til at udlevere nærmere oplysninger om deres reelle ejere og forsøg på identifikation af de reelle ejere til SØIK samt Erhvervsstyrelsen og andre offentlige myndigheder, når disse myndigheder anmoder herom. For Erhvervsstyrelsen og andre offentlige myndigheder skal der dog være tale om, at oplysningerne skal vurderes som værende nødvendige af hensyn til varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver. Der er ikke krav om særlige tilsyns- eller kontrolopgaver, men der er krav om, at opgaverne skal varetages i henhold til lovgivning, og at de ønskede oplysninger skal være relevante og omhandle ejeroplysninger. Hvis det ikke er tilfældet, kan den offentlige myndighed alene søge informationerne gennem de ejeroplysninger, som måtte være offentligt tilgængelige.

Der foreslås strafbestemmelser, der giver mulighed for at pålægge forvalter, herunder personer, der varetager tilsvarende stilling, bøder for manglende overholdelse af pligten til at registrere oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system eller af pligten til efter anmodning at give disse oplysninger til SØIK eller andre offentlige myndigheder i forbindelse med varetagelsen af myndighedernes tilsyns- eller kontrolopgaver. Baggrunden for at foreslå bødestraf er, at 5. hvidvaskdirektiv, at medlemslandene sikrer, at de forpligtede enheder kan drages til ansvar for overtrædelse af de nationale bestemmelser, således at formålet med direktivet opfyldes mest effektivt. Det vurderes, at bødestraf er den sanktion, der er bedst egnet til at sikre at forvalter, herunder personer der varetager tilsvarende stilling, opfylder kravet om registrering og videregivelse af oplysninger om reelle ejere.

Som led i indberetningspligten, der foreslås indført som en ny § 15 a i forslaget § 1, nr. 19, om uoverensstemmelser i oplysningerne om reelle ejere i Erhvervsstyrelsens register, foretager den kompetente myndighed en undersøgelse af det indberettede forhold med henblik på at løse uoverensstemmelsen. Indberetter forpligtes til at vedlægge dokumentation for uoverensstemmelsen. Dokumentationen skal give myndigheden mulighed for at vurdere, om der er tale om en uoverensstemmelse, der kan afhjælpes med den rette vejledning. Sagsbehandlingen af indberettede uoverensstemmelser inde-

bærer, at der foretages en partshøring af forvalteren af trusten eller det lignende juridiske arrangement, som indberetningen vedrører, med henblik på at sikre, at korrekte oplysninger om selskabets eller den juridiske enheds reelle ejere fremgår af Erhvervsstyrelsens register.

Det foreslås desuden, at der indføres hjemmel til, at Erhvervsstyrelsen efter anmodning fra den kompetente myndighed kan offentliggøre en meddelelse i Det Centrale Virksomhedsregister om, at der er indberettet en oplysning om uoverensstemmelse i reel ejer-oplysningerne.

3 Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) har fundet anvendelse siden den 25. maj 2018.

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder blandt andet for behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Forordningen og loven gælder dog blandt andet ikke for behandling af personoplysninger omfattet af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger.

I databeskyttelsesforordningen findes de relevante bestemmelser om, hvornår personoplysninger må behandles, herunder indsamles og videregives, i forordningens artikel 6, stk. 1.

Herudover skal de grundlæggende principper i forordningens artikel 5 altid iagttages. Det følger blandt andet heraf, at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed). Endvidere må personoplysninger indsamles til legitime formål og må ikke viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (formålsbegrænsning). Herudover skal personoplysninger være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (dataminering).

Efter databeskyttelsesforordningen er det muligt at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med artikel 6, stk. 1, litra c og e, vedrørende behandling på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundet interesse.

For så vidt angår det foreslåede ændring af bestemmelsen i § 18, stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 24, er der tale om en specificering af de allerede eksisterende regler omkring erhvervsministerens liste

over politisk eksponerede personer. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at disse regler kan videreføres inden for rammerne af forordningens artikel 6.

Det bemærkes, at de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen, f.eks. reglerne om pligter for en dataansvarlig og databehandler, gælder for behandling af personoplysninger inden for rammerne af den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 18, stk. 7. Det samme gælder reglerne efter databeskyttelsesloven. Reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven skal således iagttages, når personoplysninger behandles efter de foreslåede bestemmelser.

Oplysninger om reelle ejere og forsøg på identifikation af reelle ejere må som udgangspunkt anses for almindelige personoplysninger, jf. databeskyttelsesloven § 6, jf. artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (herefter databeskyttelsesforordningen). Det forudsættes derfor, at den behandling af personoplysninger, som vil ske i forbindelse hermed, kan foretages inden for databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningens rammer. Datatilsynet har i forbindelse med indførelsen af register over reelle ejere i selskaber og andre juridiske enheder (Lov nr. 262 af 16. marts 2016 om register over reelle ejere) dog tilkendegivet, at det ikke kan udelukkes, at der kan være tilfælde, hvor en oplysning om forsøg på identifikation af reelle ejere vil have karakter af en oplysning om strafbare forhold, jf. dagældende persondatalovens § 8. Den indsamling, opbevaring og videregivelse af oplysninger, som selskaber, fonde og lignende er forpligtede til at foretage efter L 262, blev af datatilsynet vurderet til ikke i alle tilfælde at kunne ske inden for de rammer, som dagældende persondatalovens § 8 sætter for privates behandling af oplysninger om blandt andet strafbare forhold. L 262 om indførelse af register over reelle ejere indebærer således på dette punkt en fravigelse af den dagældende persondatalov. De foreslåede bestemmelser om registrering af reelle ejere af trustere og lignende juridiske arrangementer er de samme oplysninger, som selskaber og andre juridiske enheder i dag er forpligtet til at indhente, opbevare og registrere. Det er derfor vurderingen, at det ikke kan udelukkes, at der kan være tilfælde, hvor en oplysning om forsøg på identifikation af reelle ejere vil have karakter af en oplysning om strafbare forhold, jf. databeskyttelseslovens § 8. Den indsamling, opbevaring og videregivelse af oplysninger, som forvalter (trustee), herunder personer, der varetager en tilsvarende stilling, af trustere og lignende juridiske arrangementer, er forpligtede til at foretage efter lovforslaget, vurderes ikke i alle tilfælde at kunne ske inden for de rammer, som databeskyttelseslovens § 8 sætter for privates behandling af oplysninger om blandt andet strafbare forhold. Lovforslaget indebærer således på dette punkt en fravigelse af databeskyttelsesloven.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke indebærer en fravigelse af andre dele af databeskyttelseslovens regulering, herunder reglerne om den registreredes rettigheder, behandlingssikkerhed og anmeldelse til Datatilsynet. Forslaget indebærer således alene en fravigelse af databeskyttelsesloven, i det omfang forvalter (trustee), herunder personer, der varetager en tilsvarende stilling indsamler, opbevarer og videregiver oplysninger om forsøg på identifikation af den reelle ejer, der udgør oplysninger om strafbare forhold.

Fravigelsen vurderes at ligge inden for databeskyttelsesdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)), som blandt andet tillader behandling af oplysninger om strafbare forhold, hvis det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse, hvilket bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering vurderes at være, og hvis der gælder tilstrækkelige, specifikke garantier i medfør af den nationale lovgivning. Erhvervsministeriet har herved lagt vægt på, at det følger af artikel 43 i 5. hvidvaskdirektiv, at behandling af personoplysninger på grundlag af direktivet med henblik på forebyggelse af hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme betragtes som værende i samfundets interesse i henhold til databeskyttelsesforordningen. Ministeriet har desuden lagt vægt på, at lovforslaget som nævnt alene indebærer en fravigelse af databeskyttelseslovens § 8. Lovens øvrige regler, herunder reglerne om den registreredes rettigheder, behandlingssikkerhed og anmeldelse til Datatilsynet, gælder således fortsat.

4 Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes i udgangspunktet ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning. Imidlertid må oprettelse og drift af et bankkontoregister forventes at medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for den myndighed, der skal føre registeret.

Den foreslåede ændring af § 1, stk. 1, nr. 22, i hvidvaskloven forventes at medføre ressourcemæssige konsekvenser for Erhvervsstyrelsen, da virksomheder og personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder gallerier og auktionshuse, skal omfattes af Erhvervsstyrelsens hvidvasktilsyn. Det øgede ressourceforbrug forventes imidlertid at kunne holdes inden for Erhvervsstyrelsens eksisterende økonomiske ramme.

Den foreslåede ændring af § 1, stk. 1, nr. 23 og 24, i hvidvaskloven forventes at medføre ressourcemæssige konsekvenser for Finanstilsynet, da udbyder af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer samt udbydere af virtuelle tegnebøger skal omfattes af Finanstilsynets hvidvasktilsyn. Det øgede ressourceforbrug forventes imidlertid at kunne holdes inden for Finanstilsynets eksisterende økonomiske ramme.

Forslaget vil kunne medføre positive administrative konsekvenser, da den øgede gennemsigtighed i trusters og lignende juridiske arrangementers ejer- og kontrolstruktur, der opnås ved registrering af reelle ejere kan være et redskab til forebyggelse af hvidvask og anden økonomisk kriminalitet, som blandt andet skatteunddragelse.

Erhvervsministeriet vurderer, at lovforslaget efterlever principperne om digitaliseringsklar lovgivning. Lovforslaget indeholder blandt andet en indberetningsforpligtelse for udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger. De påkrævede oplysninger

vil skulle indberettes elektronisk gennem Finanstilsynets eksisterende systemer for dataindberetning, der sikrer en tryk datahåndtering. Ved udformningen af indberetningsforpligtelsen vil der i videst mulig omfang ske genbrug af eksisterende definitioner. Lovforslaget indeholder desuden en indberetningspligt for personer og virksomheder omfattet af hvidvasklovens kapitel 3 (kundekendskab) og for kompetente myndigheder. Indberetningen af uoverensstemmelser i oplysninger om reelle ejere registreret hos Erhvervsstyrelsen vil skulle indberettes elektronisk til Erhvervsstyrelsen.

Lovforslaget forventes i øvrigt ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Team Effektiv Regulering har vurderet, at lovforslaget medfører løbende administrative byrder på 41 mio. kr. årligt, samt omstillingsomkostninger på 4,9 mio.kr.

Med lovforslaget forventes det, at antallet af virksomheder, der er omfattet af tilsyn i henhold til hvidvaskloven, vil stige med ca. 1.200 virksomheder. Dette skyldes, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger samt kunsthandlerbranchen bliver omfattet af loven.

Endvidere bliver forvaltere af udenlandske truste og lignende juridiske arrangementer forpligtet til at registrere oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere. Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet for så vidt angår pligten til at registrere reelle ejere af udenlandske truste og lignende juridiske arrangementer.

Den foreslåede pligt til at registrere reelle ejere for forvaltere af udenlandske truste og lignende juridiske arrangementer vil medføre administrative omkostninger i forbindelse med registreringen af trusten eller det lignende juridiske arrangement i CVR-registeret samt ved registrering af reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system i registeret over reelle ejere.

Der vil være omstillingsomkostninger for de omfattede truste og lignende juridiske arrangementer ved registrering af enheden og ejeroplysninger første gang og løbende administrative byrder i det omfang, at nye og eksisterende truste og lignende juridiske arrangementer skal lade sig registrere samt registrere ejeroplysninger, eller der skal foretages opdatering af oplysninger. Det nærmere konkrete omfang af udenlandske truste og lignende juridiske enheder, der omfattes af registreringspligten, kan ikke estimeres. Det forventes dog, at antallet er begrænset.

Lovforslaget vurderes endvidere at leve op til principperne for agil erhvervsrettet regulering. Lovforslaget indeholder en række generelle regler, der ikke lægger hindringer i vejen for anvendelse af nye forretningsmodeller og er teknologineutral.

Registret over reelle ejere af truster vil i det store hele svare den løsning, der er udviklet til registrering af reelle ejere af eksempelvis ikke-erhvervsdrivende fonde og virksomheder, der er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) alene i henhold til skattelovgivningen, eller som ikke er forpligtet til at være registreret i CVR, men som følge af pligten til at registrere reelle ejere skal lade sig grundregistrere i henhold til CVR-lovens § 11 a. Det vil sige, at registreringsløsningen udvikles i overensstemmelse med allerede eksisterende løsning, der baseres på anvendelse af Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning. Registreringsløsningen vil blive udformet brugervenligt og med hjælpefunktioner, der kan vejlede brugeren i forbindelse med registreringen.

Erhvervsministeriet vurderer, at lovforslaget isoleret set vil medføre øvrige efterlevelseseomkostninger, som på samfundsniveau ikke vil udgøre over 10 mio. kr.

Af lovforslagets § 1, nr. 51, fremgår det, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger bliver omfattet af hvidvasklovens regler om hvidvaskregistreringer. Dette betyder, at disse virksomheder fremover skal betale afgift i henhold til § 361, stk. 6, nr. 1, i lov om finansiel virksomhed. Beløbet er 4.400 kr. i 2016-niveau og reguleres årligt svarende til udviklingen i Finanstilsynets bevilling på finansloven. Det forventes, at ca. 10 virksomheder vil blive omfattet af pligten til at betale afgift.

De administrative omkostninger følger overvejende af omstillingsomkostninger, som er forbundet med udarbejdelse af interne forretningsgange og opsamling af oplysninger til brug for indberetninger til Finanstilsynet.

Virksomhederne skal indsende en ansøgning om registrering i medfør af hvidvaskloven.

Baggrunden for den foreslåede nye bestemmelse i § 35, stk. 1, 3. pkt., i hvidvaskloven, er den politiske aftale af 19. september 2018 mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.5. Den foreslåede bestemmelse skal dermed være med til at sikre bedre kontrol med overholdelse af hvidvasklovgivningen, samt at virksomheder og personer omfattet heraf får fulgt op på indberetninger om overtrædelser og potentielle overtrædelser af denne lovgivning på fyldestgørende vis.

Lovforslaget indeholder en række ændringer af hvidvaskloven, hvorefter virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven efter anmodning skriftligt skal kunne dokumentere, hvordan virksomhederne eller personerne har fulgt op på indberetninger til virksomhedens whistleblowerordning. De foreslåede ændringer vil medføre en række administrative byrder for virksomhederne eller personerne, da virksomhederne eller personerne på foranledning bliver forpligtet til at kunne dokumentere deres opfølgning på indberetninger til whistleblowerordningerne. Efter gældende ret er der et krav

om, at virksomhederne eller personerne omfattet af hvidvaskloven skal have en whistleblowerordning. Herudover er de pågældende virksomheder og personer forpligtet til at give tilsynsmyndigheden de oplysninger, der er nødvendige for tilsynsmyndighedens virksomhed. Ved etablering af en whistleblowerordning må det forudsættes, at de omfattede virksomheder og personer allerede i dag er forpligtet til at behandle og følge op på de modtagne indberetninger via whistleblowerordningen. Det er derfor Erhvervsministeriets vurdering, at den foreslåede lovændring har til hensigt entydigt at fastlægge de forpligtelser, som de omfattede virksomheder og personer allerede er underlagt i dag. De administrative byrder anses derfor ikke som væsentlige.

6 Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes at medføre administrative konsekvenser for borgerne på baggrund af den foreslåede bestemmelse i § 6 a. Som en konsekvens af forbuddet pålægges borgerne at anvende, eksempelvis ved betaling eller veksling, 500-eurosedler, som borgerne måtte være i besiddelse af forud for forbuddets ikrafttræden. I modsat fald vil det alene være muligt for borgerne at besidde, men ikke anvende 500-eurosedlerne i Danmark eller at anvende disse i udlandet.

7 Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

8 Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/843 af 30. maj om ændring af direktiv (EU) 2015/849 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme og om ændring af direktiv 2009/138/EF og 2013/36/EU (5. hvidvaskdirektiv).

Der er som udgangspunkt tale om en direktivnær implementering, der er i overensstemmelse med regeringens fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering. På enkelte områder er det dog vurderingen, at hvidvaskloven bør gå videre end direktivets krav for blandt andet at sikre ensartethed i loven.

Med 5. hvidvaskdirektiv omfattes personer, som handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder når dette foretages af kunstgallerier og auktionshuse, hvor værdien af transaktionen eller af en række indbyrdes forbundne transaktioner beløber sig til 10.000 EUR eller derover. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at for så vidt angår ovennævnte virksomheder og personer, bør grænsen fastsættes til 50.000 kr. i stedet for 10.000 EUR, som det fremgår af 5. hvidvaskdirektiv. Denne afvigelse fra direktivet begrundes i, at grænsen for kunsthandlere bør være ens med kontantforbuddet i hvidvasklovens § 5, hvor grænsen er på 50.000 kr.

5. hvidvaskdirektiv indeholder en bestemmelse i artikel 1, stk. 1, litra b, som fastsætter, at ejendoms-mæglere, herunder når de optræder som mellem-mænd i forbindelse med udlejning af fast ejendom, men kun i relation til transaktioner, for hvilken den månedlige leje beløber sig til 10.000 EUR eller derudover, bliver omfattet af direktivets anvendelsesområde.

Hvidvaskloven går videre end direktivets artikel 1, stk. 1, litra b, idet der i forhold til den månedlige leje efter de gældende danske regler ikke er en beløbsgrænse for, hvornår udlejning, herunder formidling af udlejning, er omfattet af hvidvaskloven.

Lovforslaget indeholder et dokumentationskrav for indrapportering til whistleblowerordningen. Det følger af forpligtigelsen til at have en whistleblowerordning, at ledelsen er forpligtet til at sikre, at alle indberetning behandles behørigt.

5. hvidvaskdirektiv fastlægger ikke et egentlig dokumentationskrav for opfølgning på indrapportering til whistleblowerordningen. Med den politiske aftale af 19. september 2018 om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering, indføres et egentlig dokumentationskrav, og lovforslaget vil derfor gå videre end hvidvaskdirektivet. Der er dog alene tale om en tydeliggørelse og formalisering af en allerede eksisterende forpligtelse på området.

Et yderligere element i den politiske aftale fra september er en udvidelse af whistleblowerordningen i hvidvaskloven. Med den politiske aftale er det besluttet, at forbuddet i hvidvaskloven mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtig følger for ansatte, som har indberettet en potentiel eller faktisk overtrædelse af hvidvasklovgivningen til virksomheden eller en myndighed også skal omfatte tidligere ansatte.

5. hvidvaskdirektiv fastlægger alene beskyttelse af ansatte. Ved at lade beskyttelse omfatte tidligere ansatte vil lovforslaget derfor gå videre end hvidvaskdirektivet.

Af Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 63, stk. 1, fremgår, at alle restriktioner for kapitalbevægelser mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande er forbudt. Det fremgår af stk. 2, at alle restriktioner for betalinger mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande er forbudt. En national foranstaltning, der begrænser kapitalens fri bevægelighed, kan blandt andet begrundes i tvingende almene hensyn under forudsætning af, at den nationale foranstaltning er proportional. Det betyder, at foranstaltningen skal være nødvendig for at beskytte de interesser, som den skal sikre, og at foranstaltningens mål ikke kan nås ved mindre indgribende foranstaltninger, jf. blandt andet EU-Domstolens dom af 14. december 1995 i de forenede sager C-163/94, C-165/94 og C-250/94, *Sanz De Lera*.

Den foreslåede bestemmelse i § 6 a vurderes at udgøre en restriktion for kapitalbevægelser og for betalinger mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union indbyrdes og mellem medlemsstaterne

og tredjelande, idet borgere, virksomheder og myndigheder pålægges et forbud mod at anvende (i enhver form med få undtagelser) en bestemt seddelsværdi i en specificeret valuta (500-eurosedler).

Som det fremgår af afsnit 2.3.2 anvendes 500-eurosedler hovedsagligt af kriminelle i forbindelse med pengesmugling, hvidvask og terrorfinansiering. Det er derfor vurderingen, at det foreslåede forbud forfølger tvingende almene hensyn til den offentlige orden og sikkerhed, som kan begrunde den foreslåede restriktion af kapitalens fri bevægelighed. Det bemærkes i øvrigt, at Den Europæiske Centralbank har besluttet at ophøre med produktion og udstedelse af 500-eurosedlen ultimo 2018, hvilket Financial Action Task Force (FATF) har anbefalet.

Den foreslåede restriktion af kapitalens fri bevægelighed vurderes endvidere at være et proportionalt middel til at forfølge de nævnte hensyn. Det forbud, som indeholdes i den foreslåede § 6 a, vurderes dels *egnet* til at varetage de hensyn til den offentlige orden og den offentlige sikkerhed, som søges varetaget med indførelsen af forbuddet. Et forbud mod enhver form (med få undtagelser, herunder navnlig ved boskifte) for anvendelse af 500-eurosedlen vil således besværliggøre kriminelles omgang med pengesedlen og bidrage derved til at forhindre ovennævnte forbrydelser. Ydermere vurderes restriktionen at være *nødvendig* for at varetage de anførte hensyn, idet der ikke ses at være mindre indgribende midler, som vil kunne varetage hensynene i samme grad. Dette skyldes blandt andet, at lovforslaget helt vil fratage kriminelle muligheden for lovligt at anvende 500-eurosedler i Danmark, hvilket ikke vil være tilfældet med mindre indgribende foranstaltninger (f.eks. den, at den Europæiske Centralbank har besluttet ikke længere at producere og udstede nye 500-eurosedler, hvorved sedlerne stadig vil være et lovligt og gangbart betalingsmiddel på ubestemt tid). Hertil kommer, at der i Danmark vil være en udfasningsperiode af 500-eurosedlerne, idet den foreslåede bestemmelse først vil træde i kraft den 10. januar 2020. Personer, der er i besiddelse af 500-eurosedler, vil således kunne benytte sedlerne indtil den 9. januar 2020 og dermed kunne indrette sig på forbuddets ikrafttræden. Endelig må der lægges vægt på, at intensiteten af restriktionen ligeledes afsvækkes ved, at 500-eurosedlerne også efter 10. januar 2020 vil kunne bruges i andre medlemsstater. Den foreslåede bestemmelse i § 6 a ses således ikke at være mere indgribende i kapitalens fri bevægelighed end nødvendigt for at varetage hensynene bag bestemmelsen.

Lovforslaget indeholder endvidere ændringer vedrørende implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme (4. hvidvaskdirektiv).

9 Høring

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring i perioden 17. december 2018 til 18. januar 2019 hos følgende organisationer:

10 Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Implementeringsmæssige konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen af betydning	I relation til de øvrige efterlevelseseomkostninger er det Erhvervsministeriets skøn, at lovforslaget ikke vil medføre konsekvenser på samfunds niveau på over 10 mio. kr. Udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger skal fremover betale afgift i henhold til bestemmelser i lov om finansiel virksomhed. Betalingen udgør årligt kr. 4.400. Grundbeløbet er anført på 2016 niveau.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget har været sendt til Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER), der på det foreliggende grundlag har vurderet, at lovforslaget medfører løbende administrative byrder på 41 mio. kr. årligt samt omstillingsomkostninger på 4,9 mio. kr.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har til formål at gennemføre EU-retlige forpligtelser. Det vurderes dog, at lovforslaget indeholder overimplementering i forhold til, at kunsthandlere omfattes af en lavere beløbsgrænse, end den grænse, som direktivet kræver, svarende til den grænse, der gælder for kontantforbuddet. Derudover vurderes det, at lovforslaget indeholder overimplementering i forhold til formidling af udlejning af fast ejendom, idet der i forhold til den månedlige leje efter de gældende danske regler ikke er en beløbsgrænse for, hvornår udlejning, herunder formidling af udlejning, er omfattet af hvidvaskloven. Endvidere går lovforslaget videre end direktivet, idet der indføres et dokumentationskrav for de omfattede virksomheder vedrørende whistleblowere om mistænkelige forhold i virksomheden.	

	Endelig går lovforslaget videre i relation til forbuddet i hvidvaskloven mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtig følger for ansatte, som har indberettet en potentiel eller faktisk overtrædelse af hvidvasklovgivningen til virksomheden eller en myndighed, da forbuddet nu også skal omfatte tidligere ansatte.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering.	JA X	NEJ

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med dette lovforslag implementeres dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/843 af 30. maj 2018 om ændring af direktiv (EU) 2015/849 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme og om ændring af direktiv 2009/138/EF og 2013/36/EU (5. hvidvaskdirektiv).

Det foreslås, at *fodnoten* opdateres.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det vil fremgå af fodnoten til hvidvaskloven, at hvidvaskloven gennemfører 5. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 2

Et stort antal steder i hvidvaskloven fremgår det, at virksomheder og personer omfattet af loven skal have politikker og procedurer, der sikrer overholdelse af hvidvaskloven. Det fremgår for eksempel af hvidvasklovens § 8, stk. 1, 1. pkt., at virksomheder og personer omfattet af denne lov skal have tilstrækkelige skriftlige politikker, procedurer og kontroller, som skal omfatte risikostyring, kundekendskabsprocedurer, undersøgelses-, noterings- og underretningspligt, opbevaring af oplysninger, screening af medarbejdere og intern kontrol til effektiv forebyggelse, begrænsning og styring af risici for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Det kan efter hvidvasklovens ikrafttræden den 26. juni 2017 konstateres, at det har skabt forvirring hos omfattede virksomheder og personer, at loven anvender ordet procedurer, da det i den øvrige finansielle lovgivning hedder forretningsgange. På den baggrund foreslås det overalt i loven at ændre procedurer til forretningsgange.

Den foreslåede ændring vil medføre, at hvidvasklovens ordlyd ændres, således at ordet ”procedurer” erstattes af ”forretningsgange”. Det vil således skabe en mere ensartet finansiell lovgivning.

I § 56, stk. 3, nr. 11, § 63, stk. 3, nr. 10 og § 69, stk. 3, nr. 10, ændres betegnelsen ”procedurer” dog ikke. Dette skyldes, at disse bestemmelser henviser til procedurer, der ikke omhandler forretningsgange for virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven.

Til nr. 3 (*hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 16*)

Efter den gældende hvidvasklov § 1, stk. 1, nr. 16, er ejendomsmæglere og ejendomsmæglervirksomheder omfattet af hvidvasklovens regler. Det fremgår af præambelbetragtning nr. 8 i 4. hvidvaskdirektiv, at med hensyn til forpligtede enheder, der er omfattet af det pågældende direktiv, kan ejendomsmæglere anses for at omfatte udlejningsformidlere, hvor det er relevant.

Formidling af lejemål er således allerede omfattet af hvidvasklovens regler.

Artikel 1, stk. 1, litra b, i 5. hvidvaskdirektiv, stiller krav om at ejendomsmæglere og ejendomsmæglervirksomheder, der optræder som mellemmand ved udlejning af fast ejendom, skal være omfattede af den nationale af hvidvasklovgivning.

Det foreslås i § 1, stk. 1, nr. 16, at loven finder anvendelse på ejendomsmæglere og ejendomsmæglervirksomheder, når de optræder som mellemmand i forbindelse med udlejning af fast ejendom. Der er tale om en tydeliggørelse af lovens anvendelsesområde i forhold til ejendomsmæglere og ejendomsmæglervirksomheder.

Det bemærkes, at 5. hvidvaskdirektiv alene stiller krav om, at formidling af udlejning, hvor den månedlige leje er på 10.000 EUR eller derover, skal være omfattet af den nationale hvidvasklovgivning. Da dette ville være en lempelse af de nugældende regler i dansk ret, hvor al udlejning er omfattet, foreslås grænsen på 10.000 EUR ikke implementeret i dansk ret. En ændring vil undtage udlejning af fast ejendom på under 10.000 EUR som den eneste af en ejendomsmægler ydelser, og dette vil medføre en lempelse af, de ejendomsmæglerydelse, der i dag er omfattet af hvidvaskloven.

Til nr. 4 (*§ 1, stk. 1, nr. 17*)

Efter den gældende § 1, stk. 1, nr. 17, er virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i bestemmelsens nr. 14-16 nævnte persongrupper, herunder revisorer, som ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere og eksterne bogholdere, omfattet af lovens anvendelsesområde.

Det følger af 5. hvidvaskdirektivs artikel 1, stk. 1, litra a, at enhver person, der forpligter sig til at yde, enten direkte eller ved hjælp af andre personer, hjælp, bistand eller rådgivning om skatteanliggender som sin vigtigste erhvervsmæssige virksomhed er omfattet af 4. hvidvaskdirektiv.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 1, nr. 17, gennemfører artikel 1, stk. 1, litra a, i 5. hvidvaskdirektiv, der medfører en ændring af artikel 2, stk. 1, nr. 3, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 1, stk. 1, nr. 17, at udvide bestemmelsen således, at enhver anden person, der forpligter sig til at yde hjælp, bistand eller rådgivning om skatteanliggender, som sin vigtigste erhvervsmæssige virksomhed bliver omfattet af hvidvasklovens anvendelsesområde. Dette gælder både ved direkte hjælp, og ved hjælp igennem andre personer, som den pågældende person har tilknytning til.

Til nr. 5 (§ 1, stk. 1, nr. 22-24)

Den foreslåede ændring i § 1, stk. 1, nr. 22-24, gennemfører artikel 1, stk. 1, litra c, i 5. hvidvaskdirektiv, der er en ændring til artikel 2, stk. 1, nr. 3, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 1, stk. 1, nr. 22, at virksomheder og personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder gallerier og auktionshuse, hvor værdien af transaktionen eller af en række indbyrdes forbundne transaktioner udgør 50.000 kr. eller derover omfattes af lovens anvendelsesområde.

Det foreslås, at 5. hvidvaskdirektivs anførte beløbsgrænse på 10.000 EUR fastsættes til 50.000 kr., da det findes hensigtsmæssigt, at der er overensstemmelse mellem beløbsgrænserne i loven.

Lovændringen vil betyde, at virksomheder og personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker bliver omfattet af hvidvaskloven og at de dermed blandt andet skal overholde hvidvasklovens regler om kundekendskabsprocedurer, ligesom de bliver omfattet af reglerne om underretning af SØIK.

Der er i 5. hvidvaskdirektiv ikke nogen definition af begrebet kunst. Derfor fortolkes kunstbegrebet i overensstemmelse med Bekendtgørelse af lov om merværdiafgift (momsloven) § 69, stk. 4, der blandt andet henviser til KN-koder, der forefindes i EU forordningen om told- og statistiknomenklaturen og Den Fælles Toldtarif (EØS) nr. 2658/87, kapitel 97 om kunstværker, samlerobjekter og antikviteter.

Det foreslås i § 1, stk. 1, nr. 23, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer omfattes af loven. Bestemmelsen vil omfatte de handelspladser, hvor det er muligt at handle mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer, enten hvor handelspladsen fungerer som mellemmand mellem køber og sælger, eller hvor handelsplatformen selv udbyder virtuelle valutaer til salg mod køb med fiatvalutaer.

Med virtuelle valuta forstås et digitalt udtryk for værdi, som ikke er udstedt eller garanteret af en centralbank eller en offentlig myndighed, ikke nødvendigvis er bundet til en lovligt oprettet valuta og ikke har samme retsstatus som valuta eller penge, men som accepteres af fysiske og juridiske personer som vekslingsmiddel, som kan overføres, lagres og handles elektronisk. Med fiatvaluta forstås et lovligt betalingsmiddel, som er udstedt af en centralbank

Lovændringen vil betyde, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer bliver omfattet af hvidvaskloven, og at de dermed blandt andet skal overholde hvidvasklovens regler om kundekendskabsprocedurer, ligesom de bliver omfattet af reglerne om underretning af SØIK. Dette betyder, at udbyderen skal gennemføre kundekendskabsprocedurer, når der etableres en forretningsforbindelse eller ved udførelsen af en enkeltstående transaktion på 500 euro eller derudover ved veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet, jf. lovens § 10, stk. 1, nr. 2, litra c. Dette sker typisk, når kunden opretter sig som bruger hos udbyderen. Kravene til, hvornår kundekendskabsprocedurerne skal gennemføres, fremgår af hvidvasklovens § 10.

Der foreslås endvidere i § 1, stk. 1, nr. 24, at udbydere af virtuelle tegnebøger omfattes af loven. Med en udbyder af virtuelle tegnebøger forstås en enhed, som leverer tjenester til at opbevare private kryptografiske nøgler på vegne af sine kunder med henblik på at opbevare, lagre og overføre virtuelle valutaer.

Når udbydere af virtuelle tegnebøger omfattes af hvidvaskloven, medfører dette, at udbyderen blandt andet skal gennemføre kundekendskabsprocedurer. Dette skal ske, når der etableres en forretningsforbindelse. En forretningsforbindelse anses for at være etableret, når der eksempelvis er blevet oprettet en bruger eller en konto hos udbyderen. Kravene til, hvornår kundekendskabsprocedurerne skal gennemføres, fremgår af hvidvasklovens § 10.

Til nr. 6 (*hvidvasklovens § 1, stk. 4*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 1, stk. 1, vedrører lovens anvendelsesområde, herunder hvilke virksomheder og personer, som er omfattet af loven. Det følger af bestemmelsen, at ikke alle virksomheder og personer er omfattet af lovens anvendelsesområde, idet kun de virksomheder og personer, som eksplicit fremgår af bestemmelsen, er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Det foreslås i § 1, stk. 4, at § 6 a skal gælde alle juridiske og fysiske personer her i landet.

Bestemmelsens anvendelsesområde er således ikke begrænset til de personer og virksomheder, som fremgår af hvidvasklovens § 1, stk. 1.

Den foreslåede § 1, stk. 4, er en konsekvens af, at anvendelsesområdet for den foreslåede § 6 a er forskelligt fra hvidvasklovens øvrige bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 6 a samt bemærkningerne hertil, som fastslår at 500-euro-sedler ikke må anvendes, herunder udleveres, indleveres, veksles, betales eller overdrages, i Danmark.

Til nr. 7 (*hvidvasklovens § 2, nr. 8, litra g*)

Hvidvasklovens § 2, nr. 8, fastlægger definitionen af politiske eksponerede personer. Ifølge gældende ret omfattes medlemmer af statsejede virksomheders administrative, ledende eller kontrollerende organer af begrebet politisk eksponeret person. Medlemmer af bestyrelse og direktion er omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter statsejede virksomheder og dermed ikke f.eks. forsyningsvirksomheder ejet af kommuner. Afgørende er, om den statsejede virksomhed varetager opgaver, som hører ind under den offentlige administration.

Medlemmer af øvrige kontrollerende organer, som f.eks. en politisk nedsat styregruppe eller lignende, er omfattet. Det afgørende er i den forbindelse, om organet kan siges at have kontrollerende indflydelse i relation til den eller de funktioner, som organet er oprettet med henblik på at udføre. Ved politisk nedsat styregruppe eller lignende forstås også statslige styrelser, hvorfor den øverste direktør og bestyrelsesmedlemmer i statslige styrelser, der har beslutningskompetence, er omfattet af bestemmelsen.

Med den foreslåede ændring af § 2, nr. 8, *litra g*, præciseres det, at medlemmer af statslige styrelser administrative, ledende eller kontrollerende organ er omfattet af definitionen af politisk eksponeret person. For statslige styrelser forstås ved administrative, ledende eller kontrollerende organ, fortsat den øverste direktør og de enkelte medlemmer af bestyrelsen, forudsat at bestyrelsen i den statslige styrelse har en egentlig beslutningskompetence. Præciseringen vil således ikke indebære ændringer af den nuværende kreds af personer, der efter bestemmelsen er omfattet af definitionen på politisk eksponerede personer.

Til nr. 8 (*hvidvasklovens § 2, nr. 9*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 2, nr. 9, definerer den eller de fysiske personer, der i sidste ende ejer eller kontrollerer kunden eller den fysiske person, på hvis vegne en transaktion eller aktivitet gennemføres. Endvidere defineres som reelle ejere den eller de fysiske personer i et selskab, virksomhed, forening mv., der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler, bortset fra ejere af selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder.

Hvis der ikke er identificeret en person som reel ejer, eller hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer, der er identificeret, er den eller de reelle ejere, er den reelle ejer den eller de fysiske personer i et retligt arrangement, herunder i en fond, trust eller lignende der i sidste ende direkte eller indirekte kontrollerer eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser.

Artikel 3, nr. 6, i 4. hvidvaskdirektiv, som ændret ved artikel 1, stk. 1, nr. 2, *litra b*, i 5. hvidvaskdirektiv, fastsætter definitionen af begrebet reel ejer. Artikel 1, stk. 1, nr. 2, *litra b* definerer, hvilke personer, der er reelle ejere for truster. Bestemmelsen foreslås gennemført ved en nyaffattelse af hvidvasklovens § 2, nr. 9, hvorefter reelle ejere defineres, som den eller de fysiske personer, der i sidste ende ejer eller kontrollerer kunden eller den fysiske person, på hvis vegne en transaktion eller aktivitet gennemføres.

Hvidvasklovens § 2, nr. 9, litra a-c, oplister, hvilke personer der kan anses som reel ejer i visse juridiske enheder. Én fysisk person, på hvis vegne en transaktion eller aktivitet gennemføres, vil normalt være kunden, hvis der er tale om et fuldmagtsforhold eller lignende. Ved særlige konstruktioner, som f.eks. en advokats klientkonto, vil klienten blive betragtet som reel ejer af klientkontoen, da klienten er den fysiske person, på hvis vegne en transaktion eller aktivitet gennemføres. Det er i den forbindelse ikke afgørende, hvor stor en del af det samlede indestående klienten repræsenterer på en klientkonto.

Det foreslås i § 2, nr. 9, litra a, i, at en reel ejer af en virksomhed er den eller de fysiske personer i en juridisk enhed, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler. Selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder er ikke omfattet.

Definition af reelle ejere i nr. 9, litra a, gennemfører artikel 3, nr. 6, litra a, i 4. hvidvaskdirektiv.

Efter artikel 3, nr. 6, litra, i, i 4. hvidvaskdirektiv anses direkte eller indirekte besiddelse af ejerandele eller kontrol over mere end 25 pct. af kapitalen eller stemmerettighederne i en virksomhed som en indikation på direkte eller indirekte reelt ejerskab.

Det fremgår desuden af artikel 3, nr. 6, litra a, i, i 4. hvidvaskdirektiv, at kontrol ved hjælp af andre midler blandt andet kan fastsættes i henhold til principperne i artikel 22, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF.

I henhold til den foreslåede § 2, nr. 9, litra a, i, er reelle ejere den eller de fysiske personer, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler. Ved indirekte ejerskab eller kontrol skal forstås, ejerskab eller kontrol gennem en eller flere virksomheder. En reel ejer er altid en fysisk person. Er en virksomhed ejet af en eller flere virksomheder, indebærer identificeringen af virksomhedens reelle ejere, at der skal ses igennem de juridiske personer, der ejer virksomheden for at finde frem til de fysiske personer, der i sidste ende ejer virksomheden.

En reel ejer er altid en fysisk person, og kan både være en person med eller uden dansk CPR-nummer. For at finde frem til den eller de reelle ejere indebærer identificeringen, at en virksomheds ejerkæde skal klarlægges. Dette gælder uanset virksomhedsform og uanset om der er tale om danske eller udenlandske virksomheder mv.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med kravet om, at virksomhedens ejer- og kontrolstruktur skal klarlægges som led i udførelsen af kundekendskabsproceduren, jf. hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3.

Ejerskab eller kontrol kan være direkte eller indirekte. Direkte ejerskab kan forekomme gennem direkte besiddelse af ejerandele i det pågældende selskab, virksomhed mv., mens indirekte ejerskab og kontrol kan ske gennem holdingselskab, datterselskab eller lignende. Ved reelt ejerskab forstås fysiske personer, der i sidste ende ejer eller kontrollerer en virksomhed. Det betyder, at der ikke nødvendigvis er overensstemmelse mellem de reelle ejere og legale ejere, da både fysiske og juridiske personer kan være legale ejere. Reelle ejere kan kun være fysiske personer. Hvis en fysisk person ejer en tilstrækkelig del af ejerandelene i en virksomhed til at være reel ejer, og hvis denne person har overdraget stemmeretten på ejerandelene til en anden fysisk person – eventuelt gennem en eller flere juridiske personer – vil begge de fysiske personer blive anset som reelle ejere.

Bestemmelsen dækker alle former for ejerskab eller kontrol, hvilket blandt andet medfører, at der ikke er krav om besiddelse af ejerandele i det pågældende selskab, virksomhed mv. Der kan således også være tale om kontrol på anden måde, f.eks. via ejeraftale, ret til udpegning af flertallet af bestyrelsesmedlemmerne eller lignende. Hvis en person råder over stemmerettigheder, som er overdraget gennem en panteaftale, skal disse rettigheder således medregnes i opgørelsen af, om der opnås reelt ejerskab. Det er en forudsætning, at der faktisk rådes over rettighederne, og at rettighederne ikke blot udøves i overensstemmelse med modtagne instrukser fra pantsætter.

Eksistensen af potentielle stemmerettigheder, herunder tegningsretter og købsoptioner på kapitalandele, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres, skal tages i betragtning ved vurderingen af, om der foreligger et reelt ejerskab. Dette begrundes i, at denne form for rettigheder vil kunne aktiveres ved en ensidig beslutning fra rettighedshaveren, som dermed selv bestemmer, hvornår vedkommende vil råde over kapitalandelene. Hvis denne form for rettigheder ikke skulle medregnes, ville de kunne benyttes til at sløre et reelt ejerskab. Omvendt må udstederen af rettigheden nødvendigvis også skulle medregne ikke-udnyttede rettigheder, da udstederen af rettigheden fortsat råder over ejerandelene, indtil rettighedshaveren aktiverer denne. Virksomhedens ansvar for at medregne denne form for indirekte ejerskab og kontrol ved opgørelsen af, hvorvidt en fysisk person er reel ejer, strækker sig kun til det, selskabet vidste eller burde vide.

Da reelle ejere er de fysiske personer, som i sidste ende er de ultimative ejere af ejerandele eller stemmerettigheder, vil det også være nødvendigt at indhente oplysninger om en ejer, som udøver sine rettigheder via en såkaldt nomineeordning, i det omfang der er formodning om, at den pågældende er reel ejer.

En ret til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne af virksomhedens bestyrelse vil ligeledes kunne medføre reelt ejerskab. Der må dog i sådanne situationer bestå et retskrav på grundlag af virksomhedens vedtægter, ejeraftale, aftale i forbindelse med pantsætning af kapitalandele eller lignende. Det vil ligeledes i nogle tilfælde være nødvendigt at vurdere det faktiske antal stemmer repræsenteret på generalforsamlingen. Det betyder, at hvis det på baggrund af tidligere generalforsamlinger viser sig, at kun 60 pct. af de samlede stemmerettigheder i en virksomhed repræsenteres på generalforsamlingen, skal der mindre en 25 pct. af stemmerne til, for at den enkelte ejer kan have kontrol som reel

ejer. Der skal dog være tale om et mere permanent forhold. Det samme princip gør sig gældende i forbindelse med udpegningsrettigheder, hvor en permanent udeblivelse af bestyrelsesmedlemmer kan give de øvrige bestyrelsesmedlemmer relativt mere indflydelse. Eksempelvis kan retten til at udpege et antal bestyrelsesmedlemmer give mere indflydelse, hvis et eller flere af de øvrige bestyrelsesmedlemmer permanent har forfald fra bestyrelsesmøderne.

Det er den samlede de facto indflydelse, som en fysisk person opnår gennem direkte eller indirekte besiddelse af aktier, stemmerettigheder eller anden form for kontrol, som er afgørende for, hvorvidt den pågældende betragtes som reel ejer. Det vil altid skulle fastslås ud fra en konkret vurdering. Der stilles ikke krav om bestemmende indflydelse, som begrebet er defineret i selskabsloven.

Udgangspunktet for bestemmelsen om, at en fysisk person er reel ejer i en virksomhed, hvis den pågældende ejer eller kontrollerer mere end 25 pct. af virksomhedens ejerandele eller stemmerettigheder, afviger fra selskabslovens definition af bestemmende indflydelse. I henhold til § 7 i selskabsloven er der som udgangspunkt først tale om bestemmende indflydelse og således kontrollerende ejerskab, når vedkommende har beføjelsen til at styre de økonomiske og driftsmæssige beslutninger, hvilket som oftest forekommer ved ejerskab af eller kontrol med mere end halvdelen af selskabets stemmerettigheder. Ligeledes skal det bemærkes, at der i henhold til den foreslåede definition kan være flere fysiske personer, der betragtes som reelle ejere, hvilket ikke er muligt i henhold til selskabsloven i forhold til juridiske eller fysiske personer, som har den bestemmende indflydelse. Det vil ikke være afgørende, at en fysisk person har bestemmende indflydelse i selskabet, da øvrige ejere fortsat vil kunne være reelle ejere, hvis de opfylder betingelserne herfor.

Hvis en ejer af en virksomhed er underlagt stemmeretsbegrænsninger på sin ejerandel, vil dette ikke have betydning for, om den pågældende person er reel ejer. En ejerandel på f.eks. 30 pct. af aktierne i et aktieselskab vil medføre, at den pågældende person er reel ejer, uanset om der f.eks. er indført begrænsning, så der kun kan stemmes på 5 pct. af de samlede stemmerettigheder. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvis der via ejeraftale eller lignende er fastsat vetorettigheder, der begrænser den pågældendes udøvelse af stemmerettigheder. Dette er begrundet i, at det er relevant at få kendskab til både de ejere, som er reelle ejere i økonomisk forstand, og de ejere, som er reelle ejere i forvaltningsmæssig forstand. Dette skyldes, at begge typer af reelle ejere er vigtige i relation til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, da de kan påvirke den konkrete virksomhed samt få andel i midlerne.

Der kan ud fra en konkret vurdering være tale om reelt ejerskab via vetorettigheder, som i en vis forstand kan betegnes som negativ kontrol. Det vil dog forudsætte, at der samtidig er tale om en eller anden form for ejerskab, da vetorettigheder alene ikke anses for reelt ejerskab.

Handles et selskabs ejerandele på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, har den juridiske person i henhold til definitionen ikke nogen reel ejer. Forslaget er i overensstemmelse med artikel 3, nr. 6, litra a, nr. i, i 4. hvidvaskdirektiv, hvorefter selskaber, der er noteret på et reguleret marked, og som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder, der sikrer passende gennemsigtighed, i forbindelse med oplysning af ejerskab ikke er

omfattet af 4. hvidvaskdirektivs definition af en reel ejer. Årsagen er, at der i forhold til disse selskaber er en passende gennemsigtighed i forbindelse med oplysninger om selskabernes ejerskab. Det foreslås derfor, at der i definitionen af reelle ejere bortses fra selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder. Definitionen medfører, at alle selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, ikke har nogen reel ejer. Et reguleret marked forefindes alene inden for EU- eller EØS-lande. Et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten, kan være en såkaldt multilateral handelsfacilitet, hvor reglerne om oplysning om større ejerbesiddelser er sat i kraft for den relevante markedsplads. Derudover vil selskaber, hvis ejerandele handles på et marked uden for et EU- eller EØS-land ikke have nogen reel ejer, hvis dette marked er underlagt internationale standarder, der er tilsvarende de EU-retlige krav, for så vidt angår oplysningspligter. Når et selskabs ejerandele er optaget til handel på et reguleret marked, er selskabet i det fulde underlagt de EU-retlige oplysningsforpligtelser, uanset om alle aktieklasser ikke er optaget til handel. Det betyder, at selvom f.eks. alene selskabets B-aktier og dermed ikke A-aktier er noterede, vil der for disse selskaber være den krævede gennemsigtighed i forbindelse med oplysninger om ejerskab.

For så vidt angår foreninger, vil udgangspunktet for bestemmelsen være fastlæggelse af, om en fysisk person er reel ejer eller kontrollerer mere end 25 pct. af foreningen, dvs. stemmerettigheder i foreningen. Der henvises til ovenstående i forhold til opgørelse af stemmerettigheder.

Dog er der visse foreninger, som er omfattet af lov om fonde, hvor de reelle ejere skal defineres og identificeres i overensstemmelse med definitionen af reelle ejere i fonde.

Bestemmelsen trådte i kraft den 26. juni 2017. Der lægges ikke med lovforslaget op til ændringer i § 2, nr. 9, litra a, i, eller fortolkningen af denne.

Det forslås i hvidvasklovens § 2, *nr. 9, litra a, ii*, at den daglige ledelse skal anses for reelle ejere, hvis der efter alle muligheder er udtømt, ikke er identificeret en person under nr. i), eller hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer, der er identificeret, er den eller de reelle ejere. Udgangspunktet er dog, at alle virksomheder har reelle ejere, og bestemmelsen finder alene anvendelse, når alle identifikationsmuligheder er udtømte.

Med art. 30 i 4. hvidvaskdirektiv indførtes en pligt for selskaber, virksomheder og andre juridiske enheder til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om sine reelle ejere. Bestemmelsen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 262 af 16. marts 2016 om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og forskellige andre love (Indførelse af register over reelle ejere) og indebærer, at en bred vifte af virksomheder, fonde og foreninger skal indhente, opbevare og registrere oplysninger om sine reelle ejere. Oplysninger om reelle ejere i selskaber, virksomheder og andre juridiske enheder skal i henhold til direktivet være tilgængelige for myndigheder, virksomheder og personer omfattet af kundekendskabskravene i 4. hvidvaskdirektiv. Der henvises til artikel 30 i 4. hvidvaskdirektiv som ændret ved artikel 1, nr. 15, i 5. hvidvaskdirektiv.

Bestemmelsen trådte i kraft den 26. juni 2017. Der lægges ikke med lovforslaget op til ændringer i § 2, nr. 9, litra a, i, eller fortolkningen af denne.

I henhold til nr. 9, litra a, ii, skal den daglige ledelse anses som reelle ejere, hvis der ikke er identificeret en person under punkt a efter, at alle muligheder er udtømt, eller hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer, der er identificeret, er den eller de reelle ejere. Bestemmelsen medfører, at virksomheden eller personen omfattet af lovens krav om kundekendskab altid vil skulle have identitetsoplysninger på kundens reelle ejere, hvis kunden er en juridisk person, jf. hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3.

Som følge af, at et selskab, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder, ikke er omfattet af reel ejer-definitionen, skal den daglige ledelse heller ikke betragtes som reelle ejere.

Den daglige ledelse kan anses som reel ejer, hvis der, efter alle muligheder er udtømt, og der ikke er grund til mistanke om hvidvask og finansiering af terrorisme, ikke er identificeret nogen person som reel ejer. Det forudsættes, at virksomheden og personen, der er omfattet af loven, finder det tilstrækkeligt dokumenteret, at den juridiske person ikke har reelle ejere som defineret i forslagets § 2, nr. 9, litra a), i. Det er ikke tilstrækkeligt at konstatere, at det ikke er muligt at få identificeret reelle ejere, hvis den forpligtede virksomhed eller person ved eller har grundlag for at formode, at reelle ejere eksisterer. Bestemmelsen skal i øvrigt forstås således, at hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer, der er identificeret, er den eller de reelle ejere, skal såvel disse personer, som den daglige ledelse betragtes som reel ejer.

Bestemmelsen trådte i kraft den 26. juni 2017. Der lægges ikke med lovforslaget op til ændringer i § 2, nr. 9, litra a), ii, eller fortolkningen af denne.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, nr. 9, litra b, vil medføre, at den eller de reelle ejere af en trust er følgende personer: stifteren eller stifterne, forvalteren eller forvalterne, protektoren eller protektorerne, hvis sådanne findes, særligt begunstigede eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af det juridiske arrangement eller den juridiske enhed, endnu ikke kendes, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse det juridiske arrangement eller den juridiske enhed er oprettet eller fungerer, samt enhver anden fysisk person, der i sidste ende udøver kontrol over trusten gennem direkte eller indirekte ejerskab eller ved hjælp af andre midler.

Truster anerkendes ikke selskabsretligt i Danmark. Trustbegrebet har sit udspring i engelsk ret, og en trust er ikke det samme som en dansk fond. Truster eksisterer i dag i henhold til lovgivningen i en række common law lande, blandt andet i de tidligere engelske kolonier, USA (bortset fra staten Louisiana, Canada (bortset fra Quebec), Australien, New Zealand.

Personkredsen omkring en trust omfatter stifter, forvalter (trustee), eventuelt protektor og særligt begunstigede personer. Trustkonstruktionen er kendetegnet ved, at en stifter (settlor) overfører aktiver til en forvalter (trustee), idet stifteren samtidig instruerer forvalteren om at forvalte aktiverne til fordel for en eller flere særligt begunstigede personer (beneficiaries). Forvalteren har ejendomsretten til at råde over de overførte aktiver, og de særligt begunstigede har den økonomiske ejendomsret. Selvom konstruktionen trust ikke eksisterer i henhold til dansk ret, foreslås definitionen indsat direkte i bestemmelsen om reelle ejere, da 4. hvidvaskdirektiv også stiller krav om kendskab til reelle ejere i udenlandske juridiske personer, herunder trusts samt som følge af, at kunden er en virksomhed, der er ejet af en udenlandsk trust eller at kunden er en udenlandsk trust.

Det foreslås i § 2, nr. 9, litra b, i, at den reelle ejer af en trust er stifteren eller stifterne. En stifter af en trust kan være en fysisk eller juridisk person, der overfører aktiver til trusten.

Det foreslås i § 2, nr. 9, litra b, ii, at den reelle ejer af en trust endvidere defineres som forvalteren eller forvalterne. En forvalter af en trust er, som nævnt ovenfor, den person, som stifteren har overført trustens aktiver til. Dette betyder, at forvalteren over for omverden fremstår som ejer af trust-aktiverne. Forvalteren kan dog ikke råde frit over aktiverne, da forvalteren er bundet af stifterens instrukser.

Forvalteren kan både være fysiske personer, der har accepteret at være forvalter for den specifikke trust, og juridiske personer, der driver erhvervsmæssig trustadministration. En trust kan desuden have en eller flere forvaltere.

Desuden foreslås det i § 2, nr. 9, litra b, iii, at protektoren eller protektorerne er reel ejer af trusten, hvis der findes en sådan.

I en diskretionær trust har enten forvalteren, stifteren eller en tredjemand en eller flere beføjelser, som skal udøves førend en begunstiget erhverver ret til en del af eller alle trust-midlerne. Det kan for eksempel være en beføjelse til at afsætte forvalteren og udpege en ny, en vetoet over for forvalteren i relation til forvalterens administration af trusten, ligesom der kan være tale om beføjelser til at bestemme, hvem der skal modtage uddeling af trusten. Det er trustens stifter, der bestemmer, om en eller flere andre personer end forvalteren skal tillægges sådanne beføjelser. Hvis beføjelser tillægges en tredjemand, går personen under betegnelsen protektor.

Det foreslås endvidere i § 2, nr. 9, litra b, iv, at den reelle ejer af en trust er den eller de særligt begunstigede eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af det juridiske arrangement eller den juridiske enhed, endnu ikke kendes, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse det retlige arrangement eller den juridiske enhed er oprettet eller fungerer.

Endvidere foreslås det i § 2, nr. 9, litra b, v, at den reelle ejer af en trust er enhver fysisk person, der i sidste ende udøver kontrol over trusten gennem direkte eller indirekte ejerskab eller ved hjælp af andre midler.

De omhandlede juridiske personer, herunder truste og lignende juridiske arrangementer er kendetegnet ved ikke at have ejere, eller at ejerforholdet er af en særlig karakter. Da der således ikke er tale om ejere i traditionel forstand, som det kendes fra selskaber, indeholder bestemmelsen nogle konkrete fysiske personer, som kan sidestilles med ejere, hvis deres indflydelse, kontrol eller andel i den pågældende juridiske person er af en vis karakter.

Lignende juridisk arrangement dækker over enheder, som kan sidestilles med fonde eller trusts, herunder særligt udenlandske virksomheder, som eksempelvis »anstalt« og »treuhand«, som findes i blandt andet Tyskland og Østrig.

For reelle ejere i lignende juridiske arrangement henvises der til de regler, der gælder for reelle ejere i truste.

Definition af reelle ejere i nr. 9, litra b, gennemfører artikel 1, stk. 1, nr. 2, litra b, i 5. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 2, nr. 9, litra c, at den reelle ejer er den eller de fysiske personer i juridiske enheder, herunder fonde og lignende juridiske arrangementer svarende til truste, der bestrider tilsvarende eller lignende stillinger som nævnt under litra b.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, nr. 9, litra c, der gennemfører artikel 3, stk. 6, litra c, i 4. hvidvaskdirektiv, vil medføre, at den reelle ejer i juridiske enheder såsom fonde og juridiske arrangementer svarende til truste, er den eller de fysiske personer, der bestrider tilsvarende eller lignende stillinger som nævnt under litra c). For fonde, selvejende institutioner m.fl. omfattet af pligten til at indhente, opbevare og registrere reelle ejere i henhold til lov om erhvervsdrivende fonde eller lov om fonde og visse erhvervsdrivende virksomheder, jf. lovebekendtgørelse nr. 1580 af 10. december 2015 med senere ændringer er definitionen fastsat i overensstemmelse med definitionen for truste. Ved udførelsen af kundekendskabsprocedurer, når kunden er omfattet af reel ejer-bestemmelserne i lov om erhvervsdrivende fonde eller lov om fonde og visse foreninger, foretages definitionen af kundens reelle ejere i overensstemmelse med definitionen for truste, jf. den foreslåede § 2, nr. 9, litra b).

Fonde skal forstås bredt, hvilket betyder, at begrebet omfatter fonde, som er omfattet af de to fondsløve (lov om erhvervsdrivende fonde og lov om ikke-erhvervsdrivende fonde), men også fonde, som er undtaget fra de to fondsløve, eller som er stiftet på anden vis. Desuden dækker begrebet fonde over selvejende institutioner, legater, stiftelser og lignende.

Bestyrelsen i en fond skal altid anses som reel ejer. Hele bestyrelsen vil være at betragte som reel ejer uanset beslutningskompetence.

Endvidere vil en særligt begunstiget person, eller såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af uddelelser, endnu ikke kendes, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse et juridisk arrangement er oprettet eller fungerer, skulle anses som reel ejer.

For så vidt angår personer, der er særligt begunstigede af fonden, bemærkes, at disse som udgangspunkt alene anses som reelle ejere i den foreslåede bestemmelses forstand, hvis de efter fondens vedtægt har et retskrav på at modtage en ikke ubetydelig andel af fondens midler.

I henhold til § 77 i lov om erhvervsdrivende fonde har uddelingsberettigede ikke umiddelbart retskrav på uddelinger fra en fond. Det er således et krav i forhold til uddelinger, at først når bestyrelsen har besluttet og over for den pågældende modtager af uddelingen har tilkendegivet ydelsen, opstår der et retskrav for den pågældende uddelingsberettigede efter dansk rets almindelige regler.

I visse erhvervsdrivende fonde vil en gruppe af personer dog kunne have en sådan interesse i fondens uddelinger, at det på forhånd er muligt at identificere de personer, i hvis hovedinteresse fonden er oprettet, selvom de ikke har et umiddelbart retskrav på at modtage uddelinger fra fonden. Der må dog forventes at være tale om et mindre antal personer.

En sådan gruppe af personer kan over en årrække have ret til at modtage en vis andel af fondens midler. Det fremgår således af § 77, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at det påhviler bestyrelsen – bortset fra rimelige henlæggelser – at foretage uddeling til de formål, der er fastsat i vedtægten.

Det er et krav, at hvis det fremgår af vedtægten, at der er flere ligestillede uddelingsformål, må der ikke over en årrække ske en ensidig begunstiging af det ene formål på bekostning af de øvrige angivne formål. Over en given tidsperiode skal der således være en rimelig balance i uddelingerne til de forskellige uddelingsberettigede. Bestyrelsen er ansvarlig for at sikre uddeling til samtlige uddelingsformål, og at der ikke konsekvent uddeles til nogen på bekostning af andre. Dette kan medføre, at en gruppe af personer, der ikke har et umiddelbart retskrav på årlige uddelinger fra fonden, alligevel over en årrække kan have ret til at modtage en vis andel af fondens midler.

Det afgøres efter en konkret vurdering, om en uddelingsberettiget person er særligt begunstiget af fonden. Det må således antages, at almindelige uddelingsmodtagere, der alene skal modtage eller modtager én eller ganske få uddelinger af begrænset økonomisk værdi i forhold til fondens samlede aktivmasse, ikke skal opfattes som reelle ejere.

I forhold til definitionen på reelle ejere i fonde er det formodningen, at det kun er et mindre antal personer, der er uddelingsberettigede mv., som forventes at skulle betragtes som reelle ejere. Der vil dog kunne være erhvervsdrivende fonde, hvis vedtægter er så tilpas konkrete, at man på forhånd kan sige, at de pågældende uddelingsmodtagere skal være at betragte som reelle ejere. Ved vurderingen af om en fonds formål at ligestillede, er der i praksis lagt vægt på, om det fremgår af vedtægten eller stiftelsesgrundlaget i øvrigt, at formålene i en fond kan prioriteres eller begrænses.

I visse ikke-erhvervsdrivende fonde vil en gruppe af personer, som følge af fondslovens § 29, stk. 1, have en sådan interesse i fondens uddelinger, at det på forhånd er muligt at identificere de personer,

i hvis hovedinteresse fonden er oprettet, selvom de ikke har et umiddelbart retskrav på at modtage uddelinger fra fonden. Der må dog forventes at være tale om et mindre antal personer.

En sådan gruppe af personer kan over en årrække have ret til at modtage en vis andel af fondens midler. Det fremgår således af fondslovens § 29, stk. 1, 1. pkt., at det påhviler bestyrelsen – med fradrag af henlæggelser efter bestemmelsens stk. 2 – at anvende fondens overskud til de formål, der er fastsat i vedtægterne. En bestyrelse skal uddele til alle fondens formål, medmindre der findes særlig hjemmel i vedtægten til at begrænse denne uddeling.

Ved vurderingen af, om en fonds formål er ligestillede, er der i praksis lagt vægt på, om det fremgår af vedtægterne eller stiftelsesgrundlaget i øvrigt, at formålene i en fond kan prioriteres eller begrænses.

Fondslovens § 29 medfører, at der i fonde med ligestillede formål ikke må ske en ensidig begunstiggelse af ét formål, idet der over en årrække skal ske en ligelig uddeling til alle fondens ligestillede formål. En fravigelse af lovens udgangspunkt om lige uddeling skal være klar og utvetydig. Fondslovens krav om lige uddeling til ligestillede formål over en årrække er en kodificering af den praksis, som før fondsloven gjaldt for stadfæstede fonde. Efter administrativ praksis udgør en bestyrelses hidtidige uddelingspraksis ikke en særlig hjemmel til ikke at uddele til alle fondens formål eller til ensidigt at begunstige ét af formålene over en årrække. Tilsvarende udgør en særskilt bestemmelse om anvendelse af kapitalen i tilfælde af opløsning ikke en særlig hjemmel til ikke at uddele til alle fondens formål eller til ensidigt at begunstige et af formålene over en årrække.

Selv om bestyrelsen skal træffe alle væsentlige beslutninger i en fond, herunder beslutning om uddelinger, kan det ikke på forhånd udelukkes, at der i visse fonde kan være ansat direktører, jf. fondslovens § 11, stk. 3, som har en sådan indflydelse på fondens daglige drift, at de pågældende skal anses at have kontrollerende indflydelse på fonden og dermed betragtes som reelle ejere. Den sekretariatsfunktion, som udføres af en fondsadministrator eller tilsvarende i mange ikke-erhvervsdrivende fonde, vil i almindelighed ikke medføre, at den pågældende administrator eller direktør skal anses for at have kontrollerende indflydelse på fonden.

Væsentlige gavegivere, jf. fondslovens § 1, stk. 3, der ikke er medlemmer af fondens bestyrelse, betragtes heller ikke som reelle ejere af en ikke-erhvervsdrivende fond, idet væsentlige gavegivere sidestilles med fondens stifter. Væsentlige gaver og bidrag, der ydes i forbindelse med fondens stiftelse, vil i øvrigt skulle oplyses i fondens vedtægter, jf. fondslovens § 6, stk. 1, nr. 2.

Fysiske personer i hvis hovedinteresse en fond, trust eller et andet lignende juridisk arrangement er blevet oprettet eller fungerer, vil ligeledes skulle betragtes som reelle ejere. Ved hovedinteresse forstås, at den pågældende person er direkte nævnt i den juridiske persons formål, og at den pågældende har en særlig rolle i forhold til at modtage uddelingsmidler eller lignende. Dette skyldes, at der skal være tale om en vis interesse eller andel for at blive betragtet som reel ejer. Der vil således ikke være

tale om reelle ejere, hvis der f.eks. i en omfattet enhed er tale om en formålsbestemmelse, som indeholder flere ligestillede formål. Hvis en omfattet enhed er oprettet til fordel for en enkelt person, vil den pågældende person være at betragte som reel ejer.

Stifteren af en erhvervsdrivende eller en ikke-erhvervsdrivende fond anses ikke som reel ejer af fonden, idet en fonds stifter i dansk ret ikke kan have nogen former for ejerbeføjelser over fondens midler. Stifteren vil dog kunne betragtes som en reel ejer, hvis stifteren er medlem af fondens bestyrelse. En eventuel rentenydelsesret, bopælsret, brugsret mv. for stifter vil ikke i sig selv medføre, at stifteren af en fond skal anses for reel ejer af fonden. Det vil således bero på en konkret vurdering, om fondens formue i givet fald er effektivt og uigenkaldeligt udskilt fra stifters formue. Det kan ikke udelukkes, at der kan opstå en konkret situation, hvor stifteren eller andre udenforstående undtagelsesvist skal opfattes som reelle ejere som følge af særlige beføjelser i vedtægten til f.eks. at skulle godkende salg af aktiver eller lignende.

Til nr. 9 (*hvidvasklovens § 2, nr. 12, litra d*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 2, nr. 12, litra d, medfører, at udbydere af tjenesteydelser til virksomheder blandt andet defineres som enhver, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 14-16, når denne erhvervsmæssigt udøver følgende virksomhed: Fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som forvalter eller administrator af en fond, trust eller et tilsvarende retligt arrangement.

Det foreslås i § 2, nr. 12, litra d, at ”retligt arrangement” ændres til ”juridisk arrangement”. Dette gøres for at sikre, at der er tale om en direktivnær implementering af bestemmelsen, ligesom det vil sikre, at den finansielle regulering er ensartet.

Den foreslåede ændring indebærer ikke nogen materielle ændringer.

Bestemmelsen er en implementering af artikel. 3, stk. 1, nr. 7, litra d, i 4. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 10 (*hvidvasklovens § 2, nr. 13-19*)

Med de foreslåede ændringer tilføjes hvidvasklovens § 2, nr. 13 og 14, en definition af henholdsvis formuegode og selvregulerende organ. Begge begreber følger af 4. hvidvaskdirektiv og er en implementering af art. 3, stk. 3 og 5.

Med formuegode forstås aktiver af enhver art, hvad enten der er tale om løsøre eller fast ejendom, materielle eller immaterielle aktiver, samt juridiske dokumenter eller instrumenter i enhver form, herunder elektronisk eller digital, der tjener som bevis for ejendomsretten til eller rettigheder over sådanne aktiver.

Et selvregulerende organ er et organ, der repræsenterer medlemmer af et erhverv og spiller en rolle i reguleringen heraf i udførelsen af visse tilsyns- eller overvågningsfunktioner og i sikringen af, at reglerne vedrørende de pågældende medlemmer af erhverv håndhæves.

Et selvregulerende organ udpeges af Danmark for at fungere som den myndighed, der skal underrettes forud for en eventuel underretning til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK). I Danmark er Advokatsamfundet et eksempel på et udpeget selvregulerende organ. Underretning til et selvregulerende organ er et vigtigt middel til at opretholde beskyttelsen af grundlæggende rettigheder i forhold til den indberetningspligt, som påhviler advokater.

I tilfælde af mistanke om eller rimelig grund til at formode, at en transaktion, midler eller en aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme kan medlemmer af Advokatsamfundet underrette sekretariatet for Advokatsamfundet, der efter en vurdering af, om der er underretningspligt i henhold til hvidvasklovens § 26, stk. 1, omgående og uredigeret skal videregive underretningen til SØIK, jf. § 26, stk. 2.

5. hvidvaskdirektiv stiller krav om, udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger bliver omfattet af den nationale hvidvasklovgivning. Endvidere fastsætter direktivet krav om, at forvaltere af truster og juridiske arrangementer, der ligner truster, indhenter, opbevarer og registrere oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere.

Som følge heraf foreslås hvidvasklovens definitionsbestemmelse i § 2 udvidet til at omfatte disse udbydere. Det foreslås desuden, at bestemmelsen også udvides med en definition af truster, herunder lignende juridiske arrangementer, og af forvaltere, herunder personer, der varetager en tilsvarende stilling, af truster og lignende juridiske enheder.

Det foreslås således i § 2, *nr. 15*, at udbydere af virtuelle tegnebøger skal forstås som en enhed, som leverer tjenester til at opbevare private kryptografiske nøgler på vegne af deres kunder med henblik på at opbevare, lagre og overføre virtuelle valutaer.

Endvidere foreslås det i § 2, *nr. 16*, at virtuelle valutaer forstås, som et digitalt udtryk for værdi, som ikke er udstedt eller garanteret af en centralbank eller en offentlig myndighed, ikke nødvendigvis er bundet til en lovligt oprettet valuta og ikke har samme retsstatus som valuta eller penge, men som accepteres af fysiske og juridiske personer som vekslingsmiddel, og som kan overføres, lagres og handles elektronisk.

Virtuelle valutaer bør ikke forveksles med elektroniske penge, som er defineret i § 7, stk. 1, nr. 6, i lov om betalinger, eller med det bredere begreb ”midler”, som er defineret i § 7, stk. 1, nr. 17, i lov om betalinger eller med pengeværdi lagret i instrumenter, der er undtaget som anført i lov om betalinger, ligesom virtuelle valutaer ikke omfatter in-game-valutaer, der udelukkende anvendes inden for et specifikt spillemiljø. Selv om virtuelle valutaer ofte kan anvendes som et betalingsmiddel, kan

de også anvendes til andre formål og finde bredere anvendelse, f.eks. som vekslingsmidler, til investeringsformål, som værdilagringsprodukter eller til brug i onlinekasinoer. Alle anvendelsesmuligheder er omfattet af lovændringen. Det bemærkes, at lokale valutaer, som også er kendt som supplerende valutaer, som anvendes i meget begrænsede netværk, f.eks. en by eller region, og af et begrænset antal brugere, ikke vil blive betragtet som værende virtuelle valutaer.

Endvidere foreslås det i § 2 nr. 17, at fiatvaluta skal forstås som et lovligt betalingsmiddel, der er udstedt af en centralbank.

Det foreslås i nr. 18, at begrebet trust, herunder lignende juridiske enheder defineres. En trust er kendetegnet ved, at stifter (settlor) overfører aktiver til forvalter(e) (trustee(s)) under instruktion om at forvalte aktiverne til fordel for en eller flere særligt begunstigede personer (beneficiaries).

For at der er tale om en trust, skal følgende betingelser være opfyldt: 1) stifteren skal have til *hensigt* at oprette en trust, 2) der skal være sikkerhed for, hvilke aktiver, der omfattes af trusten, og for de begunstigedes rettigheder, og 3) der skal være sikkerhed for formålet med trusten og de begunstigedes identitet.

Stiftelsen af en trust er aftalebaseret. Der er ingen formkrav til oprettelsen af en trust, hvilket vil sige, at trusten kan opstå på et utal af måder. Der vil dog ofte være et stiftelsesdokument i forbindelse med oprettelsen af trusten, der fastsætter stifters vilje.

En trust vil som minimum have en stifter, en forvalter og en særligt begunstiget person. Stifter er enten en fysisk og juridisk person, der overfører trust-aktiverne til forvalteren. Forvalteren er den person, der disponerer over trust-aktiverne i henhold til stifters instruktioner, der ofte er fastsat i et trustdokument (trust-deed), der danner grundlag for trusten og giver forvalteren ret til at administrere trust-aktiverne. Begunstiget er den eller de personer, i hvis interesse trusten er oprettet, og deres rettigheder vil almindeligvis fremgå af trustdokumentet. Herudover kan stifter vælge at indsætte en protektor, der bl.a. kan have til opgave at sikre, at forvaltningen af trust-aktiverne følger stifters ønsker i et såkaldt "letter of wishes".

Der findes en række forskellige typer trust. Trust, der opstår som følge af en stifters erklæring om oprettelse af en trust betegnes også for express trusts. Er betingelsen om, at der skal være sikkerhed for formålet med trusten og de begunstigedes identitet, ikke opfyldt, vil der være tale om en "resulting trust", hvor stifteren selv er den begunstigede. Trust kan bl.a. også opstå med hjemmel i lovgivningen (statutory trusts) eller "by operation of law" (constructive trusts, herunder resulting trusts).

Trusten er ikke en juridisk person og vil derfor ikke have selvstændig retsevne. Det betyder, at en trust ikke kan erhverve rettigheder og indgå forpligtelser, f.eks. kontraktindgåelser, og ikke kan være part i retssager.

Efter 5. hvidvaskdirektivs art. 1, nr. 16, litra k (art. 31, stk. 10) forpligtes EU-medlemsstaterne til at underrette Kommissionen senest den 10. juli 2019 om de forskellige kategorier og beskrivelser af

karakteristika samt navnene på, og hvor det er relevant, regelgrundlaget for de truster og lignende juridiske arrangementer, der er omfattet af direktivets art. 1, nr. 16, litra a (art. 31, stk. 1). Det fremgår af præambel 29, at bestemmelsen har til formål at sikre retssikkerhed og lige vilkår, og at det derfor er af afgørende betydning, at det klart fastsættes, hvilke juridiske arrangementer i hele Unionen, der som følge af deres funktioner eller struktur bør anses for at svare til truster.

Det fremgår endvidere, at det er EU-medlemslande, der anerkender truster og lignende juridiske arrangementer, der pålægges at identificere de truster og lignende juridiske arrangementer, der kan etableres i henhold til det pågældende lands nationale lovgivning eller sædvane. Det fremgår endvidere, at muligheden for at kunne sammenligne de særlige karakteristika, der kendetegner truster og lignende juridiske arrangementer, med de karakteristika, der kendetegner selskaber og andre juridiske enheder, vil offentlig adgang til oplysninger om reelt ejerskab bidrage til at bekæmpe misbrug af truster og lignende juridiske arrangementer på samme måde som offentlig adgang kan bidrage til at forebygge misbrug af selskaber og andre juridiske enheder til hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

Kommissionen offentliggør en liste over truster og lignende juridiske arrangementer senest den 10. september 2019, jf. 5. hvidvaskdirektiv art. 1, nr. 16, litra k (art. 31, stk. 10).

Endeligt foreslås det i *nr. 19*, at definere en forvalter af truster, herunder personer, der varetager en tilsvarende stilling. 5. hvidvaskdirektiv omfatter både forvalter af truster og personer, der varetager en tilsvarende stilling, i lignende juridiske arrangementer. Af hensyn til lovforslagets læsevenlighed, vil betegnelsen ”forvalter” blive anvendt generelt om begge betegnelser.

En forvalter af en trust fremstår over for omverden som værende ejer af trust-aktiverne. Forvalteren kan dog ikke råde frit over aktiverne, men er bundet af stifterens instrukser.

Forvalteren kan både være fysiske personer, der har accepteret at være forvalter for den specifikke trust, og juridiske personer, der driver erhvervsmæssig trustadministration. En trust kan desuden have en eller flere forvaltere. Har en trust flere forvaltere kan forvalterne være bosiddende eller etableret i forskellige lande både inden og uden for EU.

Hvidvasklovens § 2 gennemfører dele af artikel 3 i 4. hvidvaskdirektiv. Med implementeringen af 5. hvidvaskdirektiv vil § 2 endvidere gennemføre dette direktivs artikel 1, stk. 1, nr. 2, litra d.

Til nr. 11 (*hvidvasklovens § 6 a*)

Der gælder bortset fra kontantforbuddet i hvidvasklovens § 5 på nuværende tidspunkt ikke særlige regler for anvendelse af 500-eurosedler eller anden udenlandsk valuta i Danmark.

Det følger af den foreslåede § 6 a, at 500-eurosedler ikke må anvendes, herunder udleveres, indleveres, veksles, bruges som betalingsmiddel eller overdrages, i Danmark.

Forbuddet vil omfatte anvendelse af 500-eurosedler, herunder udlevering, indlevering, veksling, betaling og overdragelse. Den opregning af former for anvendelse, som eksplicit fremgår af den foreslåede bestemmelse, er eksempler på former for anvendelse og ikke en udtømmende opregning heraf.

Videre fremgår det, at forbuddet vil gælde i Danmark. Det er således udelukkende anvendelse af 500-eurosedler i Danmark, som vil være omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen medfører således ikke indskrænkninger i forhold til at anvende 500-eurosedler i andre lande end Danmark. Det vil således fortsat være lovligt at besidde 500-eurosedler med henblik på anvendelse i udlandet, herunder at ind- og udføre dem i forbindelse med f.eks. udlandsrejser. Den blotte besiddelse af 500-eurosedler vil ikke være omfattet af forbuddet. Det vil således ikke være ulovligt eksempelvis at besidde 500-eurosedler grundet ophold i udlandet med legitime formål, f.eks. ferie eller forretningsrejse.

Ved begrebet anvendelse forstås enhver handling, hvori en eller flere 500-eurosedler overgår fra én juridisk eller fysisk person til en anden juridisk eller fysisk person, uanset omstændighederne omkring overdragelsen. Eksempelvis vil det være anvendelse i strid med forbuddet, hvis et pengeinstitut hæver et beløb i kroner på en konto svarende til værdien af en 500-euroseddel og udleverer en 500-euroseddel til kunden. Den omvendte situation, hvor kunden indleverer en 500-euroseddel til pengeinstituttet med henblik på, at værdien af 500-eurosedlen eksempelvis skal indsættes på kundens konto, vil ligeledes udgøre anvendelse i strid med forbuddet. En modtagelse og efterfølgende veksling af en 500-euroseddel til andre seddeltværdier eller til anden valuta i blandt andre pengeinstitutter og valutavekslingsvirksomheder vil også være en anvendelse i strid med forbuddet. Enhver betaling med en 500-euroseddel vil være anvendelse i strid med forbuddet, herunder f.eks. betaling med 500-eurosedler i supermarkeder og andre virksomheder, men også køb mellem ikkeerhvervsdrivende er omfattet af bestemmelsen, således at både overdragelse og modtagelse af 500-eurosedler i forbindelse med salg af et aktiv mellem to private parter er omfattet af forbuddet, ligesom en overdragelse af en 500-euroseddel i form af f.eks. gave vil være en overdragelse i strid med forbuddet, både i relation til at give og modtage 500-eurosedlen.

Det bemærkes, at forbuddet i § 6 a ikke finder anvendelse for så vidt angår overdragelse af 500-eurosedler i forbindelse med boskifte i henhold til anden lovgivning og deraf følgende udlodning af boets midler, herunder eksempelvis i forbindelse med boskifte efter arveloven eller konkursloven.

Forbuddet mod anvendelse af 500-eurosedler gælder, uanset om anvendelse sker som led i udførelse af erhvervsvirksomhed eller i privat øjemed.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 75, at den foreslåede bestemmelse i § 6 a indsættes i hvidvasklovens straffebestemmelse i § 78, stk. 1, og dermed strafbelægges. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 6 a er juridiske og fysiske personer, og den strafbare handling består i at have anvendt en eller flere 500-eurosedler i Danmark. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er, hvor en juridisk eller fysisk person har forestået eller ladet forestå veksling af en eller flere 500-eurosedler til andre seddeltværdier eller til anden valuta, eller hvor en juridisk eller fysisk person har betalt med eller taget imod en eller flere 500-eurosedler som betaling.

Til nr. 12 (*hvidvasklovens § 7, stk. 2*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 7, stk. 2, medfører, at den daglige ledelse i de virksomheder, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 1-8, 10, 11 og 19, skal udpege en ansat, der har fuldmagt til at træffe beslutninger på vegne af virksomheden i henhold til § 8, stk. 2, § 18, stk. 3, og § 19, stk. 1, nr. 3. Det fremgår af bestemmelsen, at personen skal være medlem af virksomhedens daglige ledelse. Personen skal endvidere have tilstrækkeligt kendskab til virksomhedens risiko for hvidvask og terrorfinansiering til at kunne træffe beslutninger, der kan påvirke virksomhedens risikoeksponering. Endelig skal personen have et tilstrækkeligt godt omdømme og må ikke have udvist en adfærd, der giver grund til at antage, at personen ikke vil varetage stillingen på forsvarlig måde.

Det foreslås at udvide i § 7, stk. 2, 1. pkt., med henvisning til lovens § 1, nr. 23 og 24, således at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer samt udbydere af virtuelle tegnebøger bliver omfattet § 7, stk. 2, da anvendelsesområdet for hvidvaskloven foreslås udvidet med dette lovforslags § 1, nr. 5.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 7, stk. 2, er virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at have udpeget en person med fuldmagt til at træffe beslutninger på vegne af virksomheden eller en person, der har tilstrækkeligt kendskab til virksomhedens risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen kan være, hvor en virksomhed har udpeget en ansat, der ikke har indgående kendskab til virksomhedens risiko, eller hvor en virksomhed, har givet personen fuldmagt til at tegne virksomheden.

Til nr. 13 (*hvidvasklovens § 8, stk. 3*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 8, stk. 3, fastsætter, at den daglige ledelse i virksomheder, som er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-7, og som i henhold til anden lovgivning er forpligtet til at have en compliancefunktion, skal udpege en complianceansvarlig på ledelsesniveau, som skal kontrollere og vurdere, om procedurerne i henhold til stk. 1 og de foranstaltninger, der træffes for at afhjælpe eventuelle mangler, er effektive.

Med den foreslåede ændring af § 8, stk. 3, præciseres det, at den complianceansvarlige også skal kontrollere, at virksomheden underretter Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) i henhold til § 26, stk. 1.

Ændringen af hvidvasklovens § 8, stk. 3, implementerer artikel 33, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv, hvorefter den person, der er udpeget i henhold til artikel 8, stk. 4, litra a, som er implementeret i § 8, stk. 3, 1. led, fremsender de i artikel 33, stk. 1, omhandlede oplysninger til FIU'en i den medlemsstat, på hvis område den forpligtede enhed, der fremsender oplysningerne, er etableret.

Til nr. 14 (*hvidvasklovens § 8, stk. 4*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 8, stk. 4, fastsætter, at bestyrelser i virksomheder, som er omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 1-7, og som har intern revision, skal sikre, at den interne revision vurderer, hvorvidt virksomhedens politikker, forretningsgange og kontroller, jf. kravene i hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis.

Bestemmelsen i § 8, stk. 4, implementerer artikel 8, stk. 4, litra b, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i § 8, *stk. 4*, at såfremt en virksomhed har en intern audit-funktion, skal denne også omfattes af bestemmelsen, således at den interne audit også skal vurdere, hvorvidt virksomhedens politikker, forretningsgange og kontroller, jf. kravene i hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis.

Om kravene til intern audit henvises til bekendtgørelse nr. 1723 af 16. december 2015 om ledelse og styring i forsikringsselskaber mv.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 8, stk. 4, er virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-7, og den strafbare handling består i, at virksomheden ikke har sikret, at en etableret uafhængig revisions- eller auditfunktion undersøger virksomhedens overholdelse af skriftlige politikker, forretningsgange og kontroller. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen kan være, hvor bestyrelsen i et pengeinstitut ikke har sikret, at funktionsbeskrivelsen for den interne revision indeholder bestemmelser om, at den interne revision skal sikre virksomhedens overholdelse af skriftlige politikker, forretningsgange og kontroller.

Til nr. 15 (*hvidvasklovens § 10, nr. 1*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 10 fastsætter, hvornår virksomheder og person skal gennemføre kundekendskabsprocedurer.

Bestemmelsen gennemfører artikel 10, stk. 1, artikel 11, samt artikel 14, stk. 5, i 4. hvidvaskdirektiv.

I den gældende § 10, stk. 1, fastsættes, at virksomheder og personer skal gennemføre kundekendskabsprocedurer, når de etablerer en forretningsforbindelse, en kundes relevante omstændigheder ændrer sig og i øvrigt på passende tidspunkter.

En forretningsforbindelse defineres i lovens § 2, nr. 3, som et kundeforhold, som etableres af virksomheden eller personen omfattet af loven, der på etableringstidspunktet forventes at blive af en vis varighed, og som kan omfatte oprettelse af kundekonto, kundedepot, iværksættelse af transaktioner og andre aktiviteter, herunder rådgivningsopgaver, for kunden.

Med 5. hvidvaskdirektiv ændres ordlyden af artikel 14 i 4. hvidvaskdirektiv. Ændringen medfører, at virksomheden eller personen fremadrettet også skal gennemføre kundekendskabsprocedurer, når virksomheden eller personen i løbet af det relevante kalenderår er juridisk forpligtet til at kontakte kunden med henblik på at undersøge enhver relevant oplysning vedrørende den eller de reelle ejere, eller hvis virksomheden eller personen har haft en sådan forpligtelse i henhold til Rådets direktiv 2011/16/EU af 15. februar 2011 om administrativt samarbejde på beskatningsområdet og om ophævelse af direktiv 77/799/EØF. En sådan forpligtelse fremgår blandt andet af § 21 a, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, hvor det fremgår, at fonden mindst en gang årligt skal undersøge, om der er ændringer til de registrerede oplysninger om de reelle ejere. En tilsvarende forpligtelse fremgår endvidere af lov om visse erhvervsdrivende fonde, lov om det europæiske selskab (SE-loven), lov om finansiell virksomhed og lov om alternative investeringsfonde.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 10, nr. 1, implementerer artikel 1, stk. 1, nr. 9, litra b, i 5. hvidvaskdirektiv.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 10 er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at gennemføre kundekendskabsprocedurer. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen kan være, hvor et pengeinstitut, udfører en enkeltstående transaktion for en kunde på 5.000 kr., og som i forbindelse med udførelse af transaktionen får mistanke om, at pengene er udbytte fra en kriminel handling, men som herefter ikke gennemfører kundekendskabsprocedurer.

Til nr. 16 (*hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 2, 2. pkt.*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 11 fastsætter de almindelige krav til kundekendskabsprocedurer.

Den gældende § 11, stk. 1, nr. 2, fastsætter, at virksomheden eller personen skal kontrollere kundens identitetsoplysninger på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde.

5. hvidvaskdirektiv stiller krav om, at dokumenter, data eller oplysninger til kontrol af en kundes identitet indhentes fra en pålidelig og uafhængig kilde herunder elektroniske identifikationsmidler, relevante tillidstjenester, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014, eller enhver anden sikker form for fjernidentifikationsproces eller elektronisk identifikationsproces, der er reguleret, anerkendt, godkendt eller accepteret af de relevante nationale myndigheder.

Det følger af den foreslåede ændring af § 11, stk. 1, nr. 2, 2. pkt., at ved pålidelig og uafhængig kilde forstås eksempelvis elektroniske identifikationsmidler, relevante tillidstjenester, eller enhver anden sikker form for fjernidentifikationsproces eller elektronisk identifikationsproces, der er reguleret, anerkendt, godkendt eller accepteret af de kompetente nationale myndigheder. Dette omfatter blandt

andet oplysninger, der er indhentet igennem elektroniske identifikationsmidler, relevante tillidstjenester, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF (eIDAS-forordningen), eller enhver anden sikker form for fjernidentifikationsproces eller elektronisk identifikationsproces, der er reguleret, anerkendt, godkendt eller accepteret af de kompetente myndigheder.

Den foreslåede ændring vil betyde, at virksomheder og personer, der er omfattet af loven, kan anvende oplysninger, der indhentet gennem elektroniske identifikationsmidler, relevante tillidstjenester i henhold til eIDAS-forordningen, eller enhver anden sikker form for fjernidentifikationsproces eller elektronisk identifikationsproces, der er reguleret, anerkendt, godkendt eller accepteret af de kompetente myndigheder. Det følger af eIDAS-forordningen, at virksomheder og personer er forpligtet til at anerkende elektronisk identifikationsmiddel (eID) fra andre EU- eller EØS-lande. De former for eID, der ønskes anerkendt, skal anmeldes til Europa-Kommissionen. De vil derefter blive opført på Europa-Kommissionens liste over anmeldte eID (Meddelelse om elektroniske identifikationsordninger i henhold til artikel 9, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked).

Med lovforslaget er der således lagt op til, at også elektroniske identifikationsmidler kan benyttes i forbindelse med kundekendskabsprocedurerne.

Med forslaget foretages en direktivnær implementering af artikel 1, stk. 1, nr. 8, litra a, i 5. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 17 (*hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3, 2. pkt.*)

Den gældende bestemmelse i § 11, stk. 1, nr. 3, 2. pkt. fastsætter, at hvis kunden er en juridisk person, skal der blandt andet gennemføres rimelige foranstaltninger for at klarlægge den juridiske persons ejer- og kontrolstruktur. Bestemmelsen i § 11, stk. 1, nr. 3, 2. pkt. implementerer artikel 13, stk. 1, litra b.

Den gældende stk. 1, nr. 3, 2. pkt., fastsætter, at er kunden en juridisk person, skal der herunder gennemføres rimelige foranstaltninger for at klarlægge den juridiske persons ejer- og kontrolstruktur. Ved "ejer- og kontrolstruktur" forstås blandt andet, at der skal indhentes oplysninger om navne på ledelsen og tegningsregler. Der er tale om en konkret risikovurdering i forhold til, hvor indgående undersøgelser der skal iværksættes for at klarlægge kundens ejer- eller kontrolstruktur. I tilfælde med begrænset risiko kan det være tilstrækkeligt med et organisationsdiagram, der viser ejerandele eller oplysninger indhentet via cvr-registeret, mens det i andre tilfælde kan være påkrævet at indhente dokumentation for ejerandele i form af vedtægter eller lignende. I alle kundeforhold skal der derfor gennemføres foranstaltninger for at klarlægge en juridisk persons ejer- og kontrolstruktur, men foranstaltningernes omfang fastlægges ud fra en risikovurdering af kundeforholdet.

Reelle ejere, som nævnt i 1. pkt., vil være en del af en juridisk persons ejer- og kontrolstruktur, og klarlæggelsen af den juridiske persons ejer- og kontrolstruktur bidrager derfor yderligere til at underbygge dette.

Den gældende stk. 1, nr. 3, skal ses i sammenhæng med kravene i kapitel III i 4. hvidvaskdirektiv om, at medlemslandene skal indføre en forpligtelse for juridiske personer til at indhente og opbevare ajourførte oplysninger om den juridiske persons reelle ejere, og at disse oplysninger skal gøres tilgængelige for myndigheder og virksomheder og personer, der er omfattet af 4. hvidvaskdirektivs kend-din-kunde-krav. Der henvises til artikel 30 og 31 i 4. hvidvaskdirektiv. Virksomheder og personer, der er omfattet af lovforslaget, kan benytte det kommende register over reelle ejere, der vil blive ført af Erhvervsstyrelsen, til at understøtte deres arbejde med at opfylde pligterne i henhold til dette lovforslag, men de kan ikke alene henholde sig til registrets oplysninger, medmindre dette anses for tilstrækkeligt i henhold til en risikovurdering af det konkrete kundeforhold, jf. artikel 30, stk. 8, hvorefter virksomheder og personer ikke udelukkende kan henholde sig til oplysningerne i registret. Kundekendskabskravene skal opfyldes ved hjælp af en risikobaseret tilgang. Det skal derudover bemærkes, at den offentligt tilgængelige del af registeret over reelle ejere ikke indeholder oplysninger om den reelle ejers cpr-nr.

Den gældende definitionen af reel ejer fremgår af hvidvasklovens § 2, nr. 9. I henhold til definitionen skal den daglige ledelse i en juridisk person, der ikke er et retligt arrangement, anses som reel ejer, hvis der ikke er identificeret en person, eller hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer, der er identificeret, er den eller de reelle ejere. Det er en forudsætning for at betragte den daglige ledelse som reel ejer, at der ikke er identificeret nogen anden person, der direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler. Det er endvidere en forudsætning, at alle muligheder er udtømte, og at dette ikke har givet grund til mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det forudsættes, at virksomheden og personen, der er omfattet af lovforslaget, finder det tilstrækkeligt dokumenteret, at den juridiske person ikke har reelle ejere som defineret i hvidvasklovens § 2, nr. 9. Det er ikke tilstrækkeligt at konstatere, at det ikke er muligt at få identificeret reelle ejere, hvis den forpligtede virksomhed eller person ved eller har grundlag for at formode, at reelle ejere eksisterer. Bestemmelsen skal i øvrigt forstås således, at hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer, der er identificeret, er den eller de reelle ejere, skal såvel disse som den daglige ledelse betragtes som reel ejer.

Virksomheder og personer skal notere de foranstaltninger ned, de har iværksat for at identificere de reelle ejere, inden de betragter den daglige ledelse som reel ejer. Om begrebet daglig ledelse henvises til bemærkningerne til hvidvasklovens § 2, nr. 1.

Det bemærkes i den forbindelse, at komplicerede ejerstrukturer kan være et forsøg på at sløre den eller de reelle ejere af en juridisk person. En risikovurdering af et sådan kundeforhold kan derfor

medføre, at der ikke kan etableres en forretningsforbindelse eller gennemføres enkeltstående transaktioner, uden disse oplysninger foreligger, jf. § 14, stk. 1. I sådanne tilfælde vil det derfor ikke være tilstrækkeligt at betragte den daglige ledelse som reel ejer. Modsætningsvist vil der i forhold til mange foreninger oftest være udgangspunktet, at den daglige ledelse betragtes som reel ejer, da der sjældent vil være en person, der opfylder kravene i § 2, nr. 9, litra a.

Bestemmelse betyder, at er kunden en juridisk person, vil virksomheden eller personen omfattet af loven altid skulle have identitetsoplysninger på reelle ejere bortset fra de situationer, hvor den legale ejer af kunden er et selskab, hvis ejerandele handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 1, nr. 3, 2. pkt., at der herunder skal gennemføres tilsvarende rimelige foranstaltninger for at klarlægge kundens ejer- og kontrolstruktur, hvis kunden er en juridisk person, trust, fond, et selskab eller tilsvarende juridisk arrangement.

Bestemmelsen præciserer, hvad der skal forstås ved en juridisk person.

Til nr. 18 (*hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 3, 3., 4. og 5. pkt.*)

Den gældende bestemmelse i § 11, stk. 1, nr. 3, 1. pkt., fastsætter, at virksomheden eller personen skal indhente identitetsoplysninger på den eller de reelle ejere og gennemføre rimelige foranstaltninger for at kontrollere den eller de reelle ejeres identitet, således at virksomheden eller personen med sikkerhed ved, hvem den eller de reelle ejere er. Bestemmelsen medfører både, at der skal indhentes identitetsoplysninger på reelle ejere af juridiske personer, og at der skal indhentes identitetsoplysninger i andre tilfælde som f.eks. i forbindelse med samlekonti, herunder advokaters klientkonti. Klienterne er i den forbindelse de reelle ejere af klientkontoen, jf. lovens § 2, nr. 9.

Den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 1, nr. 3, 3. pkt., fastsætter, at hvis den reelle ejer er en begunstiget af en trusts eller et tilsvarende juridisk arrangements formue, jf. § 2, litra b, iv, skal virksomheden eller personen træffe de i foranstaltninger, der er nævnt i § 11, stk. 1, nr. 3, 1. pkt. på det tidspunkt, hvor udbetalingen finder sted eller på det tidspunkt, hvor modtageren udøver sin ret.

Bestemmelsen implementerer artikel 13, stk. 6, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det følger af den foreslåede ændring af § 11, stk. 1, nr. 3, 4. pkt., at hvis den daglige ledelse identificeres som den reelle ejer, skal virksomheden eller personen træffe de nødvendige rimelige foranstaltninger for at kontrollere identiteten af den eller de fysiske personer, der udgør kundens daglige ledelse, jf. § 2, nr. 1.

Med nødvendige rimelige foranstaltninger forstås eksempelvis, at personer og virksomheder, der er forpligtet til at udføre kundekendskabsprocedurer, ved identifikation og kontrol af reelle ejere ikke

udelukkende må henholde sig til Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere, jf. § 11, stk. 3, i hvidvaskloven, der gennemfører art. 30, stk. 6, i 4. hvidvaskdirektiv, medmindre kundeforholdet udgør en begrænset risiko.

Daglig ledelse er i henhold til hvidvasklovens § 2, nr. 1, personer, der har ansvaret for en juridisk persons daglige ledelse, herunder for drift, omsætning og øvrige resultater.

Definitionen af reel ejer fremgår af hvidvasklovens § 2, nr. 9. I henhold til definitionen skal den daglige ledelse i en juridisk person, der ikke er et juridisk arrangement, anses som reel ejer, hvis der ikke er identificeret en person, eller hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer, der er identificeret, er den eller de reelle ejere. Det er en forudsætning for at betragte den daglige ledelse som reel ejer, at der ikke er identificeret nogen anden person, der direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler. Det er endvidere en forudsætning, at alle muligheder er udtømte, og at dette ikke har givet grund til mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det forudsættes, at virksomheden og personen, der er omfattet af loven, finder det tilstrækkeligt dokumenteret, at den juridiske person ikke har reelle ejere som defineret i hvidvasklovens § 2, nr. 9, der foreslås nyaffattet ved dette lovforslags § 1, nr. 6. Det er ikke tilstrækkeligt at konstatere, at det ikke er muligt at få identificeret reelle ejere, hvis den forpligtede virksomhed eller person ved eller har grundlag for at formode, at reelle ejere eksisterer. Bestemmelsen skal i øvrigt forstås således, at hvis der er tvivl om, hvorvidt den eller de personer, der er identificeret, er den eller de reelle ejere, skal såvel disse som den daglige ledelse betragtes som reel ejer.

Den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 1, nr. 3, 5. pkt., fastsætter, at virksomheden og personen skal opbevare oplysninger om de iværksatte foranstaltninger og eventuelle opståede vanskeligheder under udførelsen af kontrollen.

Bestemmelsen indebærer, at virksomheden eller personen skal notere og efterfølgende opbevare oplysninger om de foranstaltninger, de har iværksat for at identificere de reelle ejere, inden de betragter den daglige ledelse som reel ejer.

Daglig ledelse er i henhold til hvidvasklovens § 2, litra a, ii, personer, der har ansvaret for en juridisk persons daglige ledelse, herunder for drift, omsætning og øvrige resultater.

Bestemmelsen implementerer artikel 1, stk. 1, nr. 8, litra b, i 5. hvidvaskdirektiv.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 11, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af loven, og den strafbetingede handling består i ikke at gennemføre hele eller dele af kundeforholdets procedure, når dette er påkrævet i henhold til § 10, jf. dog stk. 14. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen kan være, hvor en virksomhed ikke kontrollerer en kundes identitetsoplysninger ved en uafhængig og pålidelig kilde, inden der udføres en pengeoverførsel på 100.000 kr.

Til nr. 19 (§ 14, stk. 1, i hvidvaskloven)

Den gældende bestemmelse i § 14 fastsætter, at virksomheder og personer skal kontrollere kundens og den eller de reelle ejeres identitetsoplysninger, inden der etableres en forretningsforbindelse med kunden eller udføres en transaktion. Den gældende § 14 gennemfører artikel 10, stk. 1, og artikel 14 i 4. hvidvaskdirektiv.

5. hvidvaskdirektiv stiller krav om, at der ved etablering af en ny forretningsforbindelse med et koncernselskab eller en anden juridisk enhed, eller en trust eller et juridisk arrangement, der har strukturer eller funktioner, der ligner truste, (lignende juridisk arrangement), som er forpligtet til at registrere oplysninger om sine reelle ejere, skal den forpligtede enhed indhente et registreringsbevis eller et ekstrakt af oplysningerne i registret.

Med den foreslåede ændring af § 14, stk. 1 indsættes et nyt 2. pkt., som fastsætter, at etableres en hvis forretningsforbindelsen med et koncernselskab eller en anden juridisk enhed, eller en trust eller et juridisk arrangement, der har struktur eller funktioner, der ligner truste, og som er forpligtet til at registrere oplysninger om reelle ejere i Erhvervsstyrelsens register, skal virksomheden eller personen indhente et registreringsbevis eller et ekstrakt af oplysningerne i registret.

Virksomheder og personer har blandt andet mulighed for at indhente et registreringsudskrift fra Erhvervsstyrelsens it-system i registret over reelle ejere i CVR.

Bestemmelsen implementerer artikel 1, stk. 1, nr. 9, litra a, i 5. hvidvaskdirektiv.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 14, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at have indhentet kundens identitetsoplysninger samt kontrolleret identitetsoplysninger, inden der etableres en forretningsforbindelse eller udføres en transaktion for kunden. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen kan være, hvor en pengeoverførselsvirksomhed, som gennemfører en transaktion på 100.000 kr. uden at kende kundens identitetsoplysninger og dermed heller ikke har kontrolleret disse.

Til nr. 20 (hvidvasklovens § 15 a)

Den gældende bestemmelse i § 15, fastsætter, at bliver en virksomhed bekendt med, at de oplysninger, som er indhentet i medfør af dette kapitel, er utilstrækkelige og ikke kan ajourføres, skal virksomheden eller personen træffe passende foranstaltninger for at imødegå risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Den foreslåede bestemmelse i § 15 a fastsætter krav om indberetning af uoverensstemmelser i reel ejer-oplysninger.

Efter artikel 1, nr. 15, litra b, og 16, litra f, (artikel 30 og 31) i direktiv 2018/843/EU er der krav om at indføre mekanismer til sikring af, at oplysningerne om reelle ejere, der skal registreres i et centralt register, dvs. i Erhvervsstyrelsens it-system, er passende, nøjagtige og aktuelle. Det følger endvidere af bestemmelserne, at sådanne mekanismer skal omfatte krav om, at personer og virksomheder, der skal udføre kundekendskabsprocedurer, skal indberette uoverensstemmelser, som de finder mellem oplysninger om reelt ejerskab i Erhvervsstyrelsens register og de oplysninger om reelt ejerskab, som er tilgængelige for dem. Bestemmelsen finder også anvendelse for myndigheder, hvor det er relevant og ikke griber unødigt ind i deres funktioner.

Det foreslås på den baggrund i *stk. 1*, at personer og virksomheder omfattet af hvidvasklovens regler om udførelsen af kundekendskabsprocedurer, der omfatter kendskab til kundens reelle ejere, skal indberette uoverensstemmelser i deres kunders reelle ejere-oplysninger. Det foreslås desuden, at indberetning af uoverensstemmelser skal ske hurtigst muligt efter, at virksomheden eller personen er blevet bekendt med uoverensstemmelsen mellem oplysningerne om kundens reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system og de oplysninger, som er tilgængelige for dem. Bestemmelsen lader det være op til en konkret vurdering, hvor længe virksomheden eller personen kan vente med at indberette uoverensstemmelsen fra det tidspunkt, hvor virksomheden eller personen får kendskab til uoverensstemmelsen i reelle ejere-oplysningerne. Det må dog lægges til grund, at indberetningen ikke uden særlig anerkendelsesværdig grund kan vente flere dage. Indberetningen skal således foretages uden ugrundet ophold for at sikre registrets aktualitet.

Virksomheder og personer omfattet af kundekendskabsprocedurerne skal undersøge, hvem deres kundes reelle ejere er, og oplysningerne i Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere kan som udgangspunkt ikke alene lægges til grund herfor. Der henvises til 4. hvidvaskdirektivs artikel 30, stk. 8 og 31, stk. 6. I de tilfælde, hvor virksomheder og personer som led i deres undersøgelse holder deres oplysninger om kundens reelle ejere op mod de oplysninger, som kunden, dvs. virksomheden, har registreret om sine reelle ejere i Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere, og derved bliver bekendte med uoverensstemmelser, skal de foretage en indberetning om uoverensstemmelsen.

Virksomheder og personer omfattet af lovens kundekendskabsprocedurer bliver fremover i medfør af § 14, stk. 1, 2. pkt., forpligtet til at indhente oplysninger om deres kundes reelle ejere i form af et registreringsbevis eller et ekstrakt af oplysningerne i registeret over reelle ejere. Registreringsbeviset eller ekstraktet skal indhentes, når virksomheden eller personen etablerer en forretningsforbindelse med et koncernselskab eller en anden juridisk enhed, en trust eller et juridisk arrangement, der har struktur eller funktioner, der ligner trust, som er forpligtet til at registrere oplysninger om deres reelle ejere i Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere. Hvis virksomheder eller personer som led i kravet i § 14, stk. 1, 2. pkt. bliver bekendt med, at de oplysninger, der følger af registreringsbeviset eller ekstraktet er uoverensstemmende med virksomheden eller personens egen vurdering af, hvem der er kundens reelle ejere, skal virksomheden eller personen ligeledes indberette om uoverensstemmelsen. Der henvises til forslaget § 1, nr. 19 (§ 14, stk. 1, 2. pkt.).

Det foreslås desuden, at indberetningen skal vedlægges dokumentation for uoverensstemmelsen. Formålet med registrering af reelle ejere er at sikre øget gennemsigtighed i ejerforhold, der skal medvirke

til at hindre hvidvask, finansiering af terrorisme og skatteunddragelse. Derfor anses en hurtig sagsbehandling af den indberettede uoverensstemmelse at være nødvendigt. Vedlægges dokumentationen, der fører til indberetningen samtidig med indberetningen, vil det give ressortmyndigheden en bedre mulighed for konkret at vurdere, hvorvidt der er tale om en uoverensstemmelse, der kan afhjælpes ved den rette myndighedsvejledning, eller om der kan være tale om urigtige oplysninger om reelle ejere, der har til formål at sløre ejerskabet i den pågældende virksomhed m.fl.

Tilsvarende foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at kompetente myndigheder skal indberette uoverensstemmelser vedlagt dokumentation herfor i reelle ejere-oplysninger, som de bliver bekendt med hurtigst muligt. Der henvises til bemærkningerne til *stk. 1*.

At en myndighed er kompetent og derfor er omfattet af denne bestemmelse, indebærer, at de oplysninger som er uoverensstemmende med oplysninger om reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system, er blevet tilgængelige som led i myndighedsudøvelsen, dvs. som led i den pågældende myndigheds opgavevaretagelse. Dette begreb skal i denne kontekst forstås bredt.

Det foreslås ligesom i *stk. 1*, at indberetning af uoverensstemmelser skal ske hurtigst muligt efter, at myndigheden er blevet bekendt med uoverensstemmelsen mellem oplysninger om reelle ejere i Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere og de oplysninger, som er tilgængelige for dem. Bestemmelsen lader det være op til en konkret vurdering, hvor længe myndigheden kan vente med at indberette uoverensstemmelsen fra det tidspunkt, hvor myndigheden får kendskab til uoverensstemmelsen i reelle ejere-oplysningerne. Det må dog lægges til grund, at indberetningen ikke uden særlig anerkendelsesværdig grund kan vente flere dage. Indberetningen skal således foretages uden ugrundet ophold for at sikre registrets aktualitet.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at bestemmelsen for kompetente myndigheder kun finder anvendelse, hvis det ikke vil gribe unødigt ind i myndighedens funktion. Vurderingen af, hvornår det er relevant for en myndighed at indberette uoverensstemmelser i reelle ejere-oplysninger overlades til de relevante myndigheder at vurdere. De enkelte myndigheder anses også for at være de rette til at vurdere, om en indberetning vil gribe unødigt ind i deres funktion, hvorfor det ikke nærmere beskrives. Indberetningspligten indebærer dog ikke pligten til at undersøge forhold, der ikke indgår som led i myndighedens opgavevaretagelse.

Det foreslås endvidere, at indberetningsløsningen placeres hos Erhvervsstyrelsen, der fører registreret over reelle ejere, og at Erhvervsstyrelsen sørger for, at eventuelle indberetninger fordeles til den rette ressortmyndighed for den virksomhed, fond eller forening, som indberetningen vedrører, til videre foranstaltning.

Indberettes uoverensstemmelser følger det af artikel 1, nr. 15, litra b, og artikel 1, nr. 16, litra f, i 5. hvidvaskdirektiv, at der skal træffes de fornødne foranstaltninger til at løse uoverensstemmelserne i tide, og såfremt det er hensigtsmæssigt, at der i mellemtiden indføres en specifik henvisning i registreret herom i Erhvervsstyrelsens register. Bestemmelse herom foreslås ved indførelsen af § 46 a, *stk. 6*, jf. forslaget § 1, nr. 47. Tilsvarende bestemmelse foreslås indført i forslag til lov om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og

forskellige andre love (Ændring af reglerne om reelle ejere som følge af revisionen af 4. hvidvaskdirektiv). Der henvises blandt andet til forslaget § 1, nr. 4.

Til nr. 21 (*hvidvasklovens § 17, stk. 2*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 17 medfører, at virksomheder og personer ud over kravene i hvidvasklovens § 11 skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvor der vurderes at være øget risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Virksomheden eller personen skal i vurderingen tage de højrisikofaktorer i betragtning, der fremgår af hvidvasklovens bilag 3, samt andre højrisikofaktorer, som må skønnes at være relevante.

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter endvidere, at virksomheder og personer skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvis kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Dog kan dette efter bestemmelsens stk. 3 undlades på baggrund af en risikovurdering for en filial eller et majoritetsejet datterselskab af en juridisk person, hvor den juridiske person er etableret i et EU- eller EØS-land og underlagt krav, der følger af 4. hvidvaskdirektiv, og filialen eller det majoritetsejede datterselskab til fulde overholder koncernens politikker og forretningsgange. Europa-Kommissionens liste vil indeholde de lande, hvor FATF har udstedt en erklæring, men der kan også komme andre lande på Europa-Kommissionens liste.

Kravet til Europa-Kommissionen om at udarbejde en sådan liste, der løbende skal ajourføres, fremgår af 4. hvidvaskdirektiv, og kravet om, at der skal gælde skærpede krav i forhold til sådanne kundeforhold, fremgår af artikel 18, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv. Virksomheder og personer, der er omfattet af loven, og som har relationer uden for landet, skal derfor have procedurer, der sikrer et løbende kendskab til denne liste.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der oprettes kundeforhold med en kunde med hjemsted i et sådant land. Ved indgåelse af et sådan kundeforhold skal virksomheden og personen imidlertid kunne håndtere kundeforholdets risiko. Der skal altid iværksættes yderligere foranstaltninger, men de konkrete foranstaltninger afhænger af risikofaktorerne i det pågældende kundeforhold.

Med implementeringen af 5. hvidvaskdirektiv præciseres det, hvilke skærpede kundekendskabsprocedurer, der skal gennemføres, hvis kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 17, stk. 2 nyaffattes således, at virksomheder og personer skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvis kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 1*, at de skærpede kundekendskabsprocedurer skal omfatte yderligere oplysninger om kunden og den reelle ejer.

Yderligere oplysninger om kunden og den reelle ejer kan for eksempel være oplysninger om adresse eller fødested

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2*, at de skærpede kundekendskabsprocedurer også skal omfatte yderligere oplysninger om forretningsforbindelsens tilsigtede karakter.

Yderligere oplysninger om forretningsforbindelsens tilsigtede karakter kan eksempelvis være oplysninger om forretningsforbindelsens formueforhold og forretningsforbindelsens forventede omfang.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 3*, at der endvidere skal indhentes oplysninger om midlernes oprindelse og kilden til kundens og den reelle ejers formue.

Yderligere oplysninger om midlernes oprindelse og kilden til kundens og den reelle ejers formue er oplysninger om, hvorfra kundens formue oprinder, hvorfra de midler, der indgår i transaktionen, oprinder, eller hvor midlerne, der indgår i forretningsforbindelsen, kommer fra. Relevante oplysninger kan for eksempel være oplysninger om, hvorledes kunden opnår sin indtjening.

Af forslaget til *stk. 2, nr. 4*, fremgår det, at de skærpede kundekendskabsprocedurer skal omfatte oplysninger om årsagerne til de ønskede eller udførte transaktioner.

Det betyder, at virksomheder og personer skal indhente oplysninger, der yderligere understøtter kundens formål med konkrete transaktioner.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 5*, at virksomheden eller personen skal indhente godkendelse ved etablering eller fortsættelse af forretningsforbindelser hos den person, der er udpeget i henhold til lovens § 7, stk. 2.

Det betyder, at de virksomheder og personer, der er forpligtet til at udpege en person efter § 7, stk. 2, skal indhente godkendelse fra denne person inden enhver etablering eller fortsættelse af en forretningsforbindelse, hvis forretningsforbindelsen har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Endvidere foreslås det i *stk. 2, nr. 6*, at de skærpede kundekendskabsprocedurer skal omfatte en skærpet overvågning af forretningsforbindelsen ved at øge antallet af kontroller og ved at udvælge transaktionsmønstre, der kræver nøjere undersøgelse.

Bestemmelsen svarer til en videreførelse af den gældende retstilstand, dog med ændringer af hvilke præcise skærpede kundekendskabsprocedurer, som virksomheder og personer skal iværksætte.

Der er tale om en direktivnær implementering af dele af artikel 1, stk. 1, nr. 11, i 5. hvidvaskdirektiv.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. hvidvasklovens § 78, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 17, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at gennemføre en skærpet kundekendskabsprocedure over for kunder, der har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen kan være, hvor en virksomhed undlader at gennemføre en skærpet kundekendskabsprocedure over for en kunde med hjemsted i Nordkorea.

Til nr. 22 (*hvidvasklovens § 17, stk. 3*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 17, stk. 2, medfører, at virksomheder og personer skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvis kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

5. hvidvaskdirektiv stiller krav om, at ved forretningsforbindelser eller transaktioner, der involverer højrisikotredjelande, skal forpligtede enheder, hvor det er muligt, foruden kravene implementeret i § 17, stk. 2, gennemføre en eller flere supplerende afhjælpende foranstaltninger.

Det foreslås, at der indsættes et nyt stykke i § 17, stk. 3, 1. pkt., således, at ud over de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 2, skal virksomheder og personer gennemføre en eller flere yderligere mitigerende foranstaltninger når med fysiske personer eller juridiske enheder, gennemfører transaktioner, der involverer lande, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Med mitigerende foranstaltninger forstås foranstaltninger, som virksomheden eller personen iværksætter for at opnå en begrænsningen af risiciene for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Det foreslås i *stk. 3, nr. 1*, at disse foranstaltninger blandt andet kan bestå i anvendelse af supplerende elementer af skærpede kundekendskabsprocedurer.

Det betyder, at virksomheder og personer kan vurdere, hvilke supplerende og skærpende elementer, der ved gennemførelse af kundekendskabsprocedurer konkret kan begrænse risikoen i forhold til virksomheden eller personens forretningsmodel.

Det foreslås endvidere i *stk. 3, nr. 2*, at foranstaltningerne kan omfatte indførelse af relevante skærpede indberetningsmekanismer eller systematisk indberetning af finansielle transaktioner.

Virksomheder og personer, som har elektroniske kontroller, kan eksempelvis vælge at opsætte flere parametre, som dermed kan skærpe overvågningen af specifikke transaktionsmønstre.

Endvidere foreslås det i *stk. 3, nr. 3*, at foranstaltningerne kan bestå i begrænsning af forretningsforbindelser eller transaktioner med fysiske personer eller juridiske enheder fra de tredjelande, der er identificeret som højrisikolande.

Det betyder, at virksomheder og person kan beslutte at indskrænke sit udbud af produkter og tjenesteydelser til kunder fra højrisikotredjelande eller vælge ikke at indgå forretningsforbindelser eller gennemføre transaktioner, der involverer kunder fra højrisikotredjelande.

Bestemmelsen i § 17, stk. 3, implementerer dele af artikel 1, stk. 11, i 5 hvidvaskdirektiv.

Til nr. 23 (*hvidvasklovens § 18, stk. 7*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 18, stk. 7, medfører, at erhvervsministeren skal føre og offentliggøre en liste med navne på personer, der er omfattet af hvidvasklovens § 2, nr. 8, om politisk eksponerede personer. De nærmere retningslinjer for denne liste er fastsat i bekendtgørelse nr. 1704 af 20. december 2017 om indberetning og offentliggørelse af oplysninger om indenlandske politisk eksponerede personer.

Det foreslås i § 18, stk. 7, at erhvervsministeren skal udvide oplysningerne på listen over de personer, der er omfattet af hvidvasklovens § 2, nr. 8, om politisk eksponerede personer med fødselsdato og stillingsbetegnelse.

Når listen udarbejdes af en offentlig myndighed, sikres det, at der foretages en ensartet identifikation og afgrænsning af de personer, der er omfattet af hvidvasklovens § 2, nr. 8.

Definitionen af en politisk eksponeret person i hvidvasklovens § 2, nr. 8, understreger, at der er tale om personer, der bestrider et særligt offentligt tillidshverv, og som i kraft af dette hverv kan have adgang til offentlige eller betroede midler eller kan være modtagelige for bestikkelse. Hvidvasklovens § 2, nr. 8, er et udtryk for en direktivnær implementering af 4. hvidvaskdirektiv. Bestemmelsen opregner en liste af erhverv, der medfører, at en person med det pågældende erhverv er omfattet af definitionen.

Førelse og offentliggørelse af en liste over politisk eksponerede personer skal ske i overensstemmelse med persondataforordningens regler.

Den foreslåede bestemmelse angår oplysninger om navn, stillingsbetegnelse og fødselsdato på de personer, som falder ind under definitionen på politisk eksponerede personer. Oplysninger om navn, stillingsbetegnelse og fødselsdato må kun indhentes i henhold til bestemmelsens formål for at klarlægge, hvilke personer, der omfattes af hvidvasklovens § 2, nr. 8.

Den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 7, vil medføre en videreførelse af den allerede eksisterende praksis, der udspringer af den nugældende § 18, stk. 7. Med ændringen vil det blive præciseret, hvilke oplysninger der skal fremgå af listen over politisk eksponerede personer med det formål at sikre listens entydighed. Ved at angive fødselsdato og stillingsbetegnelse sikres det, at virksomheder og personer i deres identifikation af, om deres kunder er politisk eksponerede personer, undgår navnesammenfald og behov for at skulle foretage yderligere undersøgelser.

Det bemærkes, at det fortsat vurderes hensigtsmæssigt, at det er ansættelsesstedet, der bliver pligtsubjekt, og ikke den enkelte politisk eksponerede person, idet ansættelsesstedet har bedre mulighed for at indføre procedurer, der sikrer, at den nødvendige underretning foretages i forbindelse med personudskiftninger mv.

Til nr. 24 (*hvidvasklovens § 18, stk. 8*)

5. hvidvaskdirektiv stiller krav om, at medlemsstaterne skal udarbejde og ajourføre en liste, som angiver de nøjagtige funktioner, der i henhold til nationale love og administrative bestemmelser udgør højerestående offentlige hverv, jf. 4. hvidvaskdirektiv artikel 3, nr. 9. Det følger endvidere, at medlemsstaterne skal anmode en international organisation, der er akkrediteret på deres område, om at udarbejde og ajourføre en liste over højerestående offentlige hverv inden for den pågældende internationale organisation, jf. 4. hvidvaskdirektiv artikel 3, nr. 9. Disse lister fremsendes til Kommissionen og kan offentliggøres.

Definitionen på en politisk eksponeret person er implementeret i hvidvasklovens § 2, nr. 8.

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 18, stk. 7, medfører, at erhvervsministeren skal føre og offentliggøre en liste med navne på personer, som er omfattet af § 2, nr. 8.

Som en følge af en direktivnær implementering af dele af artikel 1, stk. 1, nr. 13, i 5. hvidvaskdirektiv, foreslås det, at der indsættes et nyt stykke i § 18, stk. 8, således at det fremgår, at internationale organisationer, der er akkrediteret af Danmark, skal udarbejde en liste over højerestående offentlige hverv, jf. lovens § 2, nr. 8, inden for den pågældende internationale organisation. Denne liste skal sendes til Kommissionen. Af § 18, stk. 8, 3. pkt., følger det, at erhvervsministeren udarbejder og ajourfører en liste over de nøjagtige funktioner, der er omfattet af § 2, nr. 8, og ligeledes sende denne liste til Kommissionen.

Med den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 8, bliver det på europæisk plan tydeliggjort hvilke funktioner, der giver en person status som politisk eksponeret person.

Som konsekvens af den foreslåede nye bestemmelse i § 18, stk. 8, bliver stk. 8 herefter stk. 9.

Til nr. 25 (*hvidvasklovens § 19, stk. 1*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 19 omhandler skærpede kundekendskabskrav i forhold til grænseoverskridende korrespondentforbindelser, hvorefter virksomheder omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 1-13, og 19, skal iagttage en række skærpede foranstaltninger ud over kravene i hvidvasklovens § 11, før de etablerer en grænseoverskridende korrespondentforbindelse.

Hvidvasklovens § 19 fastsætter endvidere, at såfremt respondentforbindelsens kunde har direkte adgang til at disponere over midler indestående på en konto hos korrespondentforbindelsen, skal korrespondenten sikre sig, at respondenten gennemfører kundekendskabsprocedurer, samt at respondenten kan udlevere kundekendskabsoplysninger efter anmodning fra korrespondenten.

Bestemmelsen gennemfører artikel 19 i 4. hvidvaskdirektiv.

Den gældende bestemmelse i § 19, stk. 1, fastsætter hvilke krav (ud over kundekendskabsproceduren i medfør af lovens § 11) en korrespondent skal opfylde forinden etablering af en grænseoverskridende korrespondent forbindelse med en respondent fra et land, som ikke er et EU- eller EØS-land.

Med dette lovforslag præciseres det i § 19, stk. 1, at det kun er grænseoverskridende korrespondentforbindelser, der involverer gennemførelse af betalinger med et respondentinstitut fra lande uden for Den Europæiske Union, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, der er omfattet af bestemmelsen.

Til nr. 26 (*hvidvasklovens § 20 a*)

Hvidvasklovens §§ 17-20 fastsætter skærpede krav til kundekendskabsprocedurer. Hvidvasklovens § 17, stk. 2, fastsætter, at virksomheder og personer skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvis kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Det foreslås, at der indføres en ny bestemmelse i § 20 a som vil medføre, at Finanstilsynet kan fastsætte regler om, at der ved forretningsforbindelser eller transaktioner, der involverer lande, der er opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikotredjelande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme kan kræves, at første betaling foretages gennem en konto i kundens navn i et pengeinstitut, der er underlagt krav om kundekendskabsstandarder, der mindst svarer til de kundekendskabsstandarder, der er fastsat i denne lov..

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de foreslåede bestemmelser i hvidvasklovens §§ 31 a og 31 b, hvorefter det skal være muligt for at en virksomhed eller person, der er omfattet af hvidvaskloven, at oprette en forretningsforbindelse eller foretage en transaktion, der involverer et højrisikotredjeland.

Som konsekvens af den foreslåede nye bestemmelse, kan virksomheder og personer blive underlagt krav om at gennemføre en supplerende foranstaltning som led i deres kundekendskabsprocedurer i

forhold til kunder og forretningsforbindelser, der involverer højrisikotredjelande. Bemyndigelsen vil blive udnyttet ved en bekendtgørelse, der opstiller de kriterier, der vil afgøre, om en betaling skal foretages gennem en konto i kundens navn i et pengeinstitut, der er underlagt krav om kundekendskabsstandarder, der mindst svarer til de kundekendskabsstandarder, der er fastsat i hvidvaskloven.

Bestemmelsen implementerer dele af artikel 1, stk. 1, nr. 11, i 5. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 27 (*hvidvasklovens § 22, stk. 1*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 22, stk. 1, medfører, at virksomheder og personer omfattet af loven kan overlade det til tredjemand at indhente oplysningerne efter lovens § 11, stk. 1, nr. 1-4, hvis oplysningerne stilles til rådighed af en virksomhed eller person omfattet af lovens § 1, stk. 1, en tilsvarende virksomhed eller person etableret i et EU- eller EØS-land eller en tilsvarende virksomhed eller person i øvrige lande, der er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 4. hvidvaskdirektiv, og virksomheden eller personen er underlagt tilsyn af en myndighed.

Det foreslås i § 22, *stk. 1*, at virksomheder og personer omfattet af loven kan overlade det til tredjemand at indhente og kontrollere oplysninger efter lovens § 11, stk. 1, nr. 1-4.

Denne ændring foreslås, for at virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, kan overlade hele kontrolprocessen til tredjemand.

Til nr. 28 (*hvidvasklovens § 22, stk. 3*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 22 omhandler muligheden for at få bistand fra tredjemand.

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 22, stk. 3, medfører, at virksomheder og personer omfattet af loven skal sikre, at tredjemand forpligter sig til efter anmodning fra virksomheden eller personen straks at fremsende kopi af identitets- og kontroloplysninger om kunden eller den reelle ejer samt anden relevant dokumentation. Dette skal ses i lyset af, at den virksomhed eller person, der får stillet oplysningerne til rådighed forinden etableringen af kundeforholdet, skal foretage en selvstændig risikovurdering af kunden med udgangspunkt i de produkter eller tjenesteydelser, som den pågældende virksomhed eller person tilbyder kunden.

Tredjemand skal endvidere forpligte sig til på anmodning straks at fremsende relevante kontroloplysninger og anden relevant dokumentation til virksomheden eller personen omfattet af loven, samt dokumentation for at denne overholder kravene til opbevaring 4. hvidvaskdirektiv. Forpligtelserne skal derfor fremgå af den kontrakt, der indgås med tredjemand. Dette skal ses i lyset af, at formålet med reglerne om kundekendskabsprocedurer er at sikre en effektiv efterforskning blandt andet ved hurtigt

at kunne stille de nødvendige oplysninger om en kundes identitet mv. til rådighed for efterforskningsmyndighederne. Som følge heraf kan det ligeledes blive nødvendigt, at den modtagende virksomhed eller person får identifikations- og kontroloplysninger samt anden relevant dokumentation om kundens eller den reelle ejers identitet.

Det følger af 5. hvidvaskdirektiv, at dokumentation også kan indhentes ved hjælp af elektroniske identifikationsmidler, relevante tillidstjenester som fastsat i eIDAS-forordningen, eller enhver sikker form for fjernidentifikationsproces eller elektronisk identifikationsproces, der er reguleret, anerkendt, godkendt eller accepteret af de kompetente nationale myndigheder.

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 22, stk. 3, fastslås det, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven skal sikre, at tredjemand forpligter sig til efter anmodning fra virksomheden eller personen straks at fremsende kopi af identitets- og kontroloplysninger om kunden eller den reelle ejer samt anden relevant dokumentation, herunder data. Der er tale om en præcisering, idet betingelsen i § 22, stk. 3, om at fremsende dokumentation typisk også vil indeholde data.

Der kan i øvrigt henvises til lovforslagets § 1, nr. 16, hvor hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 2, foreslås ændret.

Bestemmelsen i § 22, stk. 3, implementerer artikel 1, stk. 14, i 5. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 29 (*hvidvasklovens § 25, stk. 1*)

Den gældende bestemmelse i § 25, stk. 1, omhandler undersøgelses- og noteringspligten for virksomheder og personer, der er omfattet af loven. Det fastsættes i § 25, at virksomheder og personer skal undersøge baggrunden for og formålet med alle komplekse og usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre og aktiviteter, der ikke har et klart økonomisk eller påviseligt lovligt formål, med henblik på at fastslå, om der er mistanke om eller rimelig grund til at formode, at disse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Resultaterne af undersøgelserne skal noteres og opbevares. En registreret person har ikke ret til indsigt i personoplysninger, der vedrører den pågældende selv, som er blevet eller vil blive behandlet efter dette lovforslags udkast til hvidvasklovens § 25, stk. 1 og 2.

Hvidvasklovens § 25 gennemfører artikel 40 i 4. hvidvaskdirektiv og artikel 1, stk. 1, nr. 10, litra b, i 5. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås at nyaffatte § 25, *stk. 1*, således at bestemmelsens betingelser præciseres, så blot en betingelse fremover skal være opfyldt, før virksomheden eller personen vil skulle undersøge baggrunden for og formålet med transaktionen.

Endvidere udskilles det gældende § 25, stk. 1, 2. pkt., til et selvstændigt stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Det følger af *stk. 1, nr. 1*, at baggrunden for og formålet med transaktionen skal undersøges, hvis transaktionen er kompleks.

Det betyder, at virksomheder og personer i vurderingen af, om transaktionen er kompleks, kan lægge vægt på faktorer som eksempelvis, om transaktionen involverer flere parter eller flere jurisdiktioner eller om transaktionen giver kunden mulighed for at modtage betalinger fra en ukendt tredjemand.

Det foreslås endvidere i *stk. 1, nr. 2*, at virksomheder og personer skal undersøge baggrunden for og formålet med en transaktion, hvis denne er usædvanlig stor.

Virksomheder og personer kan for eksempel vurdere om en transaktion er udsædvanlig stor ud fra kendskabet til den konkrete kunde og den pågældendes transaktionsmønstre og produktportefølje.

I *stk. 1, nr. 3*, foreslås det, at undersøgelsen skal foretages, hvis transaktioner foretages i usædvanlige mønstre.

Det betyder, at virksomheder og personer kan tage udgangspunkt i kundens og kundetypens sædvanlige adfærdsmønstre i vurderingen af, om en transaktion foretages i usædvanlige mønstre.

I *stk. 1, nr. 4*, foreslås det, at baggrunden for og formålet med en transaktion skal undersøges, hvis der ikke er et åbenbart økonomisk eller lovligt formål med transaktionen.

Hensigten med bestemmelsen er at fastslå, om der er mistanke eller rimelig grund til at formode, at en transaktion eller en aktivitet har eller har haft forbindelse til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det betyder derfor også, at virksomheden og personen skal have procedurer og systemer, som gør det muligt at identificere sådanne transaktioner og aktiviteter. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med hvidvasklovens § 26 om underretningspligt til SØIK.

En mistanke og eventuel indgivelse af underretning til SØIK skal baseres på vurderinger i den konkrete situation af handlingernes karakter og forskellighed fra normale kundehandling, fortielser og andre særegne og atypiske forhold hos kunden, der samlet leder opmærksomheden hen på et eventuelt forsøg på tilsløring af midlernes oprindelse, der må formodes at have en kriminel karakter.

Formålet med undersøgelsespligten er at få fastslået, om det, der vurderes som værende usædvanligt, bliver til en egentlig mistanke om hvidvask af udbytte eller terrorfinansiering eller blot en formodning herom, eller om en mulig mistanke kan afkræftes. Der skal derfor alene foretages en undersøgelse i de tilfælde, hvor der er egentlig mistanke, eller der er rimelig grund til at formode, at en transaktion eller aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor en transaktion ikke svarer til kundens normale adfærdsmønstre, eller hvor rådgiveren ikke har viden om, hvor kundens midler stammer fra.

Udgangspunktet i en undersøgelse af en mistanke vil være at sammenholde de oplysninger, virksomheden har om kunden (oplysninger om formålet med forretningsforbindelsen og omfanget heraf), og det, der ser mistænkeligt ud. I denne proces kan det være relevant at inddrage kunderådgiveren. Virksomheden kan også kontakte kunden for at indhente oplysning om formålet med transaktionen eller aktiviteten. Kundens forklaring vil i mange tilfælde ikke være nok til at afkræfte en mistanke. Det kan derfor være relevant at bede kunden om dokumentation for forklaringen. I tilfælde af et bilsalg kan kunden sende en salgsaftale, og i forbindelse med arv kan kunden fremsende en skifteretsattest. Der skal alene foretages undersøgelse i de tilfælde, hvor der er en mistanke om hvidvask af udbytte eller terrorfinansiering. Virksomheden skal derfor ikke i alle tilfælde af kunders bilsalg, arv mv. indhente dokumentation fra kunden.

Hvis virksomheden vurderer, at en forespørgsel vil give kunden viden om, at virksomheden har mistanke og derfor er i gang med at foretage en undersøgelse, eller hvis virksomheden i øvrigt ikke ønsker at kontakte kunden om sagen, skal virksomheden foretage en underretning til SØIK, jf. hvidvasklovens § 26, såfremt en mistanke ikke kan afkræftes på anden måde. Hvis en mistanke ikke kan afkræftes helt, skal virksomheden ligeledes foretage en underretning. Der skal være tale om en egentlig afkræftelse af en mistanke, hvorfor det ikke er tilstrækkeligt kun at svække denne.

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. hvidvasklovens § 78, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 25, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at undersøge baggrunden for og formålet med alle komplekse og usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre og aktiviteter, der ikke har et åbenbart økonomisk eller lovligt formål, med henblik på at fastslå, om der er mistanke eller rimelig grund til at formode, at disse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et pengeinstitut, hvor en kunde indsætter store kontantbeløb uden at kunne forklare, hvor kontanterne stammer fra, og hvor pengeinstituttet ikke nærmere undersøger baggrunden for de usædvanlige transaktioner.

Til nr. 30 (*hvidvasklovens § 25, stk. 2*)

Det følger af den gældende § 25, stk. 1, at virksomheder og personer skal undersøge baggrunden for og formålet med alle komplekse og usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre og aktiviteter, der ikke har et klart økonomisk eller påviseligt lovligt formål, med henblik på at fastslå, om der er mistanke om eller rimelig grund til at formode, at disse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Med det nye § 25, stk. 2, er der tale om en videreførelse af den tidligere § 25, stk. 1, 2. pkt.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i § 25, *stk. 2*, således at, virksomheder og personer, hvor det er relevant, skal udvide overvågningen af kunden med det formål at afgøre, om transaktionerne eller aktiviteterne forekommer mistænkelige, jf. *stk. 1*.

Det foreslås i § 25, stk. 2, at virksomheder og personer, hvor det er relevant, skal udvide overvågningen af kunden med det formål at afgøre, om transaktionerne eller aktiviteterne forekommer mistænkelige. Kravet skal ses i sammenhæng med hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 5 om overvågning og § 11, stk. 3, om, at overvågningen skal gennemføres på baggrund af en risikovurdering. I tilfælde, hvor en kundes transaktion eller aktivitet er fundet mistænkelig, men hvor den ikke har medført en underretning til SØIK, jf. hvidvasklovens § 26, skal virksomheden eller personen på baggrund af risikoen vurdere, om der er behov for at gennemføre skærpet overvågning af kunden. Dette gælder tillige, hvor der er givet underretning til SØIK, jf. hvidvasklovens § 26, og hvor det på denne baggrund vurderes relevant at skærpe overvågningen af kunden.

Der kan forekomme tilfælde, hvor det ikke er relevant at skærpe overvågningen, f.eks. tilfælde hvor kunden har et meget simpelt produkt, f.eks. et udlånsprodukt med fast afvikling, eller hvor overvågningen af kunden allerede er skærpet.

Overtrædelse af bestemmelsen er straffelagt, jf. hvidvasklovens § 78, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 25, stk. 2, er virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, og den strafbare handling består i ikke at udvide overvågningen, hvis der er mistanke eller rimelig grund til at formode, at en kundes transaktioner eller aktiviteter har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 25, stk. 1. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er et pengeinstitut, hvor en kunde indsætter store kontantbeløb uden at kunne forklare, hvor kontanterne stammer fra, og hvor pengeinstituttet ikke nærmere undersøger baggrunden for de usædvanlige transaktioner samt undlader at vurdere, hvorvidt der skal ske skærpet overvågning af kunden.

Til nr. 31 (*hvidvasklovens § 25, stk. 4*)

Det følger af den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 25, stk. 3, at en registreret person ikke har ret til indsigt i personoplysninger, der vedrører den pågældende selv, der er eller vil blive behandlet efter stk. 1 og 2.

Som følge af dette lovforslags § 1, nr. 26, hvorefter der indsættes et nyt stk. 2 i § 25, med den konsekvens, at stk. 3 bliver til stk. 4, foreslås ordlyden af stk. 4 ændret i § 25, *stk. 4*, således, at en registreret person ikke har ret til indsigt i personoplysninger, der vedrører den pågældende selv, der er eller vil blive behandlet efter stk. 1-3.

Der er tale om en konsekvensændring.

Til nr. 32 (*hvidvasklovens § 28*)

Den gældende bestemmelse i § 28 omhandler tilsynsmyndighedernes underretningspligt og fastsætter, at får en tilsynsmyndighed kendskab til forhold der kan have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme omfattet af underretningspligten, skal myndigheden underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet herom.

Det foreslås i § 28, at ”told- og skatteforvaltningen” ændres til ”skatteforvaltningen”. Derudover foretages en mindre sproglig ændring, idet ”at tro” ændres til ”, at disse”.

Ændringerne har ingen materiel betydning.

Til nr. 33 (*hvidvasklovens § 30, stk. 3*)

Det fremgår af præambel 44 i 4. hvidvaskdirektiv, at de kompetente myndigheders anmodning om oplysninger fra de forpligtede enheder, sker med henblik på, at forebygge, opdage eller efterforske hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

Det fremgår endvidere af præambel 57 i 4. hvidvaskdirektiv, at de forpligtede enheder skal have effektive ordninger, der gør det muligt, at besvare anmodninger fra FIU'er og andre kompetente myndigheder om oplysninger vedrørende deres forretningsforbindelser, som de har eller har haft med bestemte personer. Det fremgår herudover, at anmodningen skal besvares hurtigt og fyldestgørende, og at dette skal ske gennem sikre og fortrolige kanaler. Det er derfor afgørende, at den forpligtede enhed træffer foranstaltninger, der sikrer fuld fortrolighed i relation til de oplysninger og dokumenter, som de anmodes om at videreformidle.

I forhold til den gældende bestemmelse i § 30 i hvidvaskloven, er virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, forpligtet til at opbevare de nødvendige oplysninger, der er indhentet ved gennemførelse af kundekendskabsprocedurer og registreringer, i mindst fem år til brug for undersøgelser.

Det foreslås i *stk. 3*, at oplysninger, dokumenter og registreringer i forbindelse med undersøgelser, jf. § 25, *stk. 1* og 2, alene skal videreformidles til rette modtager og ikke må komme til uvedkommendes kendskab. Videreformidlingen af de pågældende dokumenter og oplysninger skal ske gennem sikre kanaler og i fuld fortrolighed for at sikre beskyttelse af personoplysninger. Fuld fortrolighed kan sikres gennem mails eller post, og hvor det er muligt for de forpligtede enheder, skal de pågældende oplysninger sendes krypteret.

Forslaget implementerer artikel 42 i 4. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 34 (*hvidvasklovens § 30 a og b*)

Det følger af artikel 1, nr. 19, i 5. hvidvaskdirektiv, at der indsættes en ny artikel 32 a i 4. hvidvaskdirektiv. Bestemmelsen medfører, at medlemsstaterne indfører centrale automatiske mekanismer,

f.eks. centrale registre eller centrale elektroniske systemer for dataudtræk, som muliggør rettidig identifikation af alle fysiske eller juridiske personer, som har eller kontrollerer betalingskonti og bankkonti, der identificeres ved IBAN, som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 260/2012 af 14. marts 2012 om tekniske og forretningsmæssige krav til kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro og om ændring af forordning (EF) nr. 924/2009, samt deponeringsbokse, som indehaves af et kreditinstitut på deres område. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om kendetegnene ved disse nationale mekanismer.

Medlemsstaterne sikrer, at de oplysninger, der lagres i de centrale mekanismer, er direkte tilgængelige på en hurtig og ufiltreret måde for nationale FIU'er og andre relevante myndigheder med henblik på opfyldelse af deres forpligtelser i henhold til 4. hvidvaskdirektiv, som ændret ved 5. hvidvaskdirektiv. Medlemsstaterne sikrer, at alle FIU'er rettidigt kan give oplysninger, der opbevares i de centrale mekanismer, til andre FIU'er, jf. artikel 53 i 4. hvidvaskdirektiv, som ændret ved 5. hvidvaskdirektiv.

Følgende oplysninger skal være tilgængelige og søgbare gennem de centrale mekanismer:

- vedrørende kundekontohaveren og enhver person, der foregiver at handle på kundens vegne: navn, suppleret med øvrige oplysninger om enten identitet i henhold til de nationale bestemmelser til gennemførelse af artikel 13, stk. 1, litra a, jf. lovforslagets § 1, nr. 16, eller individuelt identifikationsnummer
- vedrørende den reelle ejer bag kundekontohaveren: navn, suppleret med øvrige oplysninger om enten identitet i henhold til de nationale bestemmelser til gennemførelse af artikel 13, stk. 1, litra b, jf. hvidvasklovens § 11 og lovforslagets § 1, nr. 17, eller individuelt identifikationsnummer
- vedrørende bankkonto eller betalingskonto: IBAN-nummer og dato for åbning og lukning af kontoen
- vedrørende deponeringsbokse: lejerens navn, suppleret enten med øvrige oplysninger om identitet i henhold til de nationale bestemmelser til gennemførelse af artikel 13, stk. 1, jf. hvidvasklovens § 11 og lovforslagets § 1, nr. 16-18, eller et individuelt identifikationsnummer og lejeperiodens varighed.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 34, (hvidvasklovens § 30 a) indeholder således en bemyndigelse til, at erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om førelse af et centralt bankkontoregister, som muliggør identifikation af alle fysiske eller juridiske personer, som har eller kontrollerer betalingskonti og bankkonti, der identificeres ved IBAN, som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 260/2012 om tekniske og forretningsmæssige krav til kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro og om ændring af forordning (EF) nr. 924/2009, samt deponeringsbokse, som indehaves af et kreditinstitut med hjemsted i Danmark.

Forslaget gennemfører artikel 1, nr. 19, i 5. hvidvaskdirektiv, der ændrer 4. hvidvaskdirektiv og indsætter artikel 32 a.

Som eksempler på oplysninger, der ifølge artikel 32 a skal være tilgængelige i registeret, kan nævnes navn og øvrige identifikationsoplysninger på kunden (kontohaveren), identifikation af den reelle ejer bag kunden (kontohaveren), IBAN-nummer på bankkonto eller betalingskonto og dato for åbning og lukning af kontoen. Vedrørende deponeringsbokse skal registeret indeholde lejerens navn suppleret med øvrige identitetsoplysninger og lejeperiodens varighed.

Oplysningerne i registeret skal gøres tilgængelige for Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og nationale myndigheder med henblik på at opfylde deres forpligtelser efter direktivet. Dette forventes at være relevant for politi- og skattemyndigheder.

Oplysningerne skal være direkte tilgængelige på en hurtig og ufiltreret måde. Det betyder, at de relevante myndigheder skal have direkte og uhindret adgang til oplysningerne.

Med den foreslåede § 30 b skal SØIK og andre kompetente myndigheder i henhold til hvidvaskloven sikres adgang til oplysninger, som muliggør rettidig identifikation af alle fysiske og juridiske personer, der ejer fast ejendom i Danmark.

Geodatastyrelsen er registerejer af Ejerfortegnelsen, som forventeligt går i drift i april 2019. Ejerfortegnelsen er et nyt autoritativt register over de faktiske ejere af al fast ejendom i Danmark. Ejerfortegnelsen vil indeholde oplysninger om de personer og virksomheder, som råder over fast ejendom.

Ved faktisk ejer af fast ejendom forstås den ejer, der er registreret i den digitale tinglysning, eller den ejer, som en kommune har indsat som følge af, at den tinglyste ejer ikke lever mere, at ejerskabet ikke er tinglyst eller andre forhold som gør, at en kommune har behov for at registrere en ejer som erstatning for en eventuel tinglyst ejer.

Det vil være muligt for alle offentlige myndigheder at få adgang til registret. For at få adgang til Ejerfortegnelsen skal der indgives ansøgning via Datafordeleren.

Til nr. 35 (*hvidvasklovens §§ 31 a og b*)

Hvidvasklovens § 31 a, stk. 1, fastsætter, at virksomheder, der driver virksomhed i et andet EU- eller EØS-land, skal sikre, at den etablerede virksomhed overholder de nationale bestemmelser i det pågældende land om hvidvask og finansiering af terrorisme.

Virksomheder, der har etableret filialer eller majoritetsejede datterselskaber i et land, der ikke er et EU- eller EØS-land skal sikre, at filialen eller datterselskabet overholder de nationale krav om databeskyttelse i henhold til hvidvaskloven, hvis etableringslandet regler på området er lempeligere end hvidvaskloven, jf. bestemmelsens stk. 2.

5. hvidvaskdirektiv stiller krav om, at der fastsættes regler, der sikrer, at en eller flere foranstaltninger anvendes i forhold til højrisikotredjelande eksempelvis i forhold til, når en underlagt virksomhed ønsker at etablere datterselskaber, filialer eller repræsentationskontorer i et tredjeland.

Det foreslås, at der indføres to nye bestemmelser i §§ 31 a og b.

Den foreslåede bestemmelse i § 31 a vedrører virksomheder og personer, der har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, og som ønsker at etablere et datterselskab, en filial eller et repræsentationskontor i Danmark.

Den foreslåede bestemmelse i § 31 a, stk. 1, vil medføre, at Finanstilsynet kan afvise etablering af datterselskaber, filialer eller repræsentationskontorer i Danmark for virksomheder og personer, der har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Den foreslåede bestemmelse i § 31 a, stk. 2, vil medføre, at Finanstilsynet kan fastsætte regler om, at etablering af datterselskaber, filialer eller repræsentationskontorer i Danmark for virksomheder og personer, der har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme kan etableres i landet under særlige forudsætninger.

Bestemmelsen vil give den myndighed, der påser virksomhedens eller personens overholdelse af denne lov, hjemmel til under særlige forudsætninger at godkende etablering af et datterselskab af en virksomhed, der har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Denne mulighed begrundes i, at det skal være muligt for en virksomhed eller person fra et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, at etablere sig i Danmark under særlige forudsætninger. Hvorvidt dette er tilfældet, må bero på en konkret vurdering. Der kan i vurderingen for eksempel lægges vægt på, om højrisikotredjelandet på højt politisk plan har forpligtet sig til at afhjælpe de identificerede mangler samt besluttet at anmode om teknisk bistand for at gennemføre FATF's handlingsplan, og som er identificeret ved FATF's offentlige erklæring.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 31 b, stk. 1, at virksomheder og personer omfattet af loven med hjemsted i Danmark, der ønsker at etablere en filial eller et repræsentationskontor i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal meddele dette til den myndighed, der påser virksomhedens eller personens overholdelse af denne lov. Derudover skal der indsendes oplysninger om i hvilket land, filialen ønskes etableret, en beskrivelse af filialens virksomhed, herunder oplysninger om organisation, og de planlagte aktiviteter, filialens adresse og navnene på filialens ledelse.

Overtrædelse af bestemmelsen i § 31 b, stk. 1, foreslås straffelagt, jf. § 78, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 75. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 31 b, stk. 1, er virksomheder og personer omfattet af loven, og den straffebetingede handling består i, at en virksomhed eller person omfattet af loven, etablerer en filial eller et repræsentationskontor i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, uden at meddele dette til den myndighed, der påser virksomhedens eller personens overholdelse af hvidvaskloven.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 31 b, *stk. 2*, at den myndighed, der påser virksomhedens eller personens overholdelse af denne lov, kan forbyde virksomheden eller personen at etablere filialer eller repræsentationskontorer i et land der er opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikotredjelande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Bestemmelsen vil således give den myndighed, der påser virksomhedens eller personens overholdelse af denne lov, hjemmel til at forbyde en virksomheds eller persons etablering i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 31 b, *stk. 3*, at den myndighed, der påser virksomhedens eller personens overholdelse af denne lov, kan fastsætte regler om, at virksomheden eller personen skal tage højde for, at den pågældende filial eller det pågældende repræsentationskontor vil komme til at ligge i et land, der ikke har tilstrækkelige ordninger til bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

Det betyder, at den myndighed, der påser virksomhedens eller personens overholdelse af denne lov, kan fastsætte regler om, at en eller flere foranstaltninger skal iværksættes, hvis en virksomhed eller person ønsker at etablere en filial eller repræsentationskontor i et land, der ikke har tilstrækkelige ordninger til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Myndigheden kan ved fastsættelse af reglerne herom lade en eller flere af følgende foranstaltninger indgå:

At virksomheden eller personen påbydes, at der føres øget kontrol med eller stilles skærpede krav om ekstern revision for virksomhedens filial eller repræsentationskontor, i det pågældende land.

At virksomheden eller personen påbydes, at der stilles skærpede krav til ekstern revision af finansielle koncerner vedrørende alle filialer eller repræsentationskontorer i det pågældende land.

At kredit- og finansieringsinstitutter påbydes, at undersøge og ændre eller om nødvendigt bringe korrespondentforbindelser med respondentinstitutter i det pågældende land til ophør.

De foreslåede bestemmelser til §§ 31 a og b implementerer dele af artikel 1, stk. 1, nr. 11, i 5. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 36 (*hvidvasklovens § 35, stk. 1, og § 36, stk. 1*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 35, stk. 1, fastsætter, at virksomheder og personer, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 5, 8 og 11, for så vidt angår alternative investeringsfonde, og nr. 13-20, skal have en ordning, hvor deres ansatte via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af denne lov og regler udstedt i medfør heraf. Indberetninger til ordningen skal kunne foretages anonymt.

Det foreslås i § 35, *stk. 1*, at anvendelsesområdet udvides til også at omfatte § 1, nr. 22-24 som foreslås indsat ved lovforslagets § 1, nr. 36. Dette skyldes, at hvidvasklovens anvendelsesområde foreslås udvidet med lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder kunstgallerier og auktionshuse, hvor værdien af transaktionen eller af en række indbyrdes forbundne transaktioner beløber sig til 50.000 kr. eller derover, udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger omfattes af loven. På den baggrund foreslås anvendelsesområdet for lovens § 35, stk. 1, tilsvarende, således, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger også omfattes af reglerne om, at de skal have en ordning, hvor deres ansatte via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf. Indberetningerne skal kunne foretages anonymt.

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 36, stk. 1, fastsætter, at virksomheder og personer, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 5, 8 og 11, for så vidt angår alternative investeringsfonde, og nr. 13-20, ikke må udsætte en ansat for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som følge af at den ansatte har indberettet virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf til en tilsynsmyndighed eller til en ordning i virksomheden.

Med dette lovforslags § 1, nr. 5, udvides anvendelsesområdet for hvidvaskloven til også at omfatte personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder kunstgallerier og auktionshuse, hvor værdien af transaktionen eller af en række indbyrdes forbundne transaktioner beløber sig til 50.000 kr. eller derover, udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger. Det foreslås i § 36, *stk. 1*, at anvendelsesområdet udvides til også at omfatte § 1, nr. 22-24, som foreslås indsat ved lovforslagets § 1, nr. 36. Dette skyldes, at hvidvasklovens anvendelsesområde foreslås udvidet med lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger også omfattes af reglerne om, at derved ikke må udsætte en ansat for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som følge af at den ansatte har indberettet virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf til en tilsynsmyndighed eller til en ordning i virksomheden.

Til nr. 37 (*hvidvasklovens § 35, stk. 1, 3. pkt.*)

Bestemmelsen i § 35, stk. 1, 1. pkt., i hvidvaskloven gennemfører artikel 61, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv og svarer til bestemmelserne i lov om finansiel virksomhed og den øvrige finansielle lovgivning.

Det følger af § 35, stk. 1, 1. pkt., i hvidvaskloven, at virksomheder og personer omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 5, 8 og 11, for så vidt angår alternative investeringsfonde, og nr. 13-20, skal etablere en whistleblowerordning, hvor ansatte via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal anonymt kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvasklovgivningen. Det følger af § 35, stk. 1, 2. pkt., at indberetninger til ordningen skal kunne foretages anonymt. Ordningen kan oprettes via kollektiv overenskomst, jf. § 35, stk. 2, i hvidvaskloven.

§ 35, stk. 3, i hvidvaskloven, fastlægger en bagatelgrænse, hvorefter en virksomhed eller person, som beskæftiger fem ansatte eller færre, ikke er omfattet af kravet om etablering af en whistleblowerordning. Når virksomhederne eller personerne beskæftiger flere end fem ansatte, skal de senest tre måneder efter ansættelsen af den sjette ansatte have etableret en whistleblowerordning. Finanstilsynet kan i særlige tilfælde dispensere fra kravet om etablering af en whistleblowerordning, jf. § 35, stk. 4, i hvidvaskloven.

Det foreslås i stk. 1, 3. pkt., at virksomheder og personer efter anmodning fra en tilsynsmyndighed, skriftligt skal kunne dokumentere, hvordan virksomheden eller personen har fulgt op på indberetninger til ordningen i stk. 1.

Baggrunden for den foreslåede nye bestemmelse i § 35, stk. 1, 3. pkt., i hvidvaskloven, er den politiske aftale af 19. september 2018 mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 1. Den foreslåede bestemmelse skal dermed være med til at sikre bedre kontrol med overholdelse af hvidvasklovgivningen, samt at virksomheder og personer omfattet heraf får fulgt op på indberetninger om overtrædelser og potentielle overtrædelser af denne lovgivning på fyldestgørende vis.

De virksomheder og personer, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse, vil være de virksomheder og personer, der efter § 35, stk. 1, 1. pkt., er forpligtet til at etablere en indberetningsordning.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en virksomhed eller person efter anmodning fra en tilsynsmyndighed skal kunne dokumentere, hvordan virksomheden løbende har fulgt op på indberetninger til virksomhedens whistleblowerordning.

Dokumentationskravet vil være skriftligt og indebære, at virksomheden eller personen omfattet af forpligtelsen i § 35, stk. 1, 1. pkt., til at have en whistleblowerordning, skriftligt og hvis muligt elektronisk skal sikre, at virksomheden eller personen løbende får fulgt op på indberetninger til virksomhedens eller personens whistleblowerordning, således at virksomheden eller personen kan dokumentere overfor Finanstilsynet, at denne på betryggende vis har fulgt op på alle indberetninger til whistleblowerordningen.

Det fremgår af § 78, stk. 1, i hvidvaskloven, at overtrædelse af blandt andet § 35, stk. 1, kan straffes med bøde. Med indsættelsen af dokumentationskravet i bestemmelsens 3. pkt., vil også overtrædelse heraf kunne straffes med bøde.

Ansvarssubjektet i forhold til overtrædelse af det foreslåede § 35, stk. 1, 3. pkt., i hvidvaskloven, vil være den af bestemmelsen i § 35, stk. 1, 1. pkt. omfattede virksomhed eller person. Det betyder, at en virksomheds eller persons manglende opfyldelse af dokumentationskravet vil kunne straffes med bøde, jf. § 78, stk. 1, i hvidvaskloven.

Virksomheden eller personen vil f.eks. kunne straffes med bøde i de tilfælde, hvor virksomheden eller personen fuldstændig undlader at følge op på henvendelser til virksomhedens eller personens whistleblowerordning, eller helt undlader at indsende dokumentation til Finanstilsynet efter Finanstilsynets anmodning herom, jf. det foreslåede § 35, stk. 1, 3. pkt., i hvidvaskloven.

Til nr. 38 (*hvidvasklovens § 36, stk. 1*)

Det følger af § 36, stk. 1, i hvidvaskloven, at en virksomhed eller person ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som følge af at den ansatte har indberettet virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvaskloven til Finanstilsynet eller til en ordning i virksomheden.

§ 36, stk. 1, gennemfører artikel 38 og 61, stk. 2, litra b, i 4. hvidvaskdirektiv.

Indberetning omfatter blandt andet enhver anmeldelse eller meddelelse til tilsynsmyndighederne eller til en virksomheds eller persons whistleblowerordning omhandlende en virksomheds eller persons, herunder en ansats eller et bestyrelsesmedlems, overtrædelse eller potentielle overtrædelse af denne lov, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2015/847/EU af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1781/2006, hvor dette er relevant, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Som udgangspunkt er alle former for ufordelagtig behandling omfattet. Ufordelagtig behandling kan foruden afskedigelse f.eks. være degradering, forflyttelse, chikane eller lignende.

Det er en forudsætning for bestemmelsens anvendelsesområde, at den ansatte har indberettet en overtrædelse eller en potentiel overtrædelse til tilsynsmyndigheden, og det er en forudsætning, at der er årsagssammenhæng mellem den ufordelagtige behandling eller ufordelagtige følger og det forhold, at den ansatte har indberettet en overtrædelse til tilsynsmyndigheden eller til virksomhedens eller personens whistleblowerordning.

Som udgangspunkt er alle former for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger omfattet. Det, at der skal foreligge årsagssammenhæng, medfører blandt andet, at bestemmelsen alene finder anvendelse i forbindelse med ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som besluttet, efter den ansatte har indberettet en virksomheds overtrædelse eller potentielle overtrædelse af loven, regler udstedt i medfør heraf til den relevante tilsynsmyndighed eller en virksomheds whistleblowerordning.

Det foreslås at ændre § 36, stk. 1, i hvidvaskloven til også at omfatte tidligere ansatte.

Den foreslåede ændring vil indebære, at virksomheden eller personen ikke må udsætte tidligere ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som følge af at den tidligere ansatte har indberettet virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til en tilsynsmyndighed eller til en intern whistleblowerordning.

Ved vurderingen af, om en person er tidligere ansat i virksomheden kan følgende forhold indgå: af-talegrundlaget for en persons ansættelse, f.eks. om en person har en ansættelseskontrakt, om virksomheden eller personen har instruksbeføjelse over personen, om virksomheden eller personen bestemmer personens arbejdstider, om personen aflønnes som en ansat, om personen i overvejende grad har én og samme arbejdsgiver, om virksomheden eller personen fører tilsyn og kontrol med personens arbejde, om virksomheden eller personen afholder udgifter forbundet med personens arbejde, eller om personen har ret til opsigelsesvarsel. Opregningen er ikke udtømmende, og andre forhold vil ligeledes kunne indgå i vurderingen.

Den foreslåede ændring vil indebære, at en ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier mv. som følge af en indberetning om en virksomheds eller persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til en tilsynsmyndighed eller til en virksomheds whistleblowerordning til trods for forbuddet i den foreslåede ændring af § 36, stk. 1, i hvidvaskloven, skal anlægge et civilretligt søgsmål mod virksomheden eller personen ved de almindelige domstole, som på baggrund af sagens omstændigheder vil kunne tilkende den ansatte eller den tidligere ansatte en godtgørelse efter § 36, stk. 3, i hvidvaskloven. Uoverensstemmelser efter bestemmelsen kan for det overenskomstdækkede områdes vedkommende også behandles i det fagretlige system, f.eks. ved voldgift. Den ansatte eller den tidligere ansatte har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 1, er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1.

Til nr. 39 (*hvidvasklovens § 36, stk. 1, 2. pkt.*)

Det følger af § 36, stk. 1, i hvidvaskloven, at virksomheder og personer ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som følge af at den ansatte har indberettet virksomhedens eller personens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til en tilsynsmyndighed eller til en ordning i virksomheden.

§ 36 gennemfører artikel 38 og 61, stk. 2, litra b, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i § 36, *stk. 1, 2. pkt.*, hvorefter det samme gælder ved fastsættelse, tildeling og udbetaling af variabel løn til ansatte eller tidligere ansatte.

Den foreslåede bestemmelse er en tydeliggørelse og indebærer, at en virksomhed eller person ikke må begrænse den variable løndel på grundlag af, at den ansatte eller den tidligere ansatte har indberettet virksomhedens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af den finansielle regulering til Finanstilsynet eller til en ordning i virksomheden.

Ved vurderingen af, om en person er ansat eller tidligere ansat kan følgende forhold indgå: aftalegrundlaget for en persons ansættelse, f.eks. om en person har eller har haft en ansættelseskontrakt, om virksomheden eller personen har eller har haft instruksbeføjelse over personen, om virksomheden eller personen bestemmer eller har bestemt personens arbejdstider, om personen aflønnes eller har været aflønnet som en ansat, om personen i overvejende grad har eller har haft én og samme arbejdsgiver, om virksomheden eller personen fører eller har ført tilsyn og kontrol med personens arbejde, om virksomheden eller personen afholder eller har afholdt udgifter forbundet med personens arbejde og om personen har eller har haft ret til opsigelsesvarsel. Opregningen er ikke udtømmende, og andre forhold vil ligeledes kunne indgå i vurderingen.

Ved variable løndele forstås aflønningsordninger, hvor den endelige aflønning ikke er kendt på forhånd, herunder bonusordninger, resultatkontrakter, engangsvederlag og andre lignende ordninger, der ikke er en del af den faste løndel, jf. § 5, stk. 1, nr. 45, i lov om finansiell virksomhed. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nyaffattelsen af den dagældende bestemmelse i § 5, stk. 1, nr. 42, jf. Folketingstidende 2013-2014, tillæg A, side 93.

Den foreslåede nye bestemmelse vil indebære, at en virksomhed eller person omfattet af § 36, stk. 1 hverken ved fastsættelse, tildeling eller udbetaling af variabel løn til sine ansatte eller tidligere ansatte må begrænse den variable løndel på grundlag af, at personen har indberettet en overtrædelse eller en potentiel overtrædelse af hvidvasklovgivningen til tilsynsmyndighed eller til en ordning i virksomheden. Den foreslåede bestemmelse vil eksempelvis indebære, at en virksomhed eller person ikke må betinge en variabel løndel af, at en ansat eller tidligere ansat ikke har foretaget indberetninger om overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvasklovgivningen til Finanstilsynet eller til en virksomheds ordning. Den foreslåede bestemmelse indebærer eksempelvis også, at en virksomhed eller person ikke kan undlade at udbetale en variabel løndel til en ansat eller tidligere ansat på grundlag af, at personen har foretaget en indberetning om en overtrædelse eller en potentiel overtrædelse begået af virksomheden til Finanstilsynet eller til virksomhedens ordning.

I de tilfælde, hvor en virksomhed eller person helt eller delvist begrænser en ansats eller en tidligere ansats variable løn grundet en whistleblowerordning, jf. det foreslåede § 36, stk., 1, 2. pkt., vil virksomheden eller personen kunne straffes med bøde.

Ansvarssubjektet i forhold til overtrædelse af det foreslåede § 36, stk. 1, 2. pkt., i hvidvaskloven vil være en virksomhed eller person omfattet af § 36, stk. 1, i hvidvaskloven. Dette betyder, at en virksomheds eller persons overtrædelse af det foreslåede § 36, stk. 1, 2. pkt., i hvidvaskloven vil kunne straffes med bøde, jf. § 78, stk. 1, i hvidvaskloven.

Det følger af § 78, stk. 3, i hvidvaskloven, at der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. Det fremgår af § 27, stk. 1, 1. pkt., i straffeloven, at strafansvar for en juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan.

I de tilfælde, hvor de strafbelagte bestemmelser omhandler pligter eller forbud for virksomheden, er de mulige strafsubjekter virksomheden og/eller en eller flere personer med tilknytning til virksomheden, hvilket oftest er medlemmer af ledelsen. Udgangspunktet er, at der rejses tiltale mod virksomheden for overtrædelsen, men dette kan kombineres med tiltale mod en eller flere personer med tilknytning til virksomheden, hvis en eller nogle af disse personer har medvirket forsætligt eller groft uagtsomt til overtrædelsen, og overtrædelsen ikke er af underordnet karakter. Der skal som udgangspunkt ikke rejses tiltale mod underordnede ansatte.

Til nr. 40 (*hvidvasklovens § 36, stk. 2*)

Det følger af § 36, stk. 2, i hvidvaskloven, at en virksomhed eller person ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som følge af at den ansatte har foretaget en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller en underretning til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

Ved intern underretning forstås, at en ansat internt i virksomheden eller hos personen har underrettet f.eks. den hvidvaskansvarlige om en mistanke. Beskyttelsen af den ansatte gælder, uanset om den hvidvaskansvarlige afkræfter mistanken efter § 25. Bestemmelsen finder anvendelse, uanset om den ansatte underretter SØIK eller Advokatsamfundet. Hvis en ansat som medlem af Advokatsamfundet underretter Advokatsamfundet om en mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, er underretningen til Advokatsamfundet dermed underlagt beskyttelsen mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, uanset om Advokatsamfundet ikke foretager en underretning til SØIK.

Vedrørende ufordelagtig behandling henvises til lovforslagets nr. 38 og 39.

Det foreslås at ændre § 36, stk. 2, i hvidvaskloven til også at omfatte tidligere ansatte.

Den foreslåede ændring vil indebære, at en virksomhed eller person omfattet af § 36, stk. 2 som hidtil ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som følge af at den ansatte har foretaget en intern underretning eller en underretning til SØIK.

Ved vurderingen af, om en person er tidligere ansat i virksomheden kan følgende forhold indgå: af-talegrundlaget for en persons ansættelse, f.eks. om en person har en ansættelseskontrakt, om virksomheden eller personen har instruksbeføjelse over personen, om virksomheden eller personen bestemmer personens arbejdstider, om personen aflønnes som en ansat, om personen i overvejende grad har én og samme arbejdsgiver, om virksomheden eller personen fører tilsyn og kontrol med personens arbejde, om virksomheden eller personen afholder udgifter forbundet med personens arbejde og om personen har ret til opsigelsesvarsel. Opregningen er ikke udtømmende, og andre forhold vil ligeledes kunne indgå i vurderingen.

Den foreslåede ændring vil indebære, at en ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en intern underretning eller en underretning til SØIK om en mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal anlægge et civilretligt søgsmål mod virksomheden eller personen ved de almindelige domstole, som på baggrund af sagens omstændigheder vil kunne tilkende den ansatte eller den tidligere ansatte en godtgørelse efter § 36, stk. 3, i hvidvaskloven. Uoverensstemmelser efter bestemmelsen kan for det overenskomstdækkede områdes vedkommende også behandles i det fagretlige system, f.eks. ved en voldgift. Den ansatte eller den tidligere ansatte har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 2, er straffelagt, jf. § 78, stk. 1.

Til nr. 41 (*hvidvasklovens § 36, stk. 2, 2. pkt.*)

Det følger af § 36, stk. 2, i hvidvaskloven, at en virksomhed eller person ikke må udsætte ansatte for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, som følge af at den ansatte har foretaget en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller en underretning til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

§ 36 gennemfører artikel 38 og 61, stk. 2, litra b, i 4. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i § 36, stk. 2, 2. pkt., hvorefter det samme gælder ved fastsættelse, tildeling og udbetaling af variabel løn til ansatte eller tidligere ansatte.

Den foreslåede bestemmelse er en tydeliggørelse og indebærer, at en virksomhed eller person ikke må begrænse den variable løndel på grundlag af, at den ansatte eller den tidligere ansatte har foretaget en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller en underretning til SØIK.

Ved vurderingen af, om en person er ansat eller tidligere ansat kan følgende forhold indgå: aftalegrundlaget for en persons ansættelse, f.eks. om en person har eller har haft en ansættelseskontrakt, om virksomheden eller personen har eller har haft instruksbeføjelse over personen, om virksomheden eller personen bestemmer eller har bestemt personens arbejdstider, om personen aflønnes eller har været aflønnet som en ansat, om personen i overvejende grad har eller har haft én og samme arbejdsgiver, om virksomheden eller personen fører eller har ført tilsyn og kontrol med personens arbejde, om virksomheden eller personen afholder eller har afholdt udgifter forbundet med personens arbejde og om personen har eller har haft ret til opsigelsesvarsel. Opregningen er ikke udtømmende, og andre forhold vil ligeledes kunne indgå i vurderingen.

Ved variable løndele forstås aflønningsordninger, hvor den endelige aflønning ikke er kendt på forhånd, herunder bonusordninger, resultatkontrakter, engangsvederlag og andre lignende ordninger, der ikke er en del af den faste løndel, jf. § 5, stk. 1, nr. 45, i lov om finansiel virksomhed. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nyaffattelsen af den dagældende bestemmelse i § 5, stk. 1, nr. 42, jf. Folketingstidende 2013-2014, tillæg A, side 93.

Den foreslåede nye bestemmelse vil indebære, at en virksomhed eller person omfattet af § 36, stk. 2 hverken ved fastsættelse, tildeling eller udbetaling af variabel løn til sine ansatte eller tidligere ansatte må begrænse den variable løndel på grundlag af, at personen har foretaget en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller en underretning til SØIK.

Den foreslåede bestemmelse vil eksempelvis indebære, at en virksomhed eller person ikke må betinge en variabel løndel af, at en ansat eller tidligere ansat ikke har foretaget en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller underretning til SØIK. Den foreslåede bestemmelse indebærer eksempelvis også, at en virksomhed eller person ikke kan undlade at udbetale en variabel løndel til en ansat eller tidligere ansat på grundlag af, at personen har foretaget en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme.

I de tilfælde, hvor en virksomhed eller person helt eller delvist begrænser en ansats eller en tidligere ansats variable løn grundet en whistleblowerordning, jf. det foreslåede § 36, stk. 2, 2. pkt., vil virksomheden eller personen kunne straffes med bøde efter § 78, stk. 1.

Ansvarssubjektet i forhold til overtrædelse af det foreslåede § 36, stk. 2, 2. pkt., i hvidvaskloven vil være en virksomhed eller person omfattet af § 36, stk. 2, i hvidvaskloven. Dette betyder, at en virksomheds eller persons overtrædelse af det foreslåede § 36, stk. 2, 2. pkt., i hvidvaskloven vil kunne straffes med bøde, jf. den foreslåede ændring af § 78, stk. 1, i hvidvaskloven.

Det følger af § 78, stk. 3, i hvidvaskloven, at der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. Det fremgår af § 27, stk. 1, 1. pkt., i straffeloven, at strafansvar for en juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan.

I de tilfælde, hvor de strafbelagte bestemmelser omhandler pligter eller forbud for virksomheden, er de mulige strafsubjekter virksomheden og/eller en eller flere personer med tilknytning til virksomheden, hvilket oftest er medlemmer af ledelsen. Udgangspunktet er, at der rejses tiltale mod virksomheden for overtrædelsen, men dette kan kombineres med tiltale mod en eller flere personer med tilknytning til virksomheden, hvis en eller nogle af disse personer har medvirket forsætligt eller groft uagtsomt til overtrædelsen, og overtrædelsen ikke er af underordnet karakter. Der skal som udgangspunkt ikke rejses tiltale mod underordnede ansatte.

Til nr. 42 (*hvidvasklovens § 36, stk. 3, 1. pkt.*)

Ifølge § 36, stk. 3, i hvidvaskloven, kan ansatte, hvis rettigheder er krænket ved overtrædelse af stk. 1 eller 2, tilkendes en godtgørelse i overensstemmelse med principperne i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse mv. Godtgørelsen fastsættes under hensyn til den ansattes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Det foreslås at ændre § 36, stk. 3, 1. pkt., i hvidvaskloven, jf. lovforslagets § x, nr. x, således at tidligere ansatte, hvis rettigheder er krænket ved overtrædelse af stk. 1 eller 2, også vil kunne få tilkendt en godtgørelse i overensstemmelse med principperne i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse mv. Godtgørelsen vil skulle fastsættes under hensyn til den tidligere ansattes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Den foreslåede ændring medfører ingen materielle ændringer for så vidt angår ansattes eksisterende muligheder for at få tilkendt en godtgørelse i overensstemmelse med principperne i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse mv.

Til nr. 43 (*hvidvasklovens § 36, stk. 3, 2. pkt.*)

Ifølge § 36, stk. 3, i hvidvaskloven, kan ansatte, hvis rettigheder er krænket ved overtrædelse af stk. 1 eller 2, tilkendes en godtgørelse i overensstemmelse med principperne i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse mv. Godtgørelsen fastsættes under hensyn til den ansattes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Den foreslåede ændring af § 36, stk. 3, 2. pkt., i hvidvaskloven, vil indebære, at også tidligere ansatte vil få fastsat en godtgørelse under hensyn til den tidligere ansattes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Den foreslåede ændring medfører ingen materielle ændringer for så vidt angår ansattes eksisterende muligheder for at få fastsat godtgørelsen under hensyn til den ansattes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en intern underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme eller en underretning til SØIK, skal anlægge et civilretligt søgsmål mod den finansielle virksomhed ved de almindelige domstole, som på baggrund af sagens omstændigheder vil kunne tilkende den ansatte eller den tidligere ansatte en godtgørelse. Uoverensstemmelser efter bestemmelsen kan for det overenskomstdækkede områdes vedkommende også behandles i det fagretlige system, f.eks. en voldgift. Den ansatte eller den tidligere ansatte har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 2, er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1.

Til nr. 44 (*hvidvasklovens § 36 a*)

Der gælder på nuværende tidspunkt ingen eksplicit forpligtelse til at rapportere advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering til bestyrelsen eller den daglige ledelse i en virksomhed.

Det følger af den foreslåede § 36 a, stk. 1, at den daglige ledelse i virksomheder omfattet af lovens § 1, stk. 1, til bestyrelsen uden unødigt ophold skal rapportere om advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering modtaget fra andre, herunder fra udenlandske myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt whistleblowere. Har virksomheden ikke en bestyrelse, skal rapportering af advarsler ske til virksomhedens øverste ledelsesorgan.

Af den foreslåede bestemmelses 1. pkt. følger, at rapporteringspligten til bestyrelsen om advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering påhviler den daglige ledelse.

'Den daglige ledelse' omfatter personer, der har ansvaret for en juridisk persons daglige ledelse, herunder for drift, omsætning og øvrige resultater, jf. hvidvasklovens § 2, nr. 1. En juridisk persons daglige ledelse vil typisk varetages af den juridiske persons direktion.

Rapporteringen til bestyrelsen skal ske uden unødigt ophold. Det betyder, at advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering skal rapporteres til bestyrelsen hurtigst muligt efter, at advarslen om hvidvask eller terrorfinansiering modtages i virksomheden.

Ved rapportering forstås, at bestyrelsens medlemmer gøres bekendt med alle relevante oplysninger om advarslen om hvidvask eller terrorfinansiering, herunder dennes indhold, afsender af advarslen og under hvilke omstændigheder, advarslen er modtaget.

Ved en advarsel om hvidvask eller terrorfinansiering forstås enhver meddelelse fra andre, herunder de oplyste afsendere, som vedrører en viden eller mistanke om en tidligere, nuværende eller eventuelt kommende overtrædelse af reglerne om hvidvask og terrorfinansiering med forbindelse til virksomheden, dennes kunder, ansatte, koncernforbundne selskaber mv.

Meddelelser, der er åbenlyst grundløse, f.eks. hvor meddelelsen vedrører et forhold, som ikke er tilstrækkeligt konkret, eller hvor meddelelsen kommer fra en afsender som må formodes ikke at have indsigt i truslen om hvidvask eller terrorfinansiering, vil falde uden for advarselsbegrebet og dermed ikke indebære en rapporteringsforpligtelse.

Omfattet af rapporteringsforpligtelsen er advarsler fra andre, herunder udenlandske myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt whistleblowere.

Som udenlandsk myndighed anses enhver institution, som er en del af den offentlige forvaltning i et andet land end Danmark. Dette kan omfatte andre landes tilsyns-, skatte-, politi- og anklagemyndigheder, men begrebet er ikke begrænset til at omfatte disse typer af myndigheder. Også advarsler fra andre landes centralbanker vil være omfattet af rapporteringsforpligtelsen. Advarsler modtaget fra institutioner, som er en del af den offentlige forvaltning i Danmark, sidestilles med advarsler modtaget fra udenlandske myndigheder.

Ved eksterne revisorer forstås personer eller virksomheder, der er godkendt efter §§ 3, 10 eller 11 i revisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1167 af 9. september 2016, som udfører revisionsydelser eller lignende ydelser for virksomheden, og som ikke indgår i et ansættelsesforhold med virksomheden.

Ved konsulenter forstås enhver virksomhed eller person, som udfører tjenesteydelser for virksomheden i form af rådgivning eller lignende, herunder blandt andet advokater, og som ikke indgår i et ansættelsesforhold med virksomheden.

Ved advarsler fra whistleblowere forstås advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering, som modtages gennem den ordning, som følger af hvidvasklovens kapitel 7, eller advarsler fra whistleblowere som modtages på anden vis.

Ved 'andre' forstås, at der efter omstændighederne kan være andre afsendere end de eksplicit nævnte, som sender en advarsel om hvidvask eller terrorfinansiering, hvis indhold har en sådan karakter og alvor, at bestyrelsen skal orienteres herom.

Af den foreslåede bestemmelses *stk. 1, 2. pkt.*, følger, at har virksomheden ikke en bestyrelse, skal rapportering af advarsler, ske til virksomhedens øverste ledelsesorgan. Eksempelvis skal rapporteringen i et anpartsselskab uden bestyrelse ske til selskabets direktion. I et aktieselskab, hvor der er valgt en ledelsesstruktur med et tilsynsråd, skal rapporteringen ske til selskabets tilsynsråd. I personselskaber skal rapporteringen ske til den eller de personer, som forestår den øverste faktiske ledelse af virksomheden.

Det foreslås i § 36 a, *stk. 2*, at nøglepersoner tilsvarende uden unødvendigt ophold skal rapportere til den daglige ledelse eller bestyrelsens om advarsler om hvidvask eller finansiering af terrorisme mod-

taget fra andre, herunder fra udenlandske myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt whistleblowere. Modtager den daglige ledelse en rapportering om en modtaget advarsel fra medarbejdere skal ledelsen vidererapportere advarslen til bestyrelsen.

Af den foreslåede bestemmelses *stk. 2*, følger, at der tillige påhviler nøglepersoner en tilsvarende forpligtelse til uden unødigt ophold at rapportere de nævnte advarsler fra andre, herunder fra udenlandske myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt whistleblowere, til den daglige ledelse eller bestyrelsen.

'Nøglepersoner' skal forstås i overensstemmelse med begrebet i lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1140 af 26. september 2017. Det følger blandt andet af bemærkningerne til lov nr. 1549 af 13. december 2016, jf. Folketingstidende 2016-2017, tillæg A, s. 26-27, at nøglepersoner dels er ansatte, der er en del af den faktiske ledelse af selskabet, dels ansatte, der er ansvarlige for en nøglefunktion i selskabet. En ansat vil være en del af den faktiske ledelse, hvis den ansatte indgår i instituttets øverste ledelse. Eksempelvis vil en ansat, der på direktionsniveau medvirker til at træffe beslutninger om instituttets daglige ledelse på baggrund af bestyrelsens strategiske mål eller medvirker til at sikre, at de af bestyrelsen vedtagne politikker og retningslinjer implementeres i instituttets daglige drift, skulle identificeres som en nøgleperson. Nøglefunktioner vil være funktioner, som er vigtige og afgørende for instituttets drift. Kreditområdet, risikostyringsfunktionen, compliance-funktionen og den interne revision vil til enhver tid blive anset for nøglefunktioner, og den ansvarlige for en af disse funktioner vil dermed altid skulle identificeres som nøgleperson.

For nøglepersoner bør rapporteringspligten således følge virksomhedens almindelige arbejdsgange. En nøgleperson kan således med frigørende virkning rapportere om de omhandlede advarsler til den daglige ledelse, hvis dette i øvrigt følger af de almindelige arbejdsgange i virksomheden. Pligten til at rapportere til bestyrelsen påhviler herefter den daglige ledelse, jf. den foreslåede bestemmelses *stk. 2, 2. pkt.*

Når bestyrelsen modtager en rapportering om en advarsel om hvidvask eller terrorfinansiering skal denne i overensstemmelse med principperne i lov om finansiel virksomhed § 71 og regler udstedt i medfør af denne, jf. lovbekendtgørelse nr. 1140 af 26. september 2017, forholde sig til rapporteringen og dennes indhold og på baggrund heraf foranledige nødvendige og passende foranstaltninger.

Foranstaltninger skal være egnede til at undersøge, forebygge, imødegå eller standse en tidligere, nuværende eller eventuelt kommende overtrædelse af reglerne om hvidvask og terrorfinansiering. En foranstaltning kan efter omstændighederne eksempelvis bestå i at standse mistænkelige transaktioner, at underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet eller at foranledige en intern undersøgelse af mistænkelige forhold.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 75, at den foreslåede § 36 a strafbelægges.

Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 36 a er de fysiske personer, som udgør den daglige ledelse samt nøglepersoner, og den strafbare handling består i at have undladt uden unødigt ophold at rapportere advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering fra blandt andre udenlandske myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt whistleblowere til bestyrelsen eller til øverste ledelsesorgan hvis virksomheden ikke har en bestyrelse.

Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er, hvor et medlem af direktionen eller en nøgleperson har modtaget en advarsel, som grundet dens karakter er omfattet af bestemmelsen, fra en af de typer afsendere, som er omfattet af bestemmelsen, og hvor denne enten har undladt at rapportere advarslen i overensstemmelse med bestemmelsen, eller hvor rapporteringen er sket for sent.

Til nr. 45-46 (*hvidvasklovens § 38, stk. 3 og 6*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 38 omhandler tavshedspligt i forbindelse med undersøgelser og underretninger og bestemmelser om, hvornår virksomheder og personer kan udveksle sådanne oplysninger uden at bryde tavshedspligten.

Det fremgår af § 38, stk. 3, at oplysninger om, at der er givet underretning efter hvidvasklovens § 26, stk. 1 og 2, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse efter § 25, stk. 1, kan videregives mellem virksomheder i koncerner omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13 eller 19, og andre virksomheder i koncernen, der har hjemsted eller er hjemmehørende i et EU- eller EØS-land.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 5, vil medføre, at anvendelsesområdet for hvidvaskloven udvides til også at omfatte udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger. På den baggrund foreslås anvendelsesområdet for lovens § 38, stk. 3, ændret tilsvarende med lovforslagets § 1, nr. 31, således at oplysninger om, at der er givet underretning efter hvidvasklovens § 26, stk. 1 og 2, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse efter § 25, stk. 1, kan videregives mellem virksomheder i koncerner omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, 19, 23 eller 24, og andre virksomheder i koncernen, der har hjemsted eller er hjemmehørende i et EU- eller EØS-land.

Endvidere følger det af den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 38, stk. 6, at oplysninger om, at der er givet underretning efter § 26, stk. 1 og 2, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse efter § 25, stk. 1, kan videregives mellem virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-15, 17, 19 og 21, forudsat at oplysningerne for det første vedrører samme kunde og samme transaktion, og for det andet at modtageren af oplysningerne er underlagt krav til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, og for det tredje at modtageren er underlagt forpligtelser med hensyn til tavshedspligt og beskyttelse af personoplysninger.

Den foreslåede bestemmelse i dette lovforslags § 1, nr. 5, vil medføre, at anvendelsesområdet for hvidvaskloven vil blive udvidet til også at omfatte udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger. På den baggrund foreslås anvendelsesområdet for lovens § 38, stk. 6, udvidet tilsvarende med lovforslagets § 1, nr. 46, således at oplysninger om, at der er givet underretning efter § 26, stk. 1 og 2, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse efter § 25, stk. 1, kan videregives mellem virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-15, 17, 19, 21 og 23-24, forudsat at oplysningerne for det første vedrører samme kunde og samme transaktion, og for det andet at modtageren af oplysningerne er underlagt krav til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, og for det tredje at modtageren er underlagt forpligtelser med hensyn til tavshedspligt og beskyttelse af personoplysninger.

Til nr. 47 (*hvidvasklovens kapitel 10 a*)

Det foreslås, at udenlandske truster og lignende juridiske arrangementer fremover i visse tilfælde skal registrere oplysninger om deres reelle ejere og at bestemmelserne herom indføres i hvidvaskloven som et nyt kapitel 10 a. Det foreslås desuden, at Erhvervsstyrelsen bliver ansvarlig myndighed herfor.

Kravet om registrering af reelle ejere gennemfører art. 31 i 4. hvidvaskdirektiv, som er ændret ved 5. hvidvaskdirektiv. Truster anerkendes ikke selskabsretligt i Danmark, og der er derfor ikke en særlov, der regulerer truster, sådan som der er for de selskaber og andre juridiske enheder, som skal registrere reelle ejere som følge af direktivets artikel 30, f.eks. selskaber og fonde.

Trustbegrebet har sit udspring i engelsk ret og er ikke det samme som en dansk fond. Truster eksisterer i dag i henhold til lovgivningen i en lang række common law lande, blandt andet i de tidligere engelske kolonier, USA (bortset fra staten Louisiana), Canada (bortset fra Quebec), Australien, New Zealand m.fl. Trustlignende kontraktuelle forhold findes endvidere i en lang række andre stater, f.eks. Sydafrika, Israel, Japan, Argentina, Columbia, Mexico, Panama, Peru og Venezuela.

En trust består af en personkreds, der omfatter stifter (settlor), forvalter (trustee), protektor, hvis en sådan er findes, og særligt begunstigede personer (beneficiaries). En trust er kendetegnet ved, at stifteren overfører aktiver til en forvalter, idet stifteren samtidig instruerer forvalteren om at forvalte aktiverne til fordel for en eller flere begunstigede personer. Forvalteren har ejendomsretten til at råde over de overførte aktiver (legal owner), og de begunstigede har den økonomiske ejendomsret (equity owner).

For andre typer juridiske arrangementer fastsætter 5. hvidvaskdirektiv i artikel 1, nr. 15, litra a, at det blandt andet kan være fiducia, visse Treuhand-typer eller fideikommis, når sådanne arrangementer har en struktur og funktion, der svarer til truster. Siden 1849 har det været forbudt at oprette fidei-

kommiser i Danmark og efter 1919 blev samtlige eksisterende fideikommiser ophævet. Fideikommi-ser blev oprettet ved et særligt fideikommissbrev, og blev anvendt til båndlæggelse af aktiver, f.eks. et gods eller kapital, til vedvarende underhold for en familie eller som et varigt økonomisk grundlag for velgørende stiftelser eller legater. Den begunstigede kunne modtage rente af kapitalen eller have råderet til at bebo og drive godset, men havde ikke rettighed til salg eller pantsætning.

Det foreslåede *kapitel 10 a* består af §§ 46 a-e, hvor § 46 a indebærer pligt til indhentning, opbevaring og registrering af reelle ejere, § 46 b definerer begrebet reelle ejere, § 46 c vedrører opfølgning på indberetninger, § 46 d vedrører anmelderansvar og § 46 e giver Erhvervsstyrelsen mulighed for at kontrollere de registrerede oplysninger.

§ 46 a (indhentning af oplysninger om reelle ejere)

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 31, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv og artikel 1, nr. 16, litra a-d, f, h og i, i 5. hvidvaskdirektiv. Bestemmelserne medfører, at der indføres et register over reelle ejere af udenlandske truste og lignende juridiske arrangementer, når forvalteren har bopæl i eller er etableret i Danmark eller, hvis forvalter har bopæl eller er etableret uden for EU, når forvalteren indgår i en forretningsforbindelse eller køb fast ejendom på vegne af trusten i Danmark.

Det følger af præambel 25 i 5. hvidvaskdirektiv, at nøjagtige og opdaterede oplysninger om den reelle ejer er af afgørende betydning for at kunne spore kriminelle, som ellers kan skjule deres identitet bag selskabsstrukturer. Det fremgår desuden af præambel 26 i 5. hvidvaskdirektiv, at er visse truste og lignende juridiske arrangementer på grund af forskelle i EU-medlemslandes retssystemer ikke overvåget eller registreret nogetsteds i Unionen, hvilket de bør for at forhindre anvendelsen af truste eller lignende juridiske arrangementer til hvidvask af penge, finansiering af terrorisme eller tilknyttede underliggende forbrydelser.

Som følge af art. 1, nr. 1, litra a, i 5. hvidvaskdirektiv foreslås det i § 46 a, stk. 1, at forvaltere af truste og lignende juridiske arrangementer, der er etableret eller har bopæl i Danmark, skal indhente, opbevare og løbende opdatere oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejer, jf. definitionen i den foreslåede § 46 b, samt de reelle ejeres rettigheder. Forvalter er i henhold til den foreslåede bestemmelse forpligtet til at foretage de fornødne undersøgelser med henblik på at konstatere, hvilke personer, der skal betragtes som reelle ejere af trusten eller det lignende juridiske arrangement. Det indebærer konkret, at forvalteren skal identificere de reelle ejere, herunder foretage de nødvendige tiltag i forhold til at fastlægge identiteten på de reelle ejere, samt indhente oplysninger om de identificerede reelle ejere, herunder sørge for at dokumentere hvordan, forvalteren har fastlagt identiteten på de reelle ejere.

Reelle ejere kan kun være fysiske personer. Forvalteren er i henhold til den foreslåede bestemmelse forpligtet til at foretage de fornødne undersøgelser med henblik på at konstatere, hvem som reelt ejer eller kontrollerer trusten eller det lignende juridiske arrangement. Det er uden betydning, om der er tale om direkte eller indirekte ejerskab, da forvalteren skal indhente oplysninger om de bagvedliggende personer. Kan stifter eller forvalteren af en trust eller lignende juridisk arrangement være en

juridisk person, vil det være nødvendigt at identificere de bagvedliggende fysiske personer, der anses for at være reelle ejere.

Kravet om kendskab til de reelle ejere er ikke nyt, da det i en tilsvarende form har eksisteret i hvidvaskloven igennem flere år i forbindelse med udførelsen af kend-din-kundeprocedurer samt siden 23. maj 2017, hvor pligten til at indhente og registrere reelle ejere for selskaber andre juridiske enheder trådte i kraft. Der vil ikke med dette lovforslag blive fastsat konkrete regler for hvordan oplysningerne indhentes, da dette vil afhænge af trustens og det lignende juridiske arrangements struktur, herunder om der er tale om danske eller udenlandske fysiske eller juridiske personer, der indgår i trustens personkreds, og om der er offentligt tilgængelige ejeroplysninger i det pågældende land osv.

Forvalteren skal foretage alle rimelige forsøg på at identificere de reelle ejere, og forvalteren skal til enhver tid kunne dokumentere over for blandt andet SØIK og Erhvervsstyrelsen, hvad de har foretaget sig, samt hvilken identifikation de har foretaget af den reelle ejer, jf. det foreslåede § 46 b, stk. 8. At udføre alle »rimelige forsøg« betyder, at forvalteren skal gøre alt, hvad der kan gøres for at identificere de reelle ejere, medmindre det vurderes urimeligt og uhensigtsmæssigt, at foretage sig yderligere. Det er således ikke nok, at en reel ejer ikke ønsker at give sig til kende over for forvalteren, da forvalteren i det tilfælde skal forsøge at indhente oplysningerne på anden vis. Hvis det i sidste ende ikke er muligt at indhente oplysninger, skal det noteres hvad forvalteren har foretaget sig og hvorfor det ikke er muligt at foretage sig yderligere.

Ud over at forvalter skal indhente oplysninger, herunder identitetsoplysninger, om de reelle ejere, skal de også kende de reelle ejeres rettigheder. Det medfører, at forvalter skal have kendskab til art og omfang af den reelle ejers rettigheder, herunder oplysninger om den enkelte persons konkrete krav på eventuelle uddelinger m.m. fra den pågældende trust.

Ved rettigheder forstås eksempelvis de rådighedsbeføjelser, som de reelle ejere har i relation til forvaltningen af trustens midler og særligt begunstigede uddelingsmodtageres krav i forhold til trustmidlerne.

Pligten for forvalteren til at indhente oplysninger om de reelle ejere indebærer også i fornødent omfang at sikre opdaterede oplysninger om de reelle ejere. Opdateringsfrekvensen afhænger af trustens konkrete forhold. Det er dog vigtigt, at oplysningerne om reelle ejere ikke bliver statiske.

5. hvidvaskdirektiv fastsætter krav om, at der indføres mekanismer til sikring af, at reel ejer-oplysningerne er passende, nøjagtige og aktuelle, hvorfor det i stk. 5 foreslås en pligt for forvalteren til mindst 1 gang årligt at undersøge oplysningerne om de reelle ejere. Nærmere herom nedenfor.

Den foreslåede bestemmelse er ny i forhold til at registrere reelle ejere i et samlet register, men pligten til at kende en trusts eller et lignende arrangements reelle ejere er ikke ny. Det er således allerede et krav i henhold til den gældende hvidvasklovs § 11, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven ud fra en risikovurdering skal klarlægge ejer- og kontrolstruktur for kunder, som ikke er

fysiske personer, ligesom de reelle ejere skal legitimeres. Det betyder, at udenlandske truste og lignende juridiske arrangementer som har haft kontakt til en virksomhed eller person omfattet af hvidvaskloven – dvs. pengeinstitutter, forsikringsselskaber, revisorer, ejendomsmæglere mv. som udgangspunkt kan mødes med krav om at skulle oplyse deres reelle ejere. Herudover omfatter hvidvaskloven, jf. § 1, nr. 18, udbydere af tjenesteydelser, der blandt andet omfatter enhver, der erhvervsmæssigt, fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som forvalter eller administrator af en trust eller et lignende juridisk arrangement, jf. § 2, nr. 12, litra d. Hvidvaskloven fastsætter desuden, jf. § 58, stk. 1, at udbydere af tjenesteydelser skal registreres hos Erhvervsstyrelsen for at kunne udøve denne virksomhed.

Som følge af 5. hvidvaskdirektivs art. 1, nr. 16, litra c, foreslås det i *stk. 2*, at forvaltere af truste og lignende juridiske arrangementer, der er etableret eller har bopæl uden den Europæiske Union, forpligtes til at registrere oplysninger om trusters og lignende juridiske arrangementers reelle ejere i visse tilfælde. Indgår forvalteren på vegne af trusten eller det lignende juridiske arrangements i en forretningsforbindelse i Danmark, forpligtes forvalteren til at registrere oplysninger om reelle ejere. Samme gør sig gældende, hvis forvalteren erhverver fast ejendom på vegne af trusten eller det lignende juridiske arrangement.

Begrebet ”forretningsforbindelse” er defineret i lovens § 2, nr. 3, som et kundeforhold, der på etableringstidspunktet forventes at blive af en vis varighed.

Ethvert forretningsmæssigt, erhvervsmæssigt eller kommercielt forhold, som er knyttet til en virksomhed eller persons erhvervsvirksomhed, der på tidspunktet for etableringen forventes at være af en vis varighed, vil være omfattet af begrebet ”forretningsforbindelse”. En forretningsforbindelse etableres f.eks. ved, at virksomheden indgår aftale med en fysisk eller juridisk person om udførelse af en aktivitet, f.eks. åbning af en konto (udlån, indlån, leasing mv.) eller et depot, en pengeoverførsel, valutaveksling, køb eller salg af værdipapirer, en rådgivningsopgave, en formidlingsopgave, f.eks. salg af fast ejendom mv., eller en aftale om at udarbejde et regnskab eller udføre revision mv.

Begrebet fast ejendom er ikke entydigt defineret, men kan udledes af lov om tinglysning (tinglysningsloven) § 10, stk. 1 og lov om udstykning og anden registrering i matriklen (udstykningsloven) § 2, stk. 1.

En fast ejendom i tinglysningslovens forstand, må forstås i overensstemmelse med udstykningslovens § 2, stk. 1, som forstås jorder, som i matriklen er anført under ét matrikelnummer eller er anført med flere matrikelnumre, der ikke må adskilles på ny uden matrikelmyndighedernes samtykke.

Som fast ejendom anses endvidere efter tinglysningslovens § 19 bygning på fremmed grund samt bygninger på søterritoriet. Ifølge § 4 i lov om ejerlejligheder skal hver ejerlejlighed anses som en selvstændig fast ejendom. Endelig vil grundstykker, der er udmatrikulerede, også kunne anses som en samlet fast ejendom, når de har en klar identitet og afgrænsning.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til stk. 1.

Som følge af 5. hvidvaskdirektivs art. 1, nr. 16, litra c, foreslås det i *stk. 3*, at forvalteren skal registrere oplysningerne om de reelle ejere af truste og lignende juridiske arrangementer. Oplysningerne om den eller de reelle ejere skal i henhold til den foreslåede § 46 a, *stk. 3, 1. pkt.*, registreres hurtigst muligt efter, at den eller de pågældende personer er blevet reelle ejere, eller efter at der er sket ændringer i allerede registrerede forhold. Det bemærkes, at forvalteren også er forpligtet til at registrere eventuelle ændringer i en reel ejers rettigheder i forhold til trusten eller det lignende juridiske arrangement, herunder arten og omfanget heraf. Det skal også registreres hvis en person ikke længere er reel ejer.

Som følge af 5. hvidvaskdirektivs art. 1, nr. 16, litra c, foreslås det i *stk. 4*, at et registreringsbevis eller ekstrakt af oplysningerne om reelt ejerskab fra et andet EU-medlemsland kan træde i stedet for registrering af de reelle ejere. Hvis forvalter er etableret eller har bopæl i forskellige EU-medlemsstater, f.eks. som følge af, at trusten har flere forvaltere, eller hvis forvalter indgår flere forretningsforbindelser på vegne af trusten i forskellige EU-medlemsstater, vil registreringsforpligtelsen være opfyldt, når oplysning om trusten er registreret og dokumentationen for registrering af reelle ejere i et andet EU-medlemsland vedlægges.

Bestemmelsen har til formål at undgå, at de samme oplysninger om en given trust eller lignende juridisk arrangements reelle ejere registreres i EU-medlemslande. Bestemmelsen foreslås derfor at finde anvendelse, hvis forvalteren som følge af, at forvalteren er etableret eller har bopæl i flere forskellige EU-medlemsstater, eller hvis forvalteren indgår flere forretningsforbindelser i trustens eller det lignende arrangements navn i forskellige EU-medlemsstater.

Artikel 1, nr. 16, litra f, i 5. hvidvaskdirektiv fastsætter, at der skal indføres mekanismer til sikring af, at reel ejer-oplysningerne er passende, nøjagtige og aktuelle. Som følge heraf foreslås det derfor i *stk. 5*, at forvalteren mindst 1 gang årligt skal undersøge, om der er sket ændringer i de registrerede oplysninger om trustens reelle ejere. Oplysningerne om reelle ejere skal også opdateres i det tilfælde, at der er sket ændringer i allerede registrerede oplysninger. Det kan eventuelt være ændringer i arten og omfanget af rettigheder for allerede registrerede reelle ejere.

Som følge af 5. hvidvaskdirektivs art. 1, nr. 16, litra a, hvorefter forvalteren skal indhente og opbevare oplysninger om det reelle ejerskab vedrørende trusten, foreslås det i *stk. 6*, at forvalteren skal opbevare oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere og forsøg på identifikation af reelle ejere. Direktivet fastsætter, at oplysninger skal omfatte identiteten af a) stifter, b) forvalter, herunder en person, der varetager en tilsvarende stilling, c) protektor, hvis en sådan findes, d) de særligt begunstigede personer eller gruppen af begunstigede og e) enhver anden fysisk person, som udøver reel kontrol over trusten eller det lignende juridiske arrangement. Bestemmelsen svarer til direktivets definition af reel ejer for truste i art. 1, nr. 2, litra b. Kan stifter eller forvalteren af en trust eller lignende juridisk arrangement være en juridisk person, omfatter opbevaringspligten også de oplysninger, som forvalteren indhenter med henblik på at kunne identificere de bagvedliggende fysiske personer, der anses for at være reelle ejere.

For selskaber og andre juridiske enheder følger pligten til at opbevare oplysninger om de foranstaltninger, som de har truffet med henblik på at identificere de reelle ejere af 4. hvidvaskdirektivs art. 3, stk. 6, litra a, nr. ii. En tilsvarende bestemmelse følger ikke af direktivet for truster, herunder lignende juridiske arrangementer. For fonde, selvejende institutioner og visse foreninger finder definitionen af reelle ejere for truster anvendelse og det blev i forbindelse med indførelsen af register over reelle ejere for disse fonde mv. vurderet, at en tilsvarende pligt er en forudsætning for, at de kompetente myndigheder kan føre det fornødne tilsyn med, at de omfattede fonde mv. lever op til direktivets krav om registrering af reelle ejere, herunder gør de nødvendige bestræbelser for at identificere deres reelle ejere. Baggrunden var desuden, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre relevante offentlige myndigheder altid skal have adgang til mest mulig information om fondenes reelle ejerskab.

Det foreslås, at opbevaringspligten for forvaltere af truster og lignende juridiske arrangementer er den samme som er gældende for selskaber og andre juridiske enheder, herunder fonde. Det indebærer, at oplysningerne skal opbevares i 5 år efter, at de pågældende fysiske personer ikke længere er reelle ejere i trusten 5 år efter gennemførelsen af identifikationen.

5. hvidvaskdirektiv fastsætter desuden i art. 1, nr. 16, litra j, at oplysninger om reelt ejerskab skal være tilgængelig gennem en sammenkobling af EU-medlemslandenes registre over reelle ejere i mindst 5 år og højst 10 år efter grundende til registrering af oplysningerne om det reelle ejerskab er ophørt med at eksistere. For at sikre overensstemmelse mellem den periode oplysningerne skal være tilgængelige i sammenkoblingsløsningen og forvalterens pligt til at opbevare oplysningerne vurderes en opbevaringspligt på 5 år endvidere at være hensigtsmæssig.

Forvaltere skal i henhold til det foreslåede *stk. 7, 1. pkt.*, udlevere nærmere oplysninger om de reelle ejere og forsøg på identifikation af reelle ejere til SØIK når de anmoder om det. Oplysningerne skal desuden udleveres til andre offentlige myndigheder, når de fremsætter anmodning herom, jf. det foreslåede *stk. 7, 2. pkt.* Det forudsættes, at myndigheder, som efterspørger oplysninger om reelle ejere, skal bruge disse i forhold til varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver i henhold til lovgivning og at der konkret vurderes at være behov for at få oplysningerne. Bestemmelsen medfører at f.eks. Erhvervsstyrelsen og SKAT vil kunne anmode om de pågældende oplysninger. Denne del af bestemmelsen har primært til formål at sikre, at navnlig Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet til enhver tid har adgang til aktuelle og opdaterede oplysninger om fondens reelle ejere.

Det forudsættes at myndighederne alene vil indhente oplysningerne direkte fra forvalterne af de omfattede truster og lignende juridiske enheder i det omfang, oplysningerne ikke i forvejen er tilgængelige i Erhvervsstyrelsens it-system.

Det foreslåede *stk. 7* gennemfører artikel 31, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv og skal sikre, at kompetente myndigheder og SØIK kan indhente oplysninger om reelle ejere i Erhvervsstyrelsens register, men at der også kan opnås oplysninger om de ikke-registrerede oplysninger, herunder forsøg på at identificere reelle ejere. Pligten til at give oplysninger og dokumentation om forsøg på identifikation af reelle

ejere, samtidig med kravet om at registrere oplysninger om reelle ejere i et centralt register, skal sikre, at særligt SØIK og Erhvervsstyrelsen, men også andre offentlige myndigheder, til enhver tid har adgang til aktuelle og opdaterede oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere.

Efter art. 1, nr. 16, litra g (art. 30, stk. 7) i 5. hvidvaskdirektiv, skal medlemsstater sikre, at kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester (Financial Intelligence Units – FIU) rettidigt kan give oplysninger til andre medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester vederlagsfrit. Efter bestemmelsen er det de oplysninger, som er omhandlet i art. 30, stk. 1 og 3. Det er oplysninger, som forvalteren har pligt til at indhente, opbevare og registrere i det centrale register.

På den baggrund foreslås det i *stk. 7*, at kompetente myndigheder og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet indføres en eksplicit hjemmel til at kunne videregive oplysninger om trusters og lignende juridiske arrangementers ejerforhold til andre EU-medlemslandes kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Oplysningerne om ejerforhold omfatter de oplysninger, som forvalteren har pligt til at indhente, herunder løbende opdatere, og opbevare samt registrere i Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere. Der er tale om oplysninger om den reelle ejere, herunder identitetsoplysninger, og arten og omfanget af den reelle ejers rettigheder. Kan stifter eller forvalteren af en trust eller lignende juridisk arrangement være en juridisk person, vil det være nødvendigt at identificere de bagvedliggende fysiske personer, der anses for at være reelle ejere. Oplysninger om, hvordan forvalteren har identificeret den eller de reelle ejere kan ligeledes videregives efter denne bestemmelse.

I henhold til den foreslåede *stk. 9* skal Erhvervsstyrelsen udstede nærmere regler om registrering og offentliggørelse af oplysninger om reelle ejere, herunder de oplysninger, som forvalteren skal registrere i styrelsens it-system. Det kan eventuelt ske via en anmelder. 5. hvidvaskdirektiv fastsætter i art. 1, nr. 16, litra h, at EU-medlemslandene kan undtage alle eller dele af oplysningerne om en reel ejers ejerskab i ekstraordinære situationer, som ville udsætte den reelle ejere for uforholdsmæssig stor risiko for svig, bortførelse, pengeafpresning eller andre former for afpresning, chikane, vold eller intimidering eller hvis den reelle ejer er mindreårig eller på anden måde juridisk umyndig. Som led i gennemførelsen heraf foreslås det endvidere, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at konkrete oplysninger kan undtages fra offentliggørelse.

Den bekendtgørelse, som Erhvervsstyrelsen udsteder, skal fastsætte, at oplysninger om reelle ejere, som minimum indeholder oplysninger om den reelle ejers fulde navn, nationalitet, bopæl og bopælsland, statsborgerskab, art og omfang af den reelle ejers rettigheder og CPR-nummer. Hvis den reelle ejer ikke har et CPR-nummer, stilles krav om dokumentation, der sikrer en entydig identifikation af den pågældende, herunder fødselsdato.

Som følge af 5. hvidvaskdirektivs art. 1, nr. 16, litra j, ændres artikel 31, stk. 10, hvorefter EU-medlemslandenes registre over reelle ejere skal sammenkobles via den europæiske centrale platform. Direktivændringen har til formål at tydeliggøre vigtigheden af sammenkoblingen. Det følger blandt andet af præambel 35, at øget offentlig kontrol vil bidrage til at forebygge misbrug af juridiske enheder og juridiske arrangementer, herunder skatteunddragelse, hvorfor det er afgørende, at oplysninger reelt ejerskab er tilgængelig gennem de nationale registre såvel som registersammenkoblingsløsningen. Oplysningerne om de reelle ejere skal igennem sammenkoblingsløsningen være tilgængelig i mindst 5 år og højst 10 år efter, at grundene til registrering af oplysningerne om det reelle ejerskab er ophørt med at eksistere.

Opdaterings- og offentliggørelsesperioden for personoplysninger følger af lov om det Centrale Virksomhedsregister (CVR-loven), der foreslås ændret i medfør af forslag til lov om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og forskellige andre love (Ændring af reglerne om reelle ejere som følge af revisionen af 4. hvidvaskdirektiv). Der henvises til bemærkningerne hertil.

Efter 5. hvidvaskdirektivs art. 1, nr. 42 (art. 67, stk. 1), skal sammenkoblingen af reel ejer-registre være på plads senest den 10. marts 2021.

§ 46 b (definition af reelle ejere)

Det foreslås med § 46 b, at der indføres en definition på reelle ejere af trustere og lignende juridiske arrangementer.

Definitionen af reelle ejere i trustere og lignende juridiske arrangementer følger af artikel 3, stk. 6, litra c, jf. litra b, i 5. hvidvaskdirektiv, som omhandler trustere. Den foreslåede bestemmelse gennemfører 4. hvidvaskdirektivs definition på reelle ejere i fonde.

I henhold til definitionen som foreslået i § 46 b, er reelle ejere i trustere og lignende juridiske arrangementer således den eller de fysiske personer, som i sidste ende direkte eller indirekte udøver kontrol eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser. Den foreslåede bestemmelse er ikke udtømmende, men nævner som udgangspunkt stifter, forvalter, protektor, hvis en sådan findes, og personer, der er begunstigede af trusten eller det lignende juridiske arrangement eller, såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af trustens eller det lignende juridiske arrangements uddelinger, endnu ikke kendes af trusten eller det lignende juridiske arrangement, den gruppe personer, i hvis hovedinteresse trusten eller det lignende juridiske arrangement er oprettet eller fungerer.

Der skal være tale om fysiske personer, da definitionen og registreringspligten efter 4. hvidvaskdirektiv, som ændret ved 5. hvidvaskdirektiv alene gælder fysiske personer.

Der er ikke i definitionen af reelle ejere i trustere og lignende juridiske arrangementer krav om en særlig procentsats for indflydelse via ejerskab eller kontrol, sådan som definitionen af reelle ejere i selskaber og andre juridiske enheder. Derimod indeholder direktivets definition af reelle ejere en

forud defineret personkreds bestående af stifter, forvalter, protektor, hvis en sådan findes, begunstige personer, eller såfremt de enkeltpersoner, der nyder godt af trusten endnu ikke kendes, den gruppe af personer, i hvis hovedinteresse trusten er oprettet eller fungerer.

Stifter (settlor) er den person efter hvis vilje trusten oprettes, dvs. stifter skal have til hensigt at oprette en trust. Der kan være tale om en eller flere fysiske eller juridiske personer. Stifter overfører de aktiver, der skal tilhøre trusten til en forvalter (trustee) og instruerer forvalter om at forvalte aktiverne til fordel for en eller flere særligt begunstigede personer (beneficiaries).

Forvalter er den eller de personer, der i overensstemmelse med stifters instruktion skal forvalte trustens aktiver til fordel for en eller flere særligt begunstigede personer (beneficiaries). Forvalter (trustee) har ejendomsretten til at råde over de overførte aktiver (legal owner).

Begunstigede personer er den eller de personer, der nyder godt af trusten eller hvis enkeltpersoner endnu ikke kendes, den gruppe af personer i hvis hovedinteresse trusten er oprettet eller fungerer. De begunstigedes rettigheder vil almindeligvis fremgå af trustdokumenterne og kan variere fra en ret til afkast fra trustens aktiver, f.eks. renter, udbytter eller beboelsesret, til en ret til aktivet selv, når en angivet begivenhed indtræffer, f.eks. opnåelse af en vis alder. De begunstigede kan være defineret ud fra trustens formål, f.eks. et nærmere bestemt velgørende formål. De begunstigede har den økonomiske ejendomsret (equity owner) og har et retskrav, som kan rettes direkte mod forvalter.

Protektor er en person, som stifter kan vælge at indsætte i trusten. Protektors opgave kan være at styre eller begrænse forvalter i dennes administration af trusten. Protektor kan f.eks. være tillagt beføjelse til at tilføje eller fjerne begunstigede personer, godkende trustudlodninger eller ændre trustens hjemsted. Protektor kan også være indsat med det formål at føre tilsyn med, at forvalter i sin administration af trusten følger stifters ønsker i henhold til såkaldt "letter of wishes".

§ 46 c (opfølgning på indberetninger)

Efter 5. hvidvaskdirektivs artikel 1, nr. 16, litra b (artikel 31, stk. 2), stilles der krav om, at forvaltere af truste og lignende juridiske arrangementer forpligtes til at give oplysninger om deres ejerforhold. Pligten gælder for forvaltere af truste og lignende juridiske arrangementer, der skal indhente og opbevare oplysninger om reelle ejere. Oplysningerne skal gives til personer og virksomheder, der skal udføre kundekendskabsprocedurer efter bestemmelserne i lovens kapitel 3.

I artikel 1, nr. 16, litra (artikel 31, stk. 5) stilles der krav om, at personer og virksomheder, der er omfattet af kundekendskabskravene, samt kompetente myndigheder skal foretage en indberetning, hvis de bliver bekendte med uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om reelle ejere i Erhvervsstyrelsens register. Modtages indberetning, skal der endvidere træffes de fornødne foranstaltninger, herunder ske eventuel offentliggørelse af en meddelelse om indberetningen.

Der foreslås på den baggrund indført en ny § 46 c.

Efter artikel 1, nr. 16, litra b, (artikel 31, stk. 2) i 5. hvidvaskdirektiv stilles der krav om, at en forvalter af en trust eller et lignende juridisk arrangement skal underrette personer og virksomheder, der skal udføre kundekendskabsprocedurer, om sin status og rettidigt give oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements ejerforhold ejere. Dette gælder, når forvalteren i trustens eller i det lignende juridiske arrangements navn etablerer forretningsforbindelser eller udfører lejlighedsvis transaktioner, som overstiger de tærskler, der er fastsat i 4. hvidvaskdirektivs artikel 11, litra b og d.

Forvalteren er forpligtet til at videregive de oplysninger om en trusts eller et lignende juridisk arrangements ejerforhold, som forvalteren er forpligtet til at indhente og opbevare efter den foreslåede § 46 a, stk. 1. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Artikel 11 i 4. hvidvaskdirektiv fastsætter, hvornår kundekendskabsprocedurer skal gennemføres. Kundekendskabsprocedurer skal blandt andet gennemføres, når en forretningsforbindelse etableres og ved udførelsen af en lejlighedsvis transaktion, som overstiger de anførte tærskelværdier.

Begrebet ”forretningsforbindelse” er defineret i hvidvasklovens § 2, nr. 3, som ”et kundeforhold, som etableres af virksomheden eller personen omfattet af loven, der på etableringstidspunktet forventes at blive af en vis varighed, og som kan omfatte oprettelse af kundekonto, kundedepot, iværksættelse af transaktioner og andre aktiviteter, herunder rådgivningsopgaver, for kunden”. Der henvises til lovbe-
mærkningerne hertil.

Begrebet ”transaktion” er defineret i hvidvasklovens § 2, nr. 10, som ”en eller flere handlinger, hvorved et eller flere aktiver overføres eller overdrages”. Der henvises til lovbe-
mærkningerne hertil.

Hvidvasklovens § 10, der gennemfører 4. hvidvaskdirektivs artikel 11, fastsætter de nærmere krav til hvornår personer og virksomheder, der er forpligtet til at udføre kundekendskabsprocedurer, skal iværksætte kundekendskabsprocedurerne, herunder blandt andet ved etableringen af forretningsforbindelser og ved udførelsen af enkeltstående transaktioner.

Kundekendskabsprocedurer skal udføres, når der er tale om enkeltstående transaktioner på:

- a) mindst 15.000 euro, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet,
- b) mere end 1.000 euro i form af en pengeoverførsel, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet, eller
- c) 500 euro eller derover ved valutaveksling, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet.

En forvalter af en trust eller et lignende juridisk arrangement skal således underrette om sin status og rettidigt give oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements ejerforhold, når enkeltstående transaktioner overstiger de tærskelværdier, der er fastsat i hvidvasklovens § 10.

Det foreslås på den baggrund, at der indføres en klar bestemmelse om pligten til at give oplysninger om ejerforhold til forbindelse med kundekendskabsprocedurer.

Det foreslås derfor i *stk. 1.*, at forvalteren af en trust eller et lignende juridisk arrangement skal oplysning om sin status ved etablering af forretningsforbindelser eller ved udførelsen af lejlighedsvis transaktioner i trustens eller i det lignende juridiske arrangements navn. Forvalteren skal således over den, der etableres en forretningsforbindelse med, oplyse, at vedkommende er forvalter for den pågældende trust eller lignende juridiske arrangement i hvis navn forretningsforbindelsen etableres. Tilsvarende gør sig gældende ved udførelsen af lejlighedsvis transaktioner.

Herudover skal forvalteren give oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere til personer og virksomheder, der er omfattet af kundekendskabskravene i hvidvasklovens §§ 10-21, der blandt andet omfatter kendskab til en kundes reelle ejere. Det er de oplysninger, som forvalteren er forpligtet til at indhente og opbevare om trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere, der ligeledes er pligt til at videregive. Oplysningerne skal videregives rettidigt, dvs. at oplysningerne skal gives ved etableringen af forretningsforbindelsen, dvs. forud for, at forretningsforbindelsen udmønter sig i konkrete handlinger. I forhold til lejlighedsvis transaktioner skal oplysningerne tilsvarende skal gives inden transaktionen gennemføres.

Efter artikel 1, nr. 15, litra f, (artikel 31, stk. 5, 2. pkt.) i 5. hvidvaskdirektiv indføres der en forpligtelse for enheder, der er omfattet af pligten til at udføre "kend-din-kunde"-procedurer, dvs. personer og virksomheder omfattet af hvidvaskloven, til at indberette uoverensstemmelser i trusters og lignende juridiske arrangementers oplysninger om reelle ejere, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, hvis de bliver bekendte hermed. Formålet med "kend-din-kunde" procedurer er, at enhederne skal klarlægge ejer- og kontrolstruktur for kunder, ligesom kundens reelle ejere skal legitimeres. Tilsvarende gælder for kompetente myndigheder, hvis det ikke griber unødigt ind i myndighedens funktion. Det vil sige, hvor kendskabet til en virksomheds ejerforhold indgår som led i den pågældende myndigheds opgavevaretagelse.

Artikel 1, nr. 16, litra f, i 5. hvidvaskdirektiv, foreslås gennemført ved indførelsen af en ny § 15 a, jf. forslagens § 1, nr. 20.

Det er efter den foreslåede § 15 a Erhvervsstyrelsen, der modtager indberetninger om uoverensstemmelser fra enheder, der er omfattet af pligten til at udføre kend-din-kunde procedurer, og fra kompetente myndigheder.

Indberetninger om uoverensstemmelser må forventes at kunne opdeles i tre kategorier: 1) Utilsigtet manglende registrering, f.eks. fordi de juridiske enheder ikke er bekendte med reglerne om registrering af reelle ejere, 2) utilsigtet fejlregistrering, f.eks. fordi de juridiske enheder har misforstået reglerne om registrering af reelle ejere, og derfor har registreret forkerte eller mangelfulde oplysninger, og 3) tilsigtet manglende registrering eller tilsigtet fejlregistrering. Kategori 1 og 2 vurderes ikke at

have til formål at sløre det reelle ejerskab, mens det som udgangspunkt må lægges til grund at tilfælde af kategori 3 tilsigter netop dette.

Det foreslås, at Erhvervsstyrelsen er ansvarlig myndighed for registrering af reelle ejere af truster og lignende juridiske arrangementer, for hvem en forvalter skal indhente, opbevare og registrere oplysninger om deres reelle ejere efter den foreslåede § 46 a. Som følge heraf foreslås det, at det er Erhvervsstyrelsen, der konkret forholder sig til indberetninger om uoverensstemmelser i reel ejere-oplysninger for truster og lignende juridiske enheder.

Efter den foreslåede *stk. 2*, foretager Erhvervsstyrelsen en undersøgelse af forholdet, hvis der modtages en indberetning om uoverensstemmelser i de registrerede oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere.

Erhvervsstyrelsens undersøgelse af forholdet indebærer, at har mulighed for at rette henvendelse til forvalteren med henblik på at få afklaret baggrunden for uoverensstemmelsen. Erhvervsstyrelsen kan som led heri i medfør af den foreslåede § 46 d, forlange de oplysninger, der efter styrelsens skøn er nødvendige. Hvis der er tale om en forvalter af en trust, der utilsigtet mangler at registrere reelle ejere, eller som utilsigtet har foretaget en fejlregistrering, må det forventes, at forvalteren på baggrund af henvendelsen og eventuel vejledning fra Erhvervsstyrelsen foretager den fornødne registrering eller ændring heri i registeret over reelle ejere.

Det er Erhvervsstyrelsens praksis i forhold til almindelige virksomhedsoplysninger at fastsætte en frist på 4 uger til berigtigelse. Eftersom oplysninger om reelle ejere skal registreres hurtigst muligt for at sikre gennemsigtig i ejerforholdene, vil en frist for berigtigelse blive fastsat i overensstemmelse hermed, dvs. at der fastsættes en relativt kort frist for forvalteren til at redegøre for forholdet.

Formålet med at registrere oplysninger om reelle ejere er at sikre den gennemsigtighed i ejerforhold, der skal medvirke til at forhindre hvidvask, terrorfinansiering og skatteunddragelse. Efter artikel 1, nr. 16, litra f (artikel 30, stk. 4, 3. pkt., i 5. hvidvaskdirektiv, skal medlemsstaterne således sikre, at der træffes de fornødne foranstaltninger til at løse uoverensstemmelserne i tide, og at der i reel ejerregistreret i mellemtiden offentliggøres en meddelelse om den indberettede uoverensstemmelse, såfremt det er hensigtsmæssigt.

På den baggrund foreslås det i *stk. 3*, at Erhvervsstyrelsen sideløbende med undersøgelsen af uoverensstemmelsen kan offentliggøre en meddelelse i reel ejerregistreret om, at der er indberettet uoverensstemmelser i oplysningerne om den pågældende trusts eller lignende juridiske arrangements reelle ejere. Det vil være en kort meddelelse, der oplyser om, at der indberettet oplysninger om uoverensstemmelser i forhold til de oplysninger om reelle ejere, der offentliggøres i registeret over reelle ejere.

Når Erhvervsstyrelsen foretager en vurdering af, om der skal offentliggøres en meddelelse om uoverensstemmelser i forhold til oplysningerne om reelle ejere, skal det sikres, at offentliggørelsen er hen-

sigtsmæssig, og at der er tale om et proportionelt middel, hvor dels hensynet til trusten eller det lignende juridiske arrangement må tages i betragtning og dels hensynet til, at der for omverdenen skal være gennemsigtighed i trustens eller det lignende juridiske arrangements ejerforhold.

Bestemmelsen forudsættes administreret således, at meddelelse i overensstemmelse med 5. hvidvask-direktiv vil blive offentliggjort sideløbende med, at Erhvervsstyrelsens undersøgelse pågår, hvorfor sagen på tidspunktet for offentliggørelse af meddelelsen typisk ikke vil være undersøgt til bunds endnu.

Erhvervsstyrelsen skal således i det konkrete tilfælde hurtigst muligt efter indberetningen er modtaget, foretage en vurdering af, om det er hensigtsmæssigt og proportionalt at en meddelelse om uoverensstemmelsen offentliggøres. Som udgangspunkt vil det være hensigtsmæssigt og proportionalt at offentliggøre en meddelelse om uoverensstemmelse i reel ejer-oplysningerne, når der er stærke indikationer på, at der er tale om tilsigtet afgivelse af urigtige oplysninger, der har til formål at sløre ejerskabet, dvs. registreringer, der hører til den ovenfor nævnte kategori 3.

Det er vigtigt, at indberetning af uoverensstemmelser i reel ejer-oplysninger ikke kan misbruges f.eks. til at genere den pågældende trust eller lignende juridiske arrangement med en offentlig meddelelse i reel ejer-registreret. For at undgå, at der offentliggøres en meddelelse baseret på urigtige oplysninger, hvilket kan være unødigt skadeligt for trusten eller det lignende juridiske arrangement, skal forvalteren efter den foreslåede stk. 2, 2. pkt., have mulighed for at udtale sig om indberetningen før der sker offentliggørelse af en meddelelse om uoverensstemmelse i forhold til reel ejer-oplysningerne, hvis formålet med offentliggørelsen af meddelelse ikke dermed forspildes. Meddelelsen tjener det formål, at gøre opmærksom på, at der er tvivl om forholdene omkring det reelle ejerskab. Som følge af, at reel ejer-oplysninger skal registreres hurtigst muligt, er det derfor forudsat, at undersøgelsen af uoverensstemmelsen tilsvarende skal iværksættes hurtigst muligt, og at der skal fastsættes en relativ kort frist for forvalteren til at redegøre for ejerforholdene. I tilfælde, hvor der kan være frygt for, at formålet med meddelelsen forspildes, vil meddelelsen om uoverensstemmelsen imidlertid kunne offentliggøres uden at afvente forvalterens bemærkninger.

Medfører uoverensstemmelsen, at der skal foretages ændringer i reel ejer-oplysningerne i Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere, skal registreringen foretages hurtigst muligt, jf. den foreslåede bestemmelse i § 46 a, stk. 3, 2. pkt.

Foretages registreringen eller ændringen ikke, vil det være muligt at pålægge tvangsbøder i henhold til § 80, stk. 4, jf. forslagets § 1, nr. 79.

Meddelelsen om uoverensstemmelsen vil blive slettet hurtigst muligt efter, at der er afklaring omkring de registrerede oplysninger, herunder når eventuelle registreringer er foretaget.

§ 46 d (anmelder ansvar)

Det foreslås derfor i *stk. 1*, at registrering ikke må finde sted, hvis det forhold, der ønskes registreret, ikke er lovligt eller ikke er i overensstemmelse med trust-dokumenterne. Der erindres i denne forbindelse om straffelovens § 296, stk. 1, nr. 2, om anmeldelse af urigtige oplysninger over for offentlig myndighed.

I det foreslåede *stk. 2* præciseres det, at der påhviler anmelder en særlig forpligtelse til at sikre, at selvregistrering ved brug af tilgængelige it-registreringsløsninger ikke gennemføres i strid med lovgivningens eller trust-dokumenterne. Det samme gælder i forbindelse med anmeldelser af forhold, der ikke kan gennemføres ved selvregistrering. Der henvises i denne forbindelse til den foreslåede § 46 f vedrørende dokumentation for baggrunden for den foretagne anmeldelse og retsvirkningerne heraf.

Ved anmelder forstås den person eller den virksomhed, der i forbindelse med det registreringspligtige forhold formelt anføres som anmelder. Foretages registreringen eller anmeldelsen f.eks. af forvalterens advokat, er det den pågældende advokat, der skal betragtes som anmelder, uanset om det er advokatens sekretær, der foretager handlingen.

Det foreslåede *stk. 3* fastslår, at anmelder har samme ansvar som efter stk. 1 og 2 for dokumenter, som anmelder offentliggør eller indsender til offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens it-system. Dette gælder, uanset om anmelder selv foretager offentliggørelsen heraf i styrelsens it-system, hvor denne mulighed foreligger, eller anmelder indsender dokumenter mv. på papir eller indtaster denne elektronisk i styrelsens selvbetjeningssystemer, når der er udviklet it-løsninger hertil.

§ 46 e (kontrol af oplysninger)

Det foreslåede *stk. 1* giver Erhvervsstyrelsen hjemmel til at kræve supplerende oplysninger om nye registreringer såvel som ændringer af enhver art.

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 2* giver Erhvervsstyrelsen hjemmel til også efterfølgende i indtil 5 år fra registreringstidspunktet at kunne kræve dokumentation eller visse nærmere bestemte supplerende oplysninger for anmeldelsens eller registreringens lovlighed.

Der er tale om eventuel stikprøvevis at indhente oplysninger, der har til formål at kvalitetssikre og udvikle Erhvervsstyrelsens offentlige it-system, herunder at efterleve de krav om offentlighed og gennemsigtighed, der skal sikre den nødvendige tillid blandt brugerne til de registrerede og offentliggjorte oplysninger.

Foreligger der en begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold hos den, som oplysningerne skal indhentes fra, og forholdet kan forventes at føre til, at der indgives politianmeldelse, vil styrelsen afstå fra at indhente sådan dokumentation, men overlade den videre behandling til politimæssig efterforskning.

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelser i selskabslovens § 17, hvorefter Erhvervsstyrelsen inden for 3 år kan stille krav om, at der indsendes bevis for, at registreringen eller anmeldelsen er lovligt foretaget.

Til nr. 48 (*hvidvasklovens § 47, stk. 1, § 49, stk. 1, § 51, § 53, § 54, stk. 1 og 2.*)

Den gældende bestemmelse i § 47, stk. 1, fastsætter, at Finanstilsynet skal påse, at virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, overholder loven, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2015/847/EU af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Som en konsekvens af, at hvidvasklovens anvendelsesområde foreslås udvidet med dette lovforslags § 1, nr. 5, foreslås § 47, stk. 1, ændret således, at Finanstilsynet skal påse, at virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 1-13, 19, 23 og 24, overholder loven, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2015/847/EU af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer. Dette medfører en forpligtelse for de virksomhedstyper, som loven foreslås udvidet med, jf. § 1, nr. 5, vil blive underlagt tilsyn af de relevante myndigheder for overholdelse af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2015/847/EU af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 49, stk. 1, medfører, at virksomheder og personer, der er nævnt i lovens § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, samt leverandører og underleverandører til disse skal give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for tilsynets virksomhed.

Omfattet af bestemmelsen er således de virksomheder, der er underlagt tilsyn af Finanstilsynet. Som en konsekvens af, at anvendelsesområdet for hvidvaskloven udvides med dette lovforslags § 1, nr. 5, hvorefter udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger omfattes af hvidvaskloven, foreslås det at § 49, stk. 1 ændres, således at det fremgår, at det er virksomheder og personer som nævnt i lovens § 1, stk. 1, nr. 1-13, 19, 23 og 24, samt leverandører og underleverandører til disse, der skal give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for tilsynets virksomhed.

Det betyder, at med udvidelsen af § 49, stk. 1, hvorved udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger omfattes, vil de oplysninger, som Finanstilsynet kan hente direkte hos den underlagte virksomhed eller person tilsvarende kunne indhentes hos leverandører eller underleverandører. Formålet med at omfatte leverandører og underleverandører er således, at Finanstilsynets indhentelse af oplysninger ikke kan hindres eller omgåes ved outsourcing.

Den gældende bestemmelse i § 51 fastsætter, at Finanstilsynet inden for en af Finanstilsynet fastsat frist kan påbyde de virksomheder og personer, som er nævnt i § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2015/847/EU af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, eller forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Som en konsekvens af, at hvidvasklovens anvendelsesområde udvides med dette lovforslags § 1, nr. 5, følger det af den foreslåede ændring af § 51, at Finanstilsynet inden for en af Finanstilsynet fastsat frist kan påbyde de virksomheder og personer, som er nævnt i § 1, stk. 1, nr. 1-13, 19, 23 og 24, at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2015/847/EU af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, eller forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Det betyder, at Finanstilsynet anvender et påbud i de situationer, hvor virksomheder og personer skal efterleve en bestemt adfærd eller handling fremover. Det kan både skyldes, at en virksomhed eller person handler i strid med loven, eller at en virksomhed eller person undlader at handle, hvor handling er påkrævet efter loven.

Som udgangspunkt skal påbudsmuligheden anvendes i forbindelse med virksomheders og personers overtrædelse af kravene, når overtrædelserne er alvorlige, gentagne, systematiske eller en kombination heraf.

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 53 fastsætter, at for virksomheder, som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, kan erhvervsministeren fastsætte regler om disse virksomheders pligt til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af virksomheden og om, at Finanstilsynet har mulighed for at offentliggøre oplysningerne før virksomheden.

Som en konsekvens af, at hvidvasklovens anvendelsesområde udvides med dette lovforslags § 1, nr. 5, følger det af den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 53, at for virksomheder, som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 1-13, 19, 23 og 24, kan erhvervsministeren fastsætte regler om disse virksomheders pligt til at offentliggøre oplysninger om Finanstilsynets vurdering af virksomheden og om, at Finanstilsynet har mulighed for at offentliggøre oplysningerne før virksomheden.

Forslaget indebærer, at de virksomheder, der er omfattet af lovforslaget, bliver omfattet af bekendtgørelse nr. 1567 af 23. december 2014 om finansielle virksomheders mv. pligt til at offentliggøre Finanstilsynets vurdering af virksomheden mv. Efter bekendtgørelsen skal virksomheder blandt andet offentliggøre de redegørelser, som Finanstilsynet udarbejder efter hver inspektion, der er foretaget i en virksomhed.

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 54, stk. 1, medfører, at har en virksomhed eller person omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, videregivet fortrolige oplysninger om virksomheden eller personen, og er disse kommet offentligheden til kendskab, kan Finanstilsynet påbyde virksomheden eller personen at offentliggøre berigtigende oplysninger inden for en af Finanstilsynet fastsat frist, hvis oplysningerne efter Finanstilsynets vurdering er misvisende, og hvis Finanstilsynet vurderer, oplysningerne kan have skadevirkning for virksomhedens eller personens kunder, indskydere, øvrige kreditorer, der finansielle markeder, hvorpå aktierne i virksomheden eller værdipapirer udstedt af virksomheden handles, eller den finansielle stabilitet generelt.

Som en konsekvens af, at hvidvasklovens anvendelsesområde udvides med dette lovforslags § 1, nr. 5, følger det af den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 54, stk. 1, at bestemmelsen omfatter virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 1-13, 19, 23 og 24.

Det betyder, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger omfattes af Finanstilsynets adgang til at påbyde berigtigelse. Finanstilsynets adgang hertil er dog betinget af, at Finanstilsynet vurderer, at de af virksomheden eller personen offentliggjorte oplysninger kan have skadevirkning for virksomhedens eller personens kunder, indskydere, øvrige kreditorer, de finansielle markeder, hvorpå aktierne i virksomheden eller værdipapirer udstedt af virksomheden handles, eller den finansielle stabilitet. Finanstilsynet fastsætter en kort frist, inden for hvilken virksomheden eller personen skal offentliggøre de berigtigende oplysninger.

Den gældende bestemmelse i § 54, stk. 2, fastsætter, at hvis en virksomhed eller person omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 1-13 og 19, ikke berigtiger oplysningerne i overensstemmelse med Finanstilsynets påbud og inden for den af Finanstilsynet fastsatte frist, kan Finanstilsynet offentliggøre påbuddet, der er meddelt efter stk. 1.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med hvidvasklovens § 49, stk. 2, hvorefter Finanstilsynets tavshedspligt ikke ophæves, selvom den, som tavshedspligten tilsigter at beskytte, giver samtykke til, at Finanstilsynet kan videregive oplysninger. Finanstilsynets tavshedspligt er i høj grad baseret på et ønske om at beskytte de omfattede virksomheders og personers kunder, det være sig privatpersoner eller erhvervskunder. Hertil kommer et ønske om - af konkurrencemæssige grunde - at beskytte de omfattede virksomheders og personers forretningsmæssige forhold. Med bestemmelsen åbnes dog op for Finanstilsynets mulighed for offentliggørelse af tavshedsbelagte oplysninger i tilfælde, hvor en virksomhed eller en person har videregivet fejlagtige oplysninger om virksomheden eller personen, og hvor virksomheden eller personen ikke inden for en af Finanstilsynet fastsat frist har berigtiget de fejlagtige oplysninger.

Som en konsekvens af, at hvidvasklovens anvendelsesområde foreslås udvidet med dette lovforslags § 1, nr. 5, følger det af den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 54, stk. 2, at den omfatter virksomheder eller personer, der er omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 1-13, 19, 23 og 24.

Dette betyder, at Finanstilsynets adgang til, at offentliggøre påbuddet også vil omfatte udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger. Længden af den af Finanstilsynet meddelte frist for virksomhedens eller personens berigtigelse af de misvisende oplysninger vil afhænge af oplysningernes karakter. Efter omstændighederne vil der kunne være tale om, at berigtigelse skal ske inden for samme dag som meddelelsen af påbuddet

De nævnte foreslåede ændringer af bestemmelserne i § 47, stk. 1, § 49, stk. 1, § 51, § 53 og § 54, stk. 1 og 2, er en konsekvens af, at Finanstilsynet fremover skal føre tilsyn med, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger overholder hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2015/847/EU af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Til nr. 49 (*hvidvasklovens § 47, stk. 1, 2. pkt.*)

Finanstilsynets generelle tilsynsforpligtelser er fastlagt i § 47 i hvidvaskloven. Efter gældende ret er beskyttelsen af ansatte, som indberetter en virksomhed eller person, jf. § 36, stk. 1 eller som foretager en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, jf. § 36, stk. 2, efter ordlyden i § 47 i hvidvaskloven ikke undtaget fra tilsyn af Finanstilsynet. Bestemmelserne i § 36, stk. 1 og 2, retter sig imidlertid til kredsen af ansatte i virksomhederne eller hos personerne og ikke virksomheden eller personen som sådan, hvorfor tilsyn med sådanne ansættelsesretlige anliggender falder uden for Finanstilsynets kompetencer og tilsynsvirksomhed. En ansat, der mener at have været udsat for repressalier m. v. som følge af en indberetning om overtrædelse eller en potentiel overtrædelse af hvidvaskloven til en virksomheds ordning eller til Finanstilsynet, eller som har foretaget en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal derfor gøre krav på godtgørelse gældende ved de almindelige domstole og har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 1 og 2 er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1.

Det foreslås i § 47, *stk. 1, 2. pkt.*, at overholdelse af § 36 undtages fra Finanstilsynets tilsyn. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at virksomheders og personers overholdelse af § 36, ikke fremover skal være underlagt Finanstilsynets generelle tilsyn.

Bestemmelserne retter sig til en kreds af ansatte og tidligere ansatte hos virksomheder og personer omfattet af § 36, stk. 1, og ikke virksomheder eller personer som sådan. Tilsyn med ansættelsesretlige anliggender falder uden for Finanstilsynets kompetencer og tilsynsvirksomhed. En ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en indberetning om en virksomheds eller persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til virksomhedens ordning eller til en tilsynsmyndighed, eller en intern underretning eller underretning til SØIK om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme skal derfor gøre krav på godtgørelse gældende ved de almindelige domstole.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en indberetning om en virksomheds eller persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til en tilsynsmyndighed eller til en virksomheds whistleblowerordning til trods for forbuddet i det foreslåede § 36, stk. 1, 1. pkt. eller som har foretaget en underretning i medfør af det foreslåede § 36, stk. 2, 1. pkt., skal anlægge et civilretligt søgsmål mod virksomheden eller personen ved de almindelige domstole, som på baggrund af sagens omstændigheder vil kunne tilkende den ansatte eller den tidligere ansatte en godtgørelse efter § 36, stk. 3, i hvidvaskloven. Uoverensstemmelser efter bestemmelsen kan for det overenskomstdækkede områdes vedkommende også behandles i det fagretlige system, f.eks. en voldgift. Den ansatte eller den tidligere ansatte har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 1 og 2, er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1.

Til nr. 50 (*hvidvasklovens § 47, stk. 3, og § 50, stk. 2*)

Den gældende bestemmelse i § 47, stk. 3, fastsætter, at Finanstilsynet skal samarbejde med de kompetente myndigheder i EU- eller EØS-lande om at medvirke ved tilsynsaktiviteter, kontroller på stedet eller inspektioner her i landet, når det gælder virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 9, der er under tilsyn i et andet EU- eller EØS-land, eller en dansk virksomhed eller person omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, der er underlagt dansk tilsyn, men opererer i andre EU- eller EØS-lande.

Som en konsekvens af, at hvidvasklovens anvendelsesområde foreslås udvidet med dette lovforslags § 1, nr. 5, foreslås § 47, stk. 3, ændret således, at Finanstilsynet skal samarbejde med de kompetente myndigheder i EU- eller EØS-lande om at medvirke ved tilsynsaktiviteter, kontroller på stedet eller inspektioner her i landet, når det gælder virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 9, der er under tilsyn i et andet EU- eller EØS-land, eller en dansk virksomhed eller person omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, 23 og 24, der er underlagt dansk tilsyn, men opererer i andre EU- eller EØS-lande.

Beføjelser til at meddele og inddrage tilladelser mv. henhører under hjemlandsmyndighedens kompetence. Finanstilsynet skal samarbejde med de kompetente myndigheder i andre lande inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, om at medvirke ved tilsynsaktiviteter, kontroller på stedet eller inspektioner her i landet, når det gælder virksomheder og personer som omfattet af § 1, stk. 1, nr. 9 og § 1, stk. 1, nr. 1-13, 23 og 24, der er under tilsyn i et andet land inden for Den Europæiske Union eller lande, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område. Samtidig skal Finanstilsynet samarbejde med værtslandet ved tilsynsaktiviteter, kontroller på stedet eller inspektioner i værtslandet af en dansk virksomhed.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 50, stk. 2, at Finanstilsynet kan anmode de kompetente myndigheder i et EU- eller EØS-land om at medvirke til at påse overholdelsen af hvidvaskloven og de regler, der er udstedt i medfør af loven, vedrørende virksomheder og personer, som er omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 1-13, med hjemsted i et andet EU- eller EØS-land ved tilsynsaktioner, kontroller på stedet eller inspektioner på et andet EU- eller EØS-lands område.

Det følger af dette lovforslags § 1, nr. 5, at hvidvasklovens anvendelsesområde foreslås udvidet, således at også udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer samt udbydere af virtuelle tegnebøger omfattes af loven.

Det foreslås på denne baggrund, at anvendelsesområdet for § 50, stk. 2, udvides, således at Finanstilsynet kan anmode de kompetente myndigheder i et EU- eller EØS-land om at medvirke til at påse overholdelsen af loven og de regler, der er udstedt i medfør af loven, vedrørende virksomheder og personer som omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13, 23 og 24, med hjemsted i et andet EU- eller EØS-land ved tilsynsaktioner, kontroller på stedet eller inspektioner på et andet EU- eller EØS-lands område.

Det betyder, at Finanstilsynet har mulighed for at foretage inspektioner i udlandet. Finanstilsynets inspektioner i udlandet skal ske i overensstemmelse med reglerne i det pågældende land.

De nævnte foreslåede ændringer af bestemmelserne i § 47, stk. 3 og § 50, stk. 2, er en konsekvens af, at Finanstilsynet fremover skal føre tilsyn med udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger.

Til nr. 51 (*hvidvasklovens § 48, stk. 2*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 48 medfører i dag en registreringspligt hos Finanstilsynet for de virksomheder, der er omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 8, og som erhvervsmæssigt udøver de aktiviteter, der er nævnt i hvidvasklovens bilag 1.

Som følge af den med dette lovforslag foreslåede implementering af 5. hvidvaskdirektiv bliver udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer samt udbydere af virtuelle tegnebøger omfattet af hvidvaskloven.

For at Finanstilsynet kan føre tilsyn med virksomheder og personer, der udbyder henholdsvis veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer samt virtuelle tegnebøger, foreslås det med den nye bestemmelse i § 48, stk. 2, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 23 og 24, ligeledes skal registreres hos Finanstilsynet, for at kunne udøve deres aktiviteter. Anmeldelse skal ske, selvom aktiviteten ikke er virksomhedens eller personens hovedaktivitet.

Overtrædelse af den gældende bestemmelse i § 48, stk. 1, er straffelagt, jf. hvidvasklovens § 78, stk. 1, 2. pkt. Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 75, at overtrædelse af den foreslåede nye bestemmelse i § 48, stk. 2, ligeledes straffelægges. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af hvidvasklovens § 48, stk. 2, er virksomheder og personer, der udbyder veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer samt udbydere af virtuelle tegnebøger, som angivet i § 1, stk. 1, nr. 23 og 24. Den strafbare handling består i ikke at foretage en registrering hos Finanstilsynet, inden aktiviteten udøves.

Til nr. 52 (*hvidvasklovens § 48, stk. 3*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 48 medfører i dag en registreringspligt hos Finanstilsynet for de virksomheder, der er omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 8, og som erhvervsmæssigt udøver de aktiviteter, der er nævnt i hvidvasklovens bilag 1.

Den gældende § 48, stk. 2, fastsætter, at Finanstilsynet skal undlade at registrere en virksomhed eller person, hvis virksomhedens øverste eller daglige ledelse eller personen er dømt for et strafbart forhold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af registreringen eller hvervet, jf. straffelovens § 78, stk. 2.

Som konsekvens af, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger med lovforslagets § 1, nr. 51, omfattes af registreringspligten, foreslås det, at § 48, stk. 2, der med lovforslagets § 1, nr. 52, bliver stk. 3, udvides således, at Finanstilsynet forpligtelse til i visse tilfælde at undlade registrering i den gældende § 48, stk. 2, til også at omfatte disse udbydere.

Med lovforslaget bliver § 48, stk. 2 til stk. 3.

Til nr. 53 (*hvidvasklovens § 48, stk. 5*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 48, stk. 4, der med dette lovforslags § 1, nr. 53, bliver til stk. 5, fastsætter, at straffelovens § 78, stk. 3, finder anvendelse ved vurderingen af, om strafbare forhold kan medføre, at der ikke skal ske registrering henholdsvis inddragelse af en registrering. Der henvises i den forbindelse til bestemmelsens stk. 2 og 3.

Virksomheder og personer nævnt i stk. 1, betragtes som selskaber og personer, der udøver hverv, som kræver særlig tilladelse i relation til straffelovens § 78, stk. 2. Henvisningen betyder, at hvis Finanstilsynet vurderer, at en person ikke opfylder kravene i bestemmelsen, finder straffelovens § 78, stk. 3, tilsvarende anvendelse. Dette indebærer blandt andet, at anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag, eller på begæring af Finanstilsynet, skal indbringe spørgsmålet om retighedsfrakendelse for retten.

Som en følge af dette lovforslags § 1, nr. 51, hvor der i § 48 foreslås indsat et nyt stk. 2 med den konsekvens, at stk. 2-6 bliver til stk. 3-7, foreslås der med lovforslagets § 1, nr. 53, en konsekvensrettelse i stk. 5, således at der henvises til stk. 3 og 4 i stedet for stk. 2 og 3.

Der er tale om en konsekvensændring.

Til nr. 54-55 (*hvidvasklovens § 48, stk. 6*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 48, stk. 5, der med dette lovforslags § 1, nr. 35, foreslås ændret til stk. 6, fastsætter, at Finanstilsynet kan inddrage registreringen af en virksomhed eller en anden juridisk person foretaget efter stk. 1, hvis et medlem af virksomhedens øverste eller daglige

ledelse eller personen efterfølgende omfattes af stk. 2, eller hvis virksomheden eller en reel ejer efterfølgende omfattes af stk. 3.

Det foreslås, i § 48, stk. 6, at der henvises til § 48, stk. 1 og 2, som vil medføre, at Finanstilsynet kan inddrage registreringen af en virksomhed eller en person foretaget efter stk. 1 eller 2, hvis et medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse eller personen efterfølgende omfattes af stk. 3, eller hvis virksomheden eller en reel ejer efterfølgende omfattes af stk. 4. Finanstilsynet får mulighed for at inddrage en registrering, hvis en virksomhed, herunder ledelse og reelle ejere eller person, der er registreret efter § 48, stk. 1 eller 2, hos Finanstilsynet, dømmes for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Den foreslåede § 48, stk. 2 medfører, at virksomheder og personer, der er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 23 og 24, skal registreres hos Finanstilsynet for at kunne udøve deres aktiviteter på samme vis, som virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 8 skal registreres hos Finanstilsynet for at kunne udøve deres aktiviteter, jf. § 48, stk. 1. En hjemmel til at inddrage en registrering vil kunne sikre, at personer eller virksomheder, hvis virksomheden, herunder dennes ledelse og reelle ejere, samt personer ikke længere opfylder kravene til hæderlighed, kan tages ud af registeret.

Det forventes, at de registrerede virksomheder og personer mv. til enhver tid lever op til hæderlighedskravet. Finanstilsynet vil efter en konkret vurdering kunne efterprøve, om virksomheder, herunder medlemmer af ledelsen, reelle ejere og personer, overholder kravet. Herudover finder bestemmelsen anvendelse, når en virksomhed eller person er blevet registreret efter stk. 1 eller 2, og det efter følgende viser sig at bero på en fejl, fordi de i stk. 3 og 4 nævnte virksomheder, personer, herunder medlemmer af ledelsen, og de reelle ejere af virksomheden, ikke opfylder kravene i stk. 3 og 4. Finanstilsynet kan dog ikke inddrage en registrering, hvis de oplysninger, der ligger til grund for inddragelsen, har været kendt for Finanstilsynet ved registreringen. Oplysningerne vil alene være kendte, hvis Finanstilsynet har modtaget oplysningerne fra de omfattede virksomheder eller personer. Oplysningerne kan ikke betragtes som værende kendte, hvis Finanstilsynet på anden måde på registreringstidspunktet kunne have erhvervet oplysningerne, f.eks. via dagspressen.

Hvis der rejses straffesag mod virksomheder, herunder medlemmer af virksomhedens ledelse eller personer registreret i medfør af stk. 1 eller 2 for overtrædelse af straffeloven eller anden lovgivning, herunder den finansielle lovgivning, mens en virksomhed eller person er registreret hos Finanstilsynet, kan der under straffesagen nedlægges påstand om, at der skal ske frakendelse af den pågældende persons rettighed til at udøve aktiviteten, jf. § 79, stk. 2, jf. § 78, i straffeloven.

De generelle straffeprocessuelle principper og almindelige retssikkerhedsmæssige hensyn taler for, at der så vidt muligt under en straffesag gøres endeligt op med, om en person eller virksomhed, der er registreret i medfør af stk. 1 eller 2, fortsat kan være registreret. Den endelige afgørelse heraf skal således foretages under straffesagen.

Finanstilsynet kan derfor som udgangspunkt ikke inddrage en registrering af en virksomhed eller person som følge af et strafbart forhold, hvis virksomheden eller personen under straffesagen har

været registreret ved Finanstilsynet. Her vil domstolene under straffesagen træffe afgørelse, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven, om, hvorvidt virksomheden eller personen fortsat kan varetage hvervet.

Heraf følger, at hvis der ikke nedlægges påstand om frakendelse/registrering under straffesagen, kan Finanstilsynet ikke efterfølgende komme til det resultat, at registreringen skal fjernes. Dette gør sig dog ikke gældende i forhold til reelle ejere, da disse ikke har en autorisation eller godkendelse, som nævnt i § 78, stk. 3, i straffeloven.

Stk. 6 finder derfor som udgangspunkt anvendelse i tilfælde, hvor registrering er sket på fejlagtigt grundlag, ved efterfølgende ændringer i øverste eller daglige ledelse eller ved en ny reel ejer af en virksomhed. Derudover kan bestemmelsen anvendes i tilfælde, hvor det er åbenbart, at domstolene ikke har taget stilling til, om et strafbart forhold skal medføre rettighedsfrakendelse.

Til nr. 56 (*hvidvasklovens § 52*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 52 medfører, at Finanstilsynet, for virksomheder og personer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 8, kan fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering og offentliggørelse, herunder om, hvilke oplysninger der skal registreres, og hvilke forhold anmeldere eller andre kan indsende og registrere elektronisk i Finanstilsynets it-system ved at benytte digital eller tilsvarende elektronisk signatur, samt om brugen af dette system.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 5, vil medføre, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger omfattes af hvidvaskloven. Det følger endvidere af lovforslagets § 1, nr. 35, at virksomheder og personer, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 23 og 24, skal registreres hos Finanstilsynet for at kunne udøve deres aktiviteter. Udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger bliver således omfattet af hvidvasklovens regler om registreringer. Det følger derfor af den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 52, at Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering og offentliggørelse, herunder om, hvilke oplysninger der skal registreres, og hvilke forhold anmeldere eller andre kan indsende og registrere elektronisk i Finanstilsynets it-system ved at benytte digital eller tilsvarende elektronisk signatur, samt om brugen af dette system, for virksomheder, der er omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 8, 23 og 24.

Det betyder, at Finanstilsynet kan fastsætte regler om hvilke oplysninger, som Finanstilsynet skal benytte, for at kunne registrere udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger, og herunder hvorledes disse oplysninger skal anmeldes til Finanstilsynet. Finanstilsynet kan ligeledes fastsætte regler om, hvordan eventuelle ændringer i oplysningerne skal anmeldes til Finanstilsynet. Endvidere kan Finanstilsynet fastsætte regler om hvilke oplysninger, der fremgår af Finanstilsynets hvidvaskregister.

Der er således tale om en konsekvensændring af § 52 som følge af lovforslagets § 1, nr. 51.

Til nr. 57 (*hvidvasklovens § 55, stk. 2*)

Med den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 2 i § 55 i hvidvaskloven, stilles der krav om at offentliggjorte reaktioner forbliver på Finanstilsynets hjemmeside i fem år efter offentliggørelse.

Efter gældende ret er der ikke regler for, hvor længe offentliggjorte reaktioner i henhold til hvidvaskloven skal være tilgængelige for offentligheden på Finanstilsynets hjemmeside. Ændringen betyder, at offentliggjorte reaktioner skal slettes fra Finanstilsynets hjemmeside fem år efter offentliggørelse. Personoplysninger indeholdt i offentliggørelsen må dog kun forblive på Finanstilsynets hjemmeside i det nødvendige tidsrum i overensstemmelse med gældende databeskyttelsesregler, herunder persondataforordningen.

Bestemmelsen implementerer artikel 60, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 58 (*hvidvasklovens § 56, stk. 3, nr. 4*)

Den gældende bestemmelse i § 56 fastsætter, at Finanstilsynets ansatte under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e er forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Det samme gælder for personer, der udfører serviceopgaver som led i tilsynets drift, og eksperter, der handler på Finanstilsynets vegne. Tavshedspligten gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Det fremgår dog af stk. 3, at tavshedspligten i stk. 1 ikke er til hinder for, at fortrolige oplysninger kan videregives til en række indenlandske og udenlandske tilsynsmyndigheder mv.

Med implementeringen af 5. hvidvaskdirektiv bliver der lagt yderligere vægt på, at de enkelte medlemslande ikke må forbyde eller opstille urimelige eller unødigt restriktive betingelser for udveksling af oplysninger eller bistand mellem kompetente myndigheder med henblik på overholdelse af hvidvaskloven. Der bliver navnlig lagt vægt på, at medlemslandene skal sikre, at kompetente myndigheder ikke afslår anmodninger om bistand med henvisning til for det første, at anmodningen også anses for at omfatte skatteanliggender, for det andet at forpligtede enheder i henhold til national ret er forpligtede til hemmeligholdelse eller fortrolighed, bortset fra i de tilfælde, hvor de pågældende oplysninger er beskyttet af retten til fortrolighed eller er omfattet af tavshedspligt, for det tredje, at der pågår en undersøgelse, efterforskning eller retsforfølgning i den anmodede medlemsstat, medmindre bistanden ville vanskeliggøre undersøgelsen, efterforskningen eller retsforfølgningen og for det fjerde, at den anmodende myndighed hos modparten er af en anden type eller har en anden status end den anmodende kompetente myndighed.

Det fremgår af lovens § 56, stk. 3, nr. 4, at oplysninger kan videregives til SKAT, når videregivelse sker til brug for SKAT's undersøgelse af mulige overtrædelser af told- og skattelovgivningen. I juni 2017 fremlagde regeringen sin plan for at erstatte SKAT med syv nye styrelser (Gældsstyrelsen, Vur-

deringsstyrelsen, Skattestyrelsen, Toldstyrelsen, Motorstyrelsen, Administrations- og Servicestyrelsen samt Udviklings- og Forenklingsstyrelsen), der herefter samlet bliver betegnet som skatteforvaltningen.

Som følge af denne organisatoriske ændring af SKAT foreslås det, at der foretages en konsekvensændring af hvidvasklovens § 56, stk. 3, nr. 4, således at fortrolige oplysninger kan videregives til skatteforvaltningen, når videregivelse sker til brug for skatteforvaltningens undersøgelse af mulige overtrædelser af told- og skattelovgivningen.

Der er tale om en konsekvensændring.

Til nr. 59 (*hvidvasklovens § 56, stk. 3, nr. 20-21*)

Det foreslås i l§ 56, stk. 3, nr. 20 og 21, at fortrolige oplysninger skal kunne videregives til Den Europæiske Centralbank, når den handler i medfør af Rådets forordning (EU) nr. 1024/2013 af 15. oktober 2013 om overdragelse af specifikke opgaver til Den Europæiske Centralbank i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter.

Der er tale om en direktivnær implementering af dele af artikel 1, stk. 1, nr. 37, i 5. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås endvidere i § 56, stk. 3, nr. 20 og 21, at fortrolige oplysninger skal kunne videregives til Den Europæiske Banktilsynsmyndighed, Det Europæiske Råd for Systemiske Risici, Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger og Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed samt organer etableret af disse når modtagerne af oplysningerne har behov herfor til varetagelsen af deres opgaver.

Der er tale om en direktivnær implementering af artikel 50 i 4. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 60 (*hvidvasklovens § 56 a*)

Det fremgår af § 56, stk. 1, i hvidvaskloven, at Finanstilsynets ansatte er forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Det samme gælder personer, der udfører serviceopgaver som led i tilsynets drift, samt eksperter, der handler på tilsynets vegne. Tavshedspligten gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Tavshedspligtsbestemmelsen i § 56 i hvidvaskloven medfører blandt andet, at adgangen til aktindsigt i Finanstilsynets sager er begrænset, jf. § 35 i lov om offentlighed i forvaltningen. Tavshedspligtsbestemmelsen i § 56 i hvidvaskloven begrænser dog ikke parter ret til aktindsigt efter forvaltningsloven, jf. § 9, stk. 2, i forvaltningsloven.

Efter gældende ret vil parter kunne søge aktindsigt i oplysninger om en persons identitet i forbindelse med f.eks. indberetninger til Finanstilsynet om overtrædelse af reglerne på det finansielle område og

hvidvaskområdet. Det fremgår af § 75 i hvidvaskloven, hvem der anses som part i forhold til Finanstilsynets afgørelser. Det særlige partsbegreb afviger fra det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb og er nødvendigt for at undgå en udhuling af Finanstilsynets tavshedspligt, da parter har adgang til aktindsigt efter forvaltningsloven ikke tilsidesættes af tavshedspligtsreglerne.

Den foreslåede § 56 a er en særregel, der udvider tavshedspligten i forhold til oplysninger om personer, der indberetter overtrædelser af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf og bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 47, stk. 1, for de områder af loven, som Finanstilsynet fører tilsyn med, til Finanstilsynet, således at heller ikke parter vil kunne få aktindsigt i personoplysninger om en person, når vedkommende har indberettet en virksomheds overtrædelse eller potentielle overtrædelse af reguleringen til Finanstilsynet.

Det følger af det foreslåede stk. 1, at Finanstilsynet ikke må videregive personoplysninger om en person, når vedkommende har indberettet en virksomhed eller en person til Finanstilsynet for overtrædelse eller potentiel overtrædelse af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 47, stk. 1, for de områder af loven, som Finanstilsynet fører tilsyn med. Lovforslaget medfører blandt andet, at oplysninger om en person, der har indberettet en virksomhed eller en person for overtrædelse af hvidvaskloven, for så vidt angår indberetningen ikke er undergivet aktindsigt i medfør af forvaltningsloven eller reglerne om underretning i medfør af retssikkerhedsloven.

Personoplysninger skal forstås i overensstemmelse med definitionen heraf i artikel 4, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse), hvorefter personoplysninger omfatter enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Bestemmelsen omfatter blandt andet oplysninger, som identificerer personen, der indberetter overtrædelser, i form af oplysninger om dennes identitet, eller enhver oplysning, der indirekte gør det muligt at udlede dennes identitet. Oplysninger, som er gjort anonyme på en sådan måde, at den registrerede ikke længere kan identificeres, er ikke omfattet af begrebet personoplysninger. Ved afgørelsen af, om en person er identificerbar, skal alle de hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere den pågældende enten af den dataansvarlige eller af enhver anden person, tages i betragtning.

Bestemmelsen vil kun kunne finde anvendelse i sager om indberetning af overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 47, stk. 1, for de områder af loven, som Finanstilsynet fører tilsyn med, til Finanstilsynet, indberettet af en person om en virksomhed eller en person under tilsyn af Finanstilsynet.

Såvel overtrædelser som potentielle overtrædelser, f.eks. i tilfælde hvor en indberetning ikke fører til yderligere sagsbehandlingsskridt eller i tilfælde, hvor Finanstilsynet vurderer, at der ikke er tale om

en overtrædelse af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 47, stk. 1, som Finanstilsynet fører tilsyn med, er omfattet af forslaget.

Det er et krav, at overtrædelsen vedrører regler, som er under tilsyn af Finanstilsynet. Sager vedrørende andre områder, f.eks. indberetning om overtrædelse af skatteretlige regler eller straffeloven, omfattes ikke af bestemmelsens anvendelsesområde.

Forslaget medfører, at Finanstilsynet – med de undtagelser der følger af stk. 2 – er forpligtet til ikke at videregive oplysninger om personer, der til Finanstilsynet indberetter overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 47, stk. 1, for de områder af loven, som Finanstilsynet fører tilsyn med. Forslaget udgør en specialregel (*lex specialis*) i forhold til de almindelige gældende regler om aktindsigt efter f.eks. forvaltningsloven, underretning efter retssikkerhedsloven eller indsichtsret efter persondatareguleringen. Såfremt en part f.eks. har ret til aktindsigt efter forvaltningsloven, vil Finanstilsynet i medfør af lovforslaget være forpligtet til ikke at videregive eller at anonymisere enhver oplysning, der gør det muligt at identificere personen, der har indberettet overtrædelsen.

Forslaget ændrer i øvrigt ikke på, at adgangen til aktindsigt i Finanstilsynets sager er begrænset i henhold til § 35 i lov om offentlighed i forvaltningen.

Ligeledes vil det i henhold til forslaget f.eks. ikke være tilladt for Finanstilsynet at videregive personoplysninger om en person, der har indberettet en overtrædelse af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 47, stk. 1, for de områder af loven, som Finanstilsynet fører tilsyn med, i forbindelse med en eventuel underretning forud for gennemførelsen af en beslutning om iværksættelse af et tvangsindgreb efter § 5 i retssikkerhedsloven.

Herved sikres det at en person, der har indberettet en virksomheds overtrædelse eller potentielle overtrædelse af reguleringen til Finanstilsynet, beskyttes af den udvidede tavshedspligt medmindre offentliggørelse kræves i henhold til national ret som led i yderligere efterforskning eller efterfølgende retslige procedurer.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 2*, at bestemmelsen ikke er til hinder for videregivelse af oplysningerne efter § 56, stk. 3, i hvidvaskloven, f.eks. i forhold til videregivelse til andre offentlige myndigheder, herunder anklagemyndigheden og politiet i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold omfattet af straffeloven eller tilsynslovgivningen mv. Videregivelse er i forhold til gældende regler om tavshedspligt i § 56, stk. 1, i hvidvaskloven reguleret i § 56, stk. 3, i hvidvaskloven. Videregivelse af oplysninger til de i § 56, stk. 3, nævnte parter findes begrundet i hensynet til mulighederne for betryggende tilsyn, retssikkerhed, regulering og samarbejde med de i § 56, stk. 3, nævnte parter.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 3*, at alle, der i henhold til *stk. 2* modtager personoplysninger, med hensyn til disse oplysninger er undergivet den i *stk. 1* omhandlede tavshedspligt. Dette svarer til §

56, stk. 5, i hvidvaskloven, der fastslår, at alle, der i henhold til § 56, stk. 3, nr. 1-21, i hvidvaskloven modtager fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet, med hensyn til disse oplysninger er undergivet den i stk. 1 omhandlede tavshedspligt.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 61, stk. 1, litra e, i 4. hvidvaskdirektiv. Bestemmelsen svarer i øvrigt til § 354 g i lov om finansiel virksomhed og tilsvarende bestemmelser i en række andre tilsynslove på Finanstilsynets område.

Til nr. 61 (*hvidvasklovens § 57, stk. 1*)

Hvidvasklovens § 57, stk. 1, fastsætter, at Erhvervsstyrelsen påser, at virksomheder og personer, der er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 15-18, overholder denne lov, regler udstedt i medfør heraf og forordninger udstedt af Europa-Parlamentet og Rådet indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Med dette lovforslags § 1, nr. 5 udvides anvendelsesområdet for hvidvaskloven til også at omfatte personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder kunstgallerier og auktionshuse, hvor værdien beløber sig til 50.000 kr. eller derover. På den baggrund foreslås anvendelsesområdet for bestemmelsen i § 57, *stk. 1*, tilsvarende ændret, således at Erhvervsstyrelsen påser, at personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder kunstgallerier og auktionshuse, hvor værdien beløber sig til 50.000 kr. eller derover overholder denne lov, regler udstedt i medfør heraf og forordninger udstedt af Europa-Parlamentet og Rådet indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer, jf. § 1, nr. 22, som foreslået ved lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 62 (*hvidvasklovens § 57, stk. 1, 2. pkt.*)

Erhvervsstyrelsens generelle tilsynsforpligtelser er fastlagt i § 57 i hvidvaskloven. Efter gældende ret er beskyttelsen af ansatte, som indberetter en virksomhed eller person, jf. § 36, stk. 1, eller som foretager en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, jf. § 36, stk. 2, efter ordlyden i § 57 i hvidvaskloven ikke undtaget fra tilsyn af Erhvervsstyrelsen. Bestemmelserne i § 36, stk. 1 og 2, retter sig imidlertid til kredsen af ansatte i virksomhederne eller hos personerne og ikke virksomheden eller personen som sådan. En ansat, der mener at have været udsat for repressalier mv. som følge af en indberetning om overtrædelse eller en potentiel overtrædelse af hvidvaskloven til en virksomheds ordning eller til Erhvervsstyrelsen, eller som har foretaget en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal derfor gøre krav på godtgørelse gældende ved de almindelige domstole og har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 1 og 2 er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1.

Det foreslås i § 57, stk. 1, 2. pkt., at overholdelse af § 36 undtages fra Erhvervsstyrelsens tilsyn. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at virksomheders og personers overholdelse af § 36, ikke fremover skal være underlagt Erhvervsstyrelsens generelle tilsyn.

Bestemmelserne retter sig til en kreds af ansatte og tidligere ansatte hos virksomheder og personer omfattet af § 36, stk. 1, og ikke virksomheder eller personer som sådan. En ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en indberetning om en virksomheds eller persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til virksomhedens ordning eller til en tilsynsmyndighed, eller en intern underretning eller underretning til SØIK om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme skal derfor gøre krav på godtgørelse gældende ved de almindelige domstole.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en indberetning om en virksomheds eller persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til en tilsynsmyndighed eller til en virksomheds whistleblowerordning til trods for forbuddet i det foreslåede § 36, stk. 1, 1. pkt. eller som har foretaget en underretning i medfør af det foreslåede § 36, stk. 2, 1. pkt., skal anlægge et civilretligt søgsmål mod virksomheden eller personen ved de almindelige domstole, som på baggrund af sagens omstændigheder vil kunne tilkende den ansatte eller den tidligere ansatte en godtgørelse efter § 36, stk. 3, i hvidvaskloven. Uoverensstemmelser efter bestemmelsen kan for det overenskomstdækkede områdes vedkommende også behandles i det fagretlige system, f.eks. en voldgift. Den ansatte eller den tidligere ansatte har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 1 og 2, er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1.

Til nr. 63 (*hvidvasklovens § 58, stk. 5*)

Hvidvasklovens § 58 vedrører registrering hos Erhvervsstyrelsen for de virksomheder og personer, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 18, dvs. udbydere af tjenesteydelser til virksomheder.

Efter det nugældende stk. 5, skal medlemmer af en virksomheds øverste eller daglige ledelse meddele Erhvervsstyrelsen oplysninger om forhold som nævnt i § 58, stk. 2, senest 2 uger efter, at der er truffet beslutning om deres indtræden i virksomhedens ledelse, og en reel ejer af en virksomhed skal meddele Erhvervsstyrelsen oplysninger som nævnt i stk. 3, nr. 3, senest 2 uger efter erhvervelsen af virksomheden.

Det foreslås i § 58, stk. 5, at Erhvervsstyrelsen kan inddrage registreringen af en virksomhed eller person efter stk. 1, hvis nye medlemmer af en virksomheds øverste eller daglige ledelse eller nye reelle ejere, ikke giver Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for, at Erhvervsstyrelsen kan vurdere om disse er omfattet af stk. 2 eller 3.

En virksomheds nye øverste eller daglige ledelse skal således ikke fremover af egen drift inden for 2 uger efter, at der er truffet beslutning om deres indtræden i virksomhedens ledelse, meddele Erhvervsstyrelsen om forhold som nævnt i § 58, stk. 2. Ligesom en virksomheds nye reelle ejere ikke fremover af egen drift skal meddele Erhvervsstyrelsen oplysninger som nævnt i stk. 3, nr. 3, indenfor 2 uger efter erhvervelsen af virksomheden.

Dette foreslås som følge af, at Erhvervsstyrelsens registreringssystem selv genererer en ny sag, når der foretages ændringer i en virksomheds øverste eller daglige ledelse eller i en virksomheds reelle ejer struktur, hvorefter Erhvervsstyrelsen digitalt vil anmode den nyindtrådte om de oplysninger, der skal til, for at kunne vurdere om vedkommende kan registreres i registeret efter stk. 1. Disse oplysninger skal den nyindtrådte herefter give Erhvervsstyrelsen, ellers kan Erhvervsstyrelsen inddrage registreringen efter stk.1.

Et medlem af en virksomheds øverste eller daglige ledelse kan ikke registreres i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask, hvis personen er dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, jf. straffelovens § 78, stk. 2, eller har indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering eller er under rekonstruktionsbehandling, konkursbehandling eller gældssanering, jf. stk. 2.

Det bemærkes, at Erhvervsstyrelsen derudover skal undlade at registrere en virksomhed, hvis virksomheden er dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af registreringen, jf. straffelovens § 78, stk. 2, eller hvis virksomheden har indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs, eller er under rekonstruktionsbehandling eller konkursbehandling, eller hvis en reel ejer er dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes kontrollerende indflydelse, jf. stk. 3.

Til nr. 64 (*hvidvasklovens § 58, stk. 8*)

Hvidvasklovens § 58 vedrører registrering hos Erhvervsstyrelsen for virksomheder og personer, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 18, dvs. udbydere af tjenesteydelser til virksomheder.

Erhvervsstyrelsen har i dag mulighed for at inddrage registreringen af en virksomhed eller person efter stk. 1, hvis et medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse eller personen efterfølgende bliver dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen, indgiver begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering eller kommer under rekonstruktionsbehandling, konkursbegæring eller gældssanering, jf. stk. 2.

Derudover kan Erhvervsstyrelsen inddrage registrering, jf. stk. 3, nr. 1 og 2, hvis en virksomhed efterfølgende bliver dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen, indgiver begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering eller kommer under rekonstruktionsbehandling, konkursbegæring eller gældssanering.

Ligeledes kan Erhvervsstyrelsen inddrage registreringen, hvis en reel ejer efterfølgende bliver dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes kontrollerende indflydelse, jf. stk. 3, nr. 3, eller hvis virksomheden eller personen ikke er eller ophører med at være omfattet af § 1, stk. 1, nr. 18 og 19.

Det foreslås, at der indføres et nyt stykke i § 58, *stk. 8*, således at, Erhvervsstyrelsen får mulighed for at inddrage registreringen af en virksomhed eller en person omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 18, hvis virksomheden eller personen gør sig skyldig i grove eller gentagne overtrædelser af hvidvaskloven.

Bestemmelsen finder anvendelse i tilfælde, hvor virksomheden eller personen har undladt at efterleve et påbud fra Erhvervsstyrelsen eller ved grove overtrædelser af hvidvaskloven. Det kan eksempelvis være, hvis virksomheden eller personen ikke har foretaget en risikovurdering af, om virksomheden eller personen kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme efter § 7, stk. 1, og ikke efterlever Erhvervsstyrelsens påbud herom.

Den foreslåede bestemmelse indebærer en indgribende reaktionsmulighed for Erhvervsstyrelsen, idet virksomheden eller personen omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 18, ved en inddragelse af registreringen mister muligheden for at udøve de aktiviteter i hvidvasklovens § 2, nr. 12, som registreringen vedrører.

Det fremgår af bestemmelsen, at der skal være tale om grove eller gentagne overtrædelser. Inddragelse af registrering vil typisk være aktuel efter, at der har været givet frist til berigtigelse af forholdet og dette ikke er sket. Det forudsættes som udgangspunkt, at en mindre indgribende reaktion er anvendt over for den pågældende virksomhed eller person, før registrering inddrages, eller at forholdene indebærer, at virksomheden eller personen ikke har mulighed for at rette op på overtrædelserne inden for en tilpas kort tidshorisont. Kan forholdene rettes op ved en mindre indgribende reaktion, end at trække registreringen, skal den mindre reaktion vælges. En mildere reaktion kan blandt andet være, at Finanstilsynet giver påbud om, at virksomheden retter op på de kritisable forhold, at forholdet anmeldes til politiet eller at Finanstilsynet giver påbud om afsættelse af den hvidvaskansvarlige.

En afgørelse om inddragelse af registrering vil kunne indbringes for Erhvervsankenævnet i medfør af hvidvasklovens § 76.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 48, stk. 6, i hvidvaskloven, der blev indført med lov nr. 706 af 8. juni 2018.

Til nr. 65 (*hvidvasklovens § 59, stk. 1 og stk. 2, og § 60, stk. 1*)

Hvidvasklovens § 59, stk. 1, fastsætter, at virksomheder og personer, der er nævnt i lovens § 1, stk. 1, nr. 15-18, skal give Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for styrelsens virksomhed.

Det foreslås i § 59, *stk. 1*, at anvendelsesområdet udvides med den foreslåede § 1, nr. 22, jf. lovforslagets § 1, nr. 65, således at personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder kunstgallerier og auktionshuse, hvor værdien beløber sig til 50.000 kr. eller derover skal give Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for styrelsens virksomhed.

Hvidvasklovens § 59, *stk. 2*, fastsætter, at Erhvervsstyrelsen kan, hvis formålet tilsiger det, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse få adgang til virksomheder og personer, der er omfattet af § 1, *stk. 1*, nr. 15-18, med henblik på indhentelse af oplysninger, herunder ved kontrolbesøg.

Det foreslås endvidere med den foreslåede ændring af § 59, *stk. 2*, at Erhvervsstyrelsen, hvis formålet tilsiger det, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse kan få adgang til virksomheder og personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder kunstgallerier og auktionshuse, hvor værdien af transaktionen eller en række indbyrdes forbundne transaktioner beløber sig til 50.000 kr. eller derover, med henblik på indhentelse af oplysninger, herunder ved kontrolbesøg personer,

Som konsekvens af at anvendelsesområdet for hvidvaskloven udvides til også at omfatte personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder kunstgallerier og auktionshuse, hvor værdien af transaktionen eller en række indbyrdes forbundne transaktioner beløber sig til 50.000 kr. eller derover, jf. § 1, nr. 5 (§ 1, *stk. 1*), foreslås det, at § 59, *stk. 2*, ændres, således at det fremgår, at den foreslåede § 1, nr. 22, er omfattet.

Hvidvasklovens § 60, *stk. 1*, fastsætter, at Erhvervsstyrelsen inden for en af Erhvervsstyrelsen fastsat frist kan påbyde de virksomheder og personer, som er nævnt i § 1, *stk. 1*, nr. 15-18, at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i denne lov, de regler, der er fastsat i medfør heraf, eller Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Det foreslås, at § 60, *stk. 1*, ændres således, at Erhvervsstyrelsen inden for en af Erhvervsstyrelsen fastsat frist kan påbyde virksomheder og personer, at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i denne lov, de regler, der er fastsat i medfør heraf, eller Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner mod lande, personer, grupper, juridiske enheder eller organer.

Som konsekvens af at anvendelsesområdet for hvidvaskloven udvides til også at omfatte personer, som opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder kunstgallerier og auktionshuse, hvor værdien af transaktionen eller en række indbyrdes forbundne transaktioner beløber sig til 50.000 kr. eller derover, jf. § 1, nr. 5 (§ 1, *stk. 1*), foreslås det, at § 60, *stk. 1*, ændres, således at det fremgår, at den foreslåede § 1, nr. 22, er omfattet.

Til nr. 66 (*hvidvasklovens § 62, stk. 2*)

Med den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 2 i § 62, i hvidvaskloven, stilles der krav om, at offentliggjorte reaktioner skal forblive på Erhvervsstyrelsens hjemmeside i fem år efter offentliggørelse.

Der er efter gældende ret ikke regler for, hvor længe offentliggjorte reaktioner i henhold til hvidvaskloven skal være tilgængelige for offentligheden på Erhvervsstyrelsens hjemmeside. Ændringen betyder også, at offentliggjorte reaktioner skal slettes fra Erhvervsstyrelsens hjemmeside fem år efter offentliggørelse. Personoplysninger indeholdt i offentliggørelsen må dog kun forblive på Erhvervsstyrelsens hjemmeside i det nødvendige tidsrum i overensstemmelse med de gældende databeskyttelsesregler, herunder persondataforordningen.

Bestemmelsen implementerer artikel 60, stk. 3, i 4. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 67-68 (*hvidvasklovens § 63, stk. 3, nr. 4 og stk. 4*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 63, indeholder tavshedspligtsbestemmelser for Erhvervsstyrelsens ansatte for så vidt angår styrelsens tilsynsvirksomhed i henhold til denne lov. Efter Hvidvasklovens § 63, stk. 3, har Erhvervsstyrelsen i dag mulighed for, at videregive fortrolige oplysninger til en række indenlandske og udenlandske tilsynsmyndigheder mv. Der er tale om myndigheder, som har et væsentligt behov for at modtage disse oplysninger til varetagelse af deres opgaver.

Erhvervsstyrelsens ansatte er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden, jf. lovens § 63, stk. 1. Det samme gælder personer, der udfører serviceopgaver, som led i tilsynets drift, og eksperter, der handler på Erhvervsstyrelsens vegne. Dette gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Det foreslås, at indsætte et nyt nr. 4 i § 63, stk. 3, der giver Erhvervsstyrelsen mulighed for at videregive fortrolige oplysninger til Skatteforvaltningen.

Det findes hensigtsmæssigt, at Erhvervsstyrelsen kan udveksle oplysninger med Skatteforvaltningen, til brug for undersøgelser som led i offentlig forvaltning, da disse har fælles kontaktheder, og det findes, at der er et væsentligt behov for at kunne modtage disse oplysninger til varetagelse af de pågældende myndigheders opgaver.

Bestemmelsen svarer til den adgang til videregivelse af fortrolige oplysninger til SKAT, som Finanstilsynet har, jf. lovens § 56, stk. 3, nr. 4, der foreslås ændret, jf. lovforslagets § 1, nr. 45.

Som konsekvens af indsættelsen af et nyt nr. 4 i § 63, stk. 3, foreslås det, at henvisningen i § 63, stk. 4 ændres, fra stk. 3, nr. 14 til stk. 3, nr. 15.

Til nr. 69 (*hvidvasklovens § 63, stk. 5*)

Alle, der modtager fortrolige oplysninger fra Erhvervsstyrelsen i henhold til § 63, stk. 3, nr. 1-12, er undergivet den i § 63, stk. 1 omhandlende tavshedspligt med hensyn til disse oplysninger, jf. § 63, stk. 5.

Med den foreslåede ændring af § 63, stk. 5, foreslås det, at Skatteforvaltningen bliver omfattet af tavshedspligten med hensyn til de oplysninger, som Skatteforvaltningen måtte modtage fra Erhvervsstyrelsen.

Bestemmelsen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 50, hvorefter det foreslås, at Erhvervsstyrelsen kan videregive fortrolige oplysninger til Skatteforvaltningen.

Som konsekvens af indsættelsen af et nyt nr. 4 i § 63, stk. 3, foreslås det, at henvisningen i § 63, stk. 5 ændres, fra stk. 3, nr. 1-12 til stk. 3 nr. 1-13.

Til nr. 70 (*hvidvasklovens § 63, stk. 6*)

Videregivelse af fortrolige oplysninger efter § 63, stk. 3, nr. 1, 2, 7, 8, 10, 12, 13 og 14, der hidrører fra et EU- eller EØS-land eller tilsynsmyndigheder uden for disse, kan alene ske hvis myndighederne, der afgiver oplysningerne, har givet deres udtrykkelige tilladelse, og må udelukkende benyttes til det formål, som tilladelsen vedrører.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 63, stk. 6, er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter det foreslås, at Erhvervsstyrelsen kan videregive fortrolige oplysninger til Skatteforvaltningen. Som konsekvens af indsættelsen af et nyt nr. 4 i § 63, stk. 3, foreslås det, at henvisningen i § 63, stk. 6 ændres, fra stk. 3, nr. 1, 2, 7, 8, 10, 12, 13 og 14 til stk. 3, nr. 1, 2, 8, 9, 11, 13, 14 og 15.

Til nr. 71 (*hvidvasklovens § 63 a*)

Det fremgår af § 63, stk. 1, i hvidvaskloven, at Erhvervsstyrelsens ansatte er forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Det samme gælder personer, der udfører serviceopgaver som led i tilsynets drift, samt eksperter, der handler på tilsynets vegne. Tavshedspligten gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Tavshedspligtsbestemmelsen i § 63 i hvidvaskloven medfører blandt andet, at adgangen til aktindsigt i Erhvervsstyrelsens sager er begrænset, jf. § 35 i lov om offentlighed i forvaltningen. Tavshedspligtsbestemmelsen i § 63 i hvidvaskloven begrænser dog ikke parter ret til aktindsigt efter forvaltningsloven, jf. § 9, stk. 2, i forvaltningsloven.

Efter gældende ret vil parter kunne søge aktindsigt i oplysninger om en persons identitet i forbindelse med f.eks. indberetninger til Erhvervsstyrelsen om overtrædelse af reglerne på hvidvaskområdet. Det fremgår af § 75 i hvidvaskloven, hvem der anses som part i forhold Erhvervsstyrelsens afgørelser. Det særlige partsbegreb afviger fra det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb og er nødvendigt

for at undgå en udhuling af Erhvervsstyrelsens tavshedspligt, da parter adgang til aktindsigt efter forvaltningsloven ikke tilsidesættes af tavshedspligtsreglerne.

Den foreslåede § 63 a er en særregel, der udvider tavshedspligten i forhold til oplysninger om personer, der indberetter overtrædelser af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf og bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 57, stk. 1, for de områder af loven, som Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med, til Erhvervsstyrelsen, således at heller ikke parter vil kunne få aktindsigt i personoplysninger om en person, når vedkommende har indberettet en virksomheds overtrædelse eller potentielle overtrædelse af reguleringen til Erhvervsstyrelsen.

Det følger af det foreslåede stk. 1, at Erhvervsstyrelsen ikke må videregive personoplysninger om en person, når vedkommende har indberettet en virksomhed eller en person til Erhvervsstyrelsen for overtrædelse eller potentiel overtrædelse af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 57, stk. 1, for de områder af loven, som Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med. Lovforslaget medfører blandt andet, at oplysninger om en person, der har indberettet en virksomhed eller en person for overtrædelse af hvidvaskloven, for så vidt angår indberetningen ikke er undergivet aktindsigt i medfør af forvaltningsloven eller reglerne om underretning i medfør af retssikkerhedsloven.

Personoplysninger skal forstås i overensstemmelse med definitionen heraf i artikel 4, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse), hvorefter personoplysninger omfatter enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Bestemmelsen omfatter blandt andet oplysninger, som identificerer personen, der indberetter overtrædelser, i form af oplysninger om dennes identitet, eller enhver oplysning, der indirekte gør det muligt at udlede dennes identitet. Oplysninger, som er gjort anonyme på en sådan måde, at den registrerede ikke længere kan identificeres, er ikke omfattet af begrebet personoplysninger. Ved afgørelsen af, om en person er identificerbar, skal alle de hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere den pågældende enten af den dataansvarlige eller af enhver anden person, tages i betragtning.

Bestemmelsen vil kun kunne finde anvendelse i sager om indberetning af overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 57, stk. 1, for de områder af loven, som Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med, til Erhvervsstyrelsen, indberettet af en person om en virksomhed eller en person under tilsyn af Erhvervsstyrelsen.

Såvel overtrædelser som potentielle overtrædelser, f.eks. i tilfælde hvor en indberetning ikke fører til yderligere sagsbehandlingsskridt eller i tilfælde, hvor Erhvervsstyrelsen vurderer, at der ikke er tale om en overtrædelse af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 57, stk. 1, som Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med, er omfattet af forslaget.

Det er et krav, at overtrædelsen vedrører regler, som er under tilsyn af Erhvervsstyrelsen. Sager vedrørende andre områder, f.eks. indberetning om overtrædelse af skatteretlige regler eller straffeloven, omfattes ikke af bestemmelsens anvendelsesområde.

Forslaget medfører, at Erhvervsstyrelsen – med de undtagelser der følger af stk. 2 – er forpligtet til ikke at videregive oplysninger om personer, der til Erhvervsstyrelsen indberetter overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 57, stk. 1, for de områder af loven, som Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med. Forslaget udgør en specialregel (*lex specialis*) i forhold til de almindelige gældende regler om aktindsigt efter f.eks. forvaltningsloven, underretning efter retssikkerhedsloven eller indsichtsret efter persondatareguleringen. Såfremt en part f.eks. har ret til aktindsigt efter forvaltningsloven, vil Erhvervsstyrelsen i medfør af lovforslaget være forpligtet til ikke at videregive eller at anonymisere enhver oplysning, der gør det muligt at identificere personen, der har indberettet overtrædelsen.

Forslaget ændrer i øvrigt ikke på, at adgangen til aktindsigt i Erhvervsstyrelsens sager er begrænset i henhold til § 35 i lov om offentlighed i forvaltningen.

Ligeledes vil det i henhold til forslaget f.eks. ikke være tilladt for Erhvervsstyrelsen at videregive personoplysninger om en person, der har indberettet en overtrædelse af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 57, stk. 1, for de områder af loven, som Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med, i forbindelse med en eventuel underretning forud for gennemførelsen af en beslutning om iværksættelse af et tvangsindgreb efter § 5 i retssikkerhedsloven.

Herved sikres det, at en person, der har indberettet en virksomheds overtrædelse eller potentielle overtrædelse af reguleringen til Erhvervsstyrelsen, beskyttes af den udvidede tavshedspligt medmindre offentliggørelse kræves i henhold til national ret som led i yderligere efterforskning eller efterfølgende retslige procedurer.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 2*, at bestemmelsen ikke er til hinder for videregivelse af oplysningerne efter § 63 stk. 3, i hvidvaskloven, f.eks. i forhold til videregivelse til andre offentlige myndigheder, herunder anklagemyndigheden og politiet i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold omfattet af straffeloven eller tilsynslovgivningen mv. Videregivelse er i forhold til gældende regler om tavshedspligt i § 6, stk. 1, i hvidvaskloven reguleret i § 63, stk. 3, i hvidvaskloven. Videregivelse af oplysninger til de i § 63, stk. 3, nævnte parter findes begrundet i hensynet til mulighederne for betryggende tilsyn, retssikkerhed, regulering og samarbejde med de i § 63, stk. 3, nævnte parter.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 3*, at alle, der i henhold til *stk. 2* modtager personoplysninger, med hensyn til disse oplysninger er undergivet den i *stk. 1* omhandlede tavshedspligt. Dette svarer til § 63, stk. 5, i hvidvaskloven, der fastslår, at alle, der i henhold til § 63, stk. 3, nr. 1-15, i hvidvaskloven

modtager fortrolige oplysninger fra Erhvervsstyrelsen, med hensyn til disse oplysninger er undergivet den i stk. 1 omhandlede tavshedspligt.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 61, stk. 1, litra e, i 4. hvidvaskdirektiv. Bestemmelsen svarer i øvrigt til § 354 g i lov om finansiel virksomhed og tilsvarende bestemmelser i en række andre tilsynslove på Finanstilsynets område.

Til nr. 72 (*hvidvasklovens § 64, stk. 1, 2. pkt.*)

Advokatrådets generelle tilsynsforpligtelser er fastlagt i § 64 i hvidvaskloven. Efter gældende ret er beskyttelsen af ansatte, som indberetter en virksomhed eller person, jf. § 36, stk. 1 eller som foretager en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, jf. § 36, stk. 2, efter ordlyden i § 64 i hvidvaskloven ikke undtaget fra tilsyn af Advokatrådet. Bestemmelserne i § 36, stk. 1 og 2, retter sig imidlertid til kredsen af ansatte i virksomhederne eller hos personerne og ikke virksomheden eller personen som sådan. En ansat, der mener at have været udsat for repressalier m. v. som følge af en indberetning om overtrædelse eller en potentiel overtrædelse af hvidvaskloven til en virksomheds ordning eller til Advokatrådet, eller som har foretaget en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal derfor gøre krav på godtgørelse gældende ved de almindelige domstole og har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 1 og 2 er straffelagt, jf. § 78, stk. 1.

Det foreslås i § 64, stk. 1, 2. pkt., at overholdelse af § 36 undtages fra Advokatrådets tilsyn. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at virksomheders og personers overholdelse af § 36, ikke fremover skal være underlagt Advokatrådets generelle tilsyn.

Bestemmelserne retter sig til en kreds af ansatte og tidligere ansatte hos virksomheder og personer omfattet af § 36, stk. 1, og ikke virksomheder eller personer som sådan. En ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en indberetning om en virksomheds eller persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til virksomhedens ordning eller til en tilsynsmyndighed, eller en intern underretning eller underretning til SØIK om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme skal derfor gøre krav på godtgørelse gældende ved de almindelige domstole.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en indberetning om en virksomheds eller persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til en tilsynsmyndighed eller til en virksomheds whistleblowerordning til trods for forbuddet i det foreslåede § 36, stk. 1, 1. pkt. eller som har foretaget en underretning i medfør af det foreslåede § 36, stk. 2, 1. pkt., skal anlægge et civilretligt søgsmål mod virksomheden eller personen ved de almindelige domstole, som på baggrund af sagens omstændigheder vil kunne tilkende den ansatte eller den tidligere ansatte en godtgørelse

efter § 36, stk. 3, i hvidvaskloven. Uoverensstemmelser efter bestemmelsen kan for det overenskomstdækkede områdes vedkommende også behandles i det fagretlige system, f.eks. en voldgift. Den ansatte eller den tidligere ansatte har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 1 og 2, er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1.

Til nr. 73 (*hvidvasklovens § 65, stk. 1, 2. pkt.*)

Spillemyndighedens generelle tilsynsforpligtelser er fastlagt i § 65 i hvidvaskloven. Efter gældende ret er beskyttelsen af ansatte, som indberetter en virksomhed eller person, jf. § 36, stk. 1 eller som foretager en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, jf. § 36, stk. 2, efter ordlyden i § 65 i hvidvaskloven ikke undtaget fra tilsyn af Spillemyndigheden. Bestemmelserne i § 36, stk. 1 og 2, retter sig imidlertid til kredsen af ansatte i virksomhederne eller hos personerne og ikke virksomheden eller personen som sådan. En ansat, der mener at have været udsat for repressalier m. v. som følge af en indberetning om overtrædelse eller en potentiel overtrædelse af hvidvaskloven til en virksomheds ordning eller til Spillemyndigheden, eller som har foretaget en underretning om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal derfor gøre krav på godtgørelse gældende ved de almindelige domstole og har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 1 og 2 er strafbelagt, jf. § 78, stk. 1.

Det foreslås i § 65, *stk. 1, 2. pkt.*, at overholdelse af § 36 undtages fra Spillemyndigheden tilsyn. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at virksomheders og personers overholdelse af § 36, ikke fremover skal være underlagt Spillemyndighedens generelle tilsyn.

Bestemmelserne retter sig til en kreds af ansatte og tidligere ansatte hos virksomheder og personer omfattet af § 36, stk. 1, og ikke virksomheder eller personer som sådan. En ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en indberetning om en virksomheds eller persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til virksomhedens ordning eller til en tilsynsmyndighed, eller en intern underretning eller underretning til SØIK om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme skal derfor gøre krav på godtgørelse gældende ved de almindelige domstole.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en ansat eller en tidligere ansat, der mener at have været udsat for repressalier med videre som følge af en indberetning om en virksomheds eller persons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen til en tilsynsmyndighed eller til en virksomheds whistleblowerordning til trods for forbuddet i det foreslåede § 36, stk. 1, 1. pkt. eller som har foretaget en underretning i medfør af det foreslåede § 36, stk. 2, 1. pkt., skal anlægge et civilretligt søgsmål mod virksomheden eller personen ved de almindelige domstole, som på baggrund af sagens omstændigheder vil kunne tilkende den ansatte eller den tidligere ansatte en godtgørelse efter § 36, stk. 3, i hvidvaskloven. Uoverensstemmelser efter bestemmelsen kan for det overenskomst-

dækkede områdes vedkommende også behandles i det fagretlige system, f.eks. en voldgift. Den ansatte eller den tidligere ansatte har endvidere mulighed for at politianmelde den omhandlede overtrædelse af forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, da en overtrædelse af § 36, stk. 1 og 2, er straffebelagt, jf. § 78, stk. 1.

Til nr. 74 (*hvidvasklovens § 69 a*)

Det fremgår af § 69, stk. 1, i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven), at Spillemyndighedens ansatte er forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Det samme gælder personer, der udfører serviceopgaver som led i tilsynets drift, samt eksperter, der handler på tilsynets vegne. Tavshedspligten gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Tavshedspligtsbestemmelsen i § 69 i hvidvaskloven medfører blandt andet, at adgangen til aktindsigt i Spillemyndighedens sager er begrænset, jf. § 35 i lov om offentlighed i forvaltningen. Tavshedspligtsbestemmelsen i § 69 i hvidvaskloven begrænser dog ikke parter ret til aktindsigt efter forvaltningsloven, jf. § 9, stk. 2, i forvaltningsloven.

Efter gældende ret vil parter kunne søge aktindsigt i oplysninger om en persons identitet i forbindelse med f.eks. indberetninger til Spillemyndigheden om overtrædelse af reglerne på hvidvaskområdet. Det fremgår af § 75 i hvidvaskloven, hvem der anses som part i forhold Spillemyndigheden s afgørelser. Det særlige partsbegreb afviger fra det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb og er nødvendigt for at undgå en udhuling af Spillemyndigheden s tavshedspligt, da parter adgang til aktindsigt efter forvaltningsloven ikke tilsidesættes af tavshedspligtsreglerne.

Den foreslåede § 69 a er en særregel, der udvider tavshedspligten i forhold til oplysninger om personer, der indberetter overtrædelser af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf og bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 65, stk. 1, for de områder af loven, som Spillemyndigheden fører tilsyn med, til Spillemyndigheden, således at heller ikke parter vil kunne få aktindsigt i personoplysninger om en person, når vedkommende har indberettet en virksomheds overtrædelse eller potentielle overtrædelse af reguleringen til Spillemyndigheden.

Det følger af den foreslåede stk. 1, at Spillemyndigheden ikke må videregive personoplysninger om en person, når vedkommende har indberettet en virksomhed eller en person til Spillemyndigheden for overtrædelse eller potentiel overtrædelse af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 65, stk. 1, for de områder af loven, som Spillemyndigheden fører tilsyn med. Lovforslaget medfører blandt andet, at oplysninger om en person, der har indberettet en virksomhed eller en person for overtrædelse af hvidvaskloven, for så vidt angår indberetningen ikke er undergivet aktindsigt i medfør af forvaltningsloven eller reglerne om underretning i medfør af retssikkerhedsloven.

Personoplysninger skal forstås i overensstemmelse med definitionen heraf i artikel 4, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse), hvorefter personoplysninger omfatter enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Bestemmelsen omfatter blandt andet oplysninger, som identificerer personen, der indberetter overtrædelsen, i form af oplysninger om dennes identitet, eller enhver oplysning, der indirekte gør det muligt at udlede dennes identitet. Oplysninger, som er gjort anonyme på en sådan måde, at den registrerede ikke længere kan identificeres, er ikke omfattet af begrebet personoplysninger. Ved afgørelsen af, om en person er identificerbar, skal alle de hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere den pågældende enten af den dataansvarlige eller af enhver anden person, tages i betragtning.

Bestemmelsen vil kun kunne finde anvendelse i sager om indberetning af overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 65, stk. 1, for de områder af loven, som Spillemyndigheden fører tilsyn med, til Spillemyndigheden, indberettet af en person om en virksomhed eller en person under tilsyn af Spillemyndigheden.

Såvel overtrædelser som potentielle overtrædelser, f.eks. i tilfælde hvor en indberetning ikke fører til yderligere sagsbehandlingsskridt eller i tilfælde, hvor Spillemyndigheden vurderer, at der ikke er tale om en overtrædelse af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 65, stk. 1, som Spillemyndigheden fører tilsyn med, er omfattet af forslaget.

Det er et krav, at overtrædelsen vedrører regler, som er under tilsyn af Spillemyndigheden. Sager vedrørende andre områder, f.eks. indberetning om overtrædelse af skatteretlige regler eller straffeloven, omfattes ikke af bestemmelsens anvendelsesområde.

Forslaget medfører, at Spillemyndigheden – med de undtagelser der følger af stk. 2 – er forpligtet til ikke at videregive oplysninger om personer, der til Spillemyndigheden indberetter overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser indeholdt i forordninger nævnt i § 65, stk. 1, for de områder af loven, som Spillemyndigheden fører tilsyn med. Forslaget udgør en specialregel (lex specialis) i forhold til de almindelige gældende regler om aktindsigt efter f.eks. forvaltningsloven, underretning efter retssikkerhedsloven eller indsigtsret efter persondatareguleringen. Såfremt en part f.eks. har ret til aktindsigt efter forvaltningsloven, vil Spillemyndigheden i medfør af lovforslaget være forpligtet til ikke at videregive eller at anonymisere enhver oplysning, der gør det muligt at identificere personen, der har indberettet overtrædelsen.

Forslaget ændrer i øvrigt ikke på, at adgangen til aktindsigt i Spillemyndigheden s sager er begrænset i henhold til § 35 i lov om offentlighed i forvaltningen.

Ligeledes vil det i henhold til forslaget f.eks. ikke være tilladt for Spillemyndigheden at videregive personoplysninger om en person, der har indberettet en overtrædelse af hvidvaskloven, regler udstedt i medfør heraf bestemmelser indeholdt forordninger nævnt i § 65, stk. 1, for de områder af loven, som Spillemyndigheden fører tilsyn med, i forbindelse med en eventuel underretning forud for gennemførelsen af en beslutning om iværksættelse af et tvangsindgreb efter § 5 i retssikkerhedsloven.

Herved sikres det, at en person, der har indberettet en virksomheds overtrædelse eller potentielle overtrædelse af reguleringen til Spillemyndigheden, beskyttes af den udvidede tavshedspligt med mindre offentliggørelse kræves i henhold til national ret som led i yderligere efterforskning eller efterfølgende retslige procedurer.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 2*, at bestemmelsen ikke er til hinder for videregivelse af oplysningerne efter § 69 stk. 3, i hvidvaskloven, f.eks. i forhold til videregivelse til andre offentlige myndigheder, herunder anklagemyndigheden og politiet i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold omfattet af straffeloven eller tilsynslovgivningen mv. Videregivelse er i forhold til gældende regler om tavshedspligt i § 69, stk. 1, i hvidvaskloven reguleret i § 69, stk. 3, i hvidvaskloven. Videregivelse af oplysninger til de i § 69, stk. 3, nævnte parter findes begrundet i hensynet til mulighederne for betryggende tilsyn, retssikkerhed, regulering og samarbejde med de i § 69, stk. 3, nævnte parter.

Det fremgår af det foreslåede *stk. 3*, at alle, der i henhold til *stk. 2* modtager personoplysninger, med hensyn til disse oplysninger er undergivet den i *stk. 1* omhandlede tavshedspligt. Dette svarer til § 69, stk. 5, i hvidvaskloven, der fastslår, at alle, der i henhold til § 69, stk. 3, nr. 1-21, i hvidvaskloven modtager fortrolige oplysninger fra Spillemyndigheden, med hensyn til disse oplysninger er undergivet den i *stk. 1* omhandlede tavshedspligt.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 61, stk. 1, litra e, i 4. hvidvaskdirektiv. Bestemmelsen svarer i øvrigt til § 354 g i lov om finansiel virksomhed og tilsvarende bestemmelser i en række andre tilsynslove på Finanstilsynets område.

Til nr. 75 (*hvidvasklovens § 78, stk. 1, 2. pkt.*)

Den gældende bestemmelse i § 78 er en straffbestemmelse. Bestemmelsen fastsætter hvilke overtrædelser af hvidvaskloven og forordninger, der kan straffes. Bestemmelsen fastsætter endvidere strafansvar for juridiske personer samt forældelsesfristen for overtrædelse af lovens bestemmelser og regler udstedt i medfør heraf.

Med lovforslagets § 1, nr. 37, foreslås i lovens § 35, stk. 1, 3. pkt., at indføre krav om, at en virksomhed eller person omfattet af bestemmelsens *stk. 1* efter anmodning fra en tilsynsvirksomhed skriftligt skal kunne dokumentere, hvordan virksomheden har fulgt op på indberetninger til whistleblowerordningen. Denne bestemmelse vil kunne straffes med bøde.

Overtrædelse af den foreslåede nye bestemmelse i § 35, stk. 1, 3. pkt. vil kunne straffes med bøde i medfør af § 78, stk. 1, i hvidvaskloven.

Med lovforslagets § 1, nr. 39 og nr. 41, foreslås det at indsætte et specifikt forbud mod begrænsning af variabel aflønning på grundlag af, at den ansatte eller den tidligere ansatte har indberettet virksomhedens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf eller har foretaget en intern underretning eller underretning til SØIK om mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme.

En virksomheds eller persons overtrædelse af den foreslåede § 36, stk. 1, 2. pkt. og § 36, stk. 2, 2. pkt. vil kunne straffes med bøde i medfør af § 78, stk. 1, i hvidvaskloven.

Som en konsekvens af, at lovforslaget ændrer i hvidvasklovens §§ 17, 25 og 48 samt som følge af de foreslåede nye bestemmelser i §§ 6 a, 31 b og 36 a, foreslås det med dette lovforslags § 1, nr. 75, at udvide de bestemmelser, der er bødebelagte.

Det betyder, at en forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse af forslaget til de nye bestemmelser i hvidvasklovens § 6 a, § 17, stk. 3, § 25, stk. 3, 31 b, stk. 1, § 36 a og § 48, stk. 2, kan straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens regler.

Til nr. 76 (*hvidvasklovens § 78, stk. 2*)

Den gældende bestemmelse i hvidvasklovens § 78, stk. 2, medfører, at særligt grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af en række bestemmelser i hvidvaskloven, herunder blandet andet § 17, stk. 1 og 2, kan straffes med fængsel indtil 6 måneder.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 76, vil medføre, at § 78, stk. 2, ændres, således at særligt grov eller omfattende forsætlig overtrædelse af § 17, stk. 1-3, kan straffes med fængsel indtil 6 måneder.

Til nr. 77 (*hvidvasklovens § 80, stk. 2*)

Hvidvasklovens § 80, stk. 2, vedrører de sanktioner, der kan pålægges virksomheder og personer, som undlader at opfylde de pligter, som påhviler dem efter lovens § 58, stk. 5 og 7. Erhvervsstyrelsen kan i medfør heraf som tvangsmiddel pålægge personen, virksomheden eller de for virksomheden ansvarlige personer daglige eller ugentlige bøder.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 48, at ændre § 58, stk. 5, således at en virksomheds nye øverste eller daglige ledelse ikke fremover af egen drift inden for 2 uger efter, at der er truffet beslutning om deres indtræden i virksomhedens ledelse, skal meddele Erhvervsstyrelsen om forhold som nævnt i §

58, stk. 2. Ligesom en virksomheds nye reelle ejere ikke fremover af egen drift skal meddele Erhvervsstyrelsen oplysninger som nævnt i stk. 3, nr. 3, indenfor 2 uger efter erhvervelsen af virksomheden.

Det foreslås derfor at ændre § 80, stk. 2, således, at det alene er § 58, stk. 7, der er omfattet af denne bestemmelse.

Til nr. 78 (*hvidvasklovens § 80, stk. 4*)

I den gældende bestemmelse i § 80, stk. 4, fastsættes det, at der i forbindelse med erhvervsministerens udstedelse af regler efter § 18, stk. 8, om den i § 18, stk. 7, omhandlede liste kan fastsættes bestemmelser om, at erhvervsministeren som tvangsmiddel kan pålægge juridiske personer, organisationer mv. daglige eller ugentlige bøder, hvis de undlader at opfylde de pligter om indberetning, som påhviler dem.

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr.20, hvor der i § 18 indsættes et nyt stk. 8, foreslås henvisningen i § 80, stk. 4 ændres fra § 18, stk. 8, til § 18, stk. 9.

Der er således tale om en konsekvensændring.

Til nr. 79 (*hvidvasklovens § 80, stk. 5*)

Den gældende bestemmelse om tvangsbøder i hvidvasklovens § 80 foreslås udvidet ved at indsætte et nyt stykke i § 80, stk. 5, således bestemmelsen også vil omfatte bestemmelserne i § 69 a, stk. 1, og 69 b, stk. 3, 4, og 8, om registrering og videregivelse af oplysninger om reelle ejere.

Tvangsbøder foreslås, da 5. hvidvaskdirektiv kræver, at medlemslandene sikrer, at de forpligtede enheder kan drages til ansvar for overtrædelse af de nationale bestemmelser, således at formålet med direktivet opfyldes mest effektivt. Det vurderes at tvangsbøder er den sanktion, der er bedst egnet til at sikre, at forvalter opfylder kravet om registrering og videregivelse af oplysninger om reelle ejere af truster og lignende juridiske arrangementer.

Til nr. 80 (*hvidvasklovens bilag 1, nr. 12*)

Det gældende bilag 1 til hvidvaskloven oplister de aktiviteter, hvorefter en virksomhed eller person er omfattet af lovens anvendelsesområde, hvis virksomheden eller personen erhvervsmæssigt udøver en eller flere af de i bilag 1 nævnte aktiviteter, og denne ikke er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-7.

Bilag 1 er en sammenskrivning af bilag 1 og 2 i lov om finansiel virksomhed, der oplister kreditinstitutvirksomhed dog med undtagelse af kreditoplysningsvirksomheder samt øvrig virksomhed i forbin-

delse med omsætning af penge og kreditmidler. Hvidvasklovens bilag 1 skal således fortolkes i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed for så vidt angår de finansielle aktiviteter, hvor der er sammenfald mellem bilagene.

Bilag 1, nr. 12 omfatter i den gældende hvidvasklov bankboksudlejning. Bankboksudlejning er omfattet, fordi bokse kan anvendes til opbevaring af kontante midler. Da det ikke kun er bankbokse, der kan anvendes til opbevaring af kontante midler, foreslås det at ændre ordlyden, således at bestemmelsen fremover vil omfatte boksudlejning. Bestemmelsens ordlyd vil således også være ensrettet med ordlyden i bilag 1 og 2 i lov om finansiel virksomhed.

Omfattet af bestemmelsen er f.eks. ikke virksomheder eller personer, der udelukkende udlejer bokse til opbevaring af bagage, møbler, køretøjer og ikke-fysiske genstande som f.eks. computerdata, eller notarer, der opbevarer juridiske dokumenter. Omfattet er endvidere ikke virksomheder, der tilbyder kortvarig, lejlighedsvis opbevaring, som et hotel f.eks. stiller til rådighed til hotellets kunder.

Omfattet af bestemmelsen er f.eks. opbevaring af fysiske genstande, der har en høj værdi, eksempelvis smykker og ædelmetaller.

Til nr. 81-83 (*hvidvasklovens bilag 2*)

Den gældende bestemmelse i § 11, stk. 3, fastsætter, at kundekendskabskravene kan gennemføres ud fra en risikovurdering. Hvidvasklovens bilag 2 angiver en ikke udtømmende liste over faktorer og typer af dokumentation, der potentielt indebærer en begrænset risiko, som kan benyttes af de omfattede virksomheder og personer, når de skal udarbejde denne risikovurdering.

For at tydeliggøre, at listen ikke er udtømmende foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 65, at bilagets indledende overskrift affattes således, at det tydeligt fremgår, at "Følgende er en ikke-udtømmende liste over faktorer og typer dokumentation, som kendetegner situationer, der potentielt indebærer en begrænset risiko". Dette vil medføre en mere direktivnær implementering af bilag II i 4. hvidvaskdirektiv.

Bilag 2, nr. 1, fastsætter, hvilke kunderisikofaktorer der kan medføre en begrænset risiko. Bilag 2, nr. 2, omhandler risikofaktorer i forbindelse med produkter, tjenesteydelser, transaktioner eller leveringskanaler, mens bilag 2, nr. 3 omhandler geografiske risikofaktorer.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 82, at det i bilag 2, nr. 1, litra c, fastsættes, at virksomheder og personer også skal forholde sig til, om kunden er bosiddende i geografiske områder, der har en begrænset risiko. For så vidt angår geografiske risikofaktorer henvises til bilag 2, nr. 3, som opstiller faktorer, der potentielt indebærer en begrænset risiko, herunder eksempelvis tredjelande, som har effektive ordninger til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Forslaget implementerer bilag 2, nr. 1, litra c, i 4. hvidvaskdirektiv, som fastsætter, at kunder, som er bosiddende i geografiske områder med en lavere risiko, som omhandlet i bilag 2, punkt 3, er en risikofaktor, der potentielt indebærer en lavere risiko.

Som nævnt fastsætter bilag 2, nr. 3, hvilke geografiske risikofaktorer, som virksomheder og personer skal tage i betragtning, når en kunde risikovurderes. Med lovforslagets § 1, nr. 67, foreslås det præciseret, at det i bilag 2, nr. 3 præciseres, at det ved vurderingen af de geografiske risikofaktorer er kundens registrering, etablering eller bopæl, der skal lægges vægt på.

Forslaget implementerer artikel 1, stk. 1, nr. 43, i 5. hvidvaskdirektiv.

Til nr. 84-88 (*hvidvasklovens bilag 3*)

Den gældende bestemmelse i § 11, stk. 3, fastsætter, at kundekendskabskravene kan gennemføres ud fra en risikovurdering. I situationer med øget risiko fremgår det dog af hvidvasklovens § 17, stk. 1, at virksomheder og personer skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer i tilfælde, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme. Ved risikovurderingen skal virksomheder og personer tage de risikofaktorer, der fremgår af hvidvasklovens bilag 3 i betragtning.

Hvidvasklovens bilag 3 angiver en ikke udtømmende liste over faktorer og typer af dokumentation, som kendetegner situationer, der potentielt indebærer en øget risiko. Virksomheder og personer skal derfor inddrage andre risikofaktorer alt efter virksomhedens eller personens produkter, kundetyper mv. Listen skal yderligere sættes i relation til virksomhedens eller personens produktudbud.

For at tydeliggøre, at listen ikke er udtømmende foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 68, at bilagets indledende overskrift affattes således, at det tydeligt fremgår, at "Følgende er en ikke-udtømmende liste over faktorer og typer dokumentation, som kendetegner situationer, der potentielt indebærer en øget risiko". Dette vil medføre en mere direktivnær implementering af bilag III i 4. hvidvaskdirektiv.

Bilag 3, nr. 1, fastsætter, hvilke kunderisikofaktorer, der kan medføre en øget risiko. Bilag 3, nr. 2, omhandler risikofaktorer i forbindelse med produkter, tjenesteydelser, transaktioner eller leveringskanaler, mens bilag 3, nr. 3 omhandler geografiske risikofaktorer.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 69, at det i *bilag 3, nr. 1, litra b*, fastsættes, at virksomheder og personer også skal forholde sig til, om kunden er bosiddende i geografiske områder, der har en øget risiko. For så vidt angår geografiske risikofaktorer henvises til bilag 3, nr. 3, som opstiller faktorer, der potentielt indebærer en øget risiko, herunder eksempelvis lande, som er genstand for sanktioner, embargoer eller lignende foranstaltninger truffet af for eksempel EU eller FN.

Forslaget implementerer bilag 3, nr. 1, litra b, i 4. hvidvaskdirektiv, som fastsætter, at kunder, der er bosiddende i geografiske områder med en højere risiko som omhandlet i bilag 3, punkt 3, er en risikofaktor, der potentielt indebærer en øget risiko.

Lovforslaget indeholder endvidere i § 1, nr. 86, et forslag om, at der indsættes en ny bestemmelse i *bilag 3, nr. 1, litra g*, hvorved det fastsættes, at det skal anses som en kunderisikofaktor, hvis en kunde, der er tredjelandstatsborger, ansøger om opholdstilladelse eller statsborgerskab i et EU- eller EØS-land i bytte for kapitaloverførsler, køb af ejendom eller statsobligationer eller investering i selskaber i den pågældende medlemsstat.

Forslaget gennemfører artikel 1, nr. 44, litra a, i 5. hvidvaskdirektiv.

Med lovforslagets § 1, nr. 71, nyaffattes *bilag 3, nr. 2, litra c*, og med nyaffattelsen uddybes det, hvad der kan anses som visse sikkerhedsforanstaltninger. Med bilag 3, nr. 2, litra c skal det således anses som en risikofaktor i forbindelse med produkter, tjenesteydelser, transaktioner eller leveringskanaler, hvis der er tale om forretningsforbindelser eller transaktioner uden direkte kontakt, uden visse sikkerhedsforanstaltninger såsom elektroniske identifikationsmidler eller relevante tillidstjenester som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF eller enhver anden sikker form for fjernidentifikationsproces eller elektronisk identifikationsproces, der er reguleret, anerkendt, godkendt eller accepteret af de kompetente, nationale myndigheder.

Forslaget er en direktivnær implementering af artikel 1, nr. 44, litra b, pkt. i, i 5. hvidvaskdirektiv.

Endvidere følger det af lovforslagets § 1, nr. 88, hvorefter der foreslås indsat en ny bestemmelse i *bilag 3, nr. 2, litra f*, at det skal anses som en risikofaktor, hvis der er tale om transaktioner, der vedrører olie, våben, ædelmetaller, tobaksvarer, kulturelle værdigenstande og andre vigtige genstande af arkæologisk, historisk, kulturel og religiøs betydning eller af særlig videnskabelig værdi samt elfenben og beskyttede dyrearter.

Der er tale om en direktivnær implementering af artikel 1, nr. 44, litra b, pkt. i, i 5. hvidvaskdirektiv. Bestemmelsen implementeres i hvidvasklovens bilag 3, nr. 2, litra f.

Til § 2

Til nr. 1 (§ 361, stk. 6, nr. 1, i lov om finansiel virksomhed)

§ 361 fastsætter, hvilke virksomheder der skal betale afgift til Finanstilsynet.

Det følger af bestemmelsens stk. 6, nr. 1, at virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 8, skal betale 4.400 kr., ligesom valutavekslingsvirksomheder skal betale en årlig afgift på 28.100 kr. Det betyder således, at de virksomheder, der er omfattet af reglerne om hvidvaskregistreringer, skal betale en årlig afgift på 4.400 kr.

Med den foreslåede ændring af hvidvasklovens § 2, *nr. 1*, jf. lovforslagets § 2 foreslås reglerne for hvidvaskregistreringer udvidet til også at omfatte udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger, således at disse udbydere også skal have en registrering, før de må udøve deres virksomhed.

Som en konsekvens af ovennævnte foreslås afgiftsbestemmelsen i lov om finansiell virksomhed ændret således, at udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og udbydere af virtuelle tegnebøger bliver omfattet af § 361, stk. 6, nr. 1, i lov om finansiell virksomhed. Dette indebærer, at sådanne udbydere fremover skal betale et årligt grundbeløb til Finanstilsynet.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 10. januar 2020, som er en for 5. hvidvaskdirektiv.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovforslagets § 1, nr. 2, 7, 9, 13, 14, 17, 23, 25, 27, 32, 33, 57, 58, 60, 66, 71, 74, 79-82, 84-85 og § 2, nr. 13-14, som affattet ved lovens § 1, nr. 10 samt § 11, stk. 1, nr. 3, 3. pkt., som affattet ved lovens § 1, nr. 18, træder i kraft den 1. juli 2019. Dette skyldes, at disse bestemmelser ikke har deres oprindelse i 5. hvidvaskdirektiv.

Lovforslagets § 1, nr. 13, 33, 57, 60, 66, 71, 74, 82, 85 og § 2, nr. 13-14, som affattet ved lovens § 1, nr. 10 samt § 11, stk. 1, nr. 3, 3. pkt., som affattet ved lovens § 1, nr. 18 er implementering fra 4. hvidvaskdirektiv, mens de øvrige bestemmelser er en præcisering af lovens bestemmelser.

Det fremgår af den gældende § 1, stk. 4 og 5, at Finanstilsynet for virksomheder og personer omfattet af stk. 1, nr. 8 og 19, kan fastsætte regler om, at loven helt eller delvis ikke finder anvendelse på virksomheder og personer, der alene udøver finansiell aktivitet i begrænset omfang, henholdsvis at skatteministeren kan fastsætte regler om, at loven helt eller delvis ikke finder anvendelse for spil, dog ikke kasinoer, hvor der vurderes at være en begrænset risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Bemyndigelserne er udnyttet til at udstede bekendtgørelse nr. 1358 af 30. november 2017 om hvilke virksomheder og personer, der kan undtages fra lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) og bekendtgørelse nr. 727 af 9. juni 2017 om delvis undtagelse af visse spil fra hvidvaskloven.

Som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 6 og 24, bliver lovens § 1, stk. 4 og 5 til § 1, stk. 5 og 6, og § 18, stk. 8, til § 18, stk. 9.

Det foreslås i stk. 3, at de regler, der er fastsat i medfør af § 1, stk. 4 og 5, og § 18, stk. 8 i hvidvaskloven, jf. lov nr. 651 af 8. juni 2017, som ved denne lovs § 1, nr. 6 og 24, bliver § 1, stk. 5 og 6, og § 18, stk. 9, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 1, stk. 5 og 6 og § 18, stk. 9.

Til § 4

Af hvidvasklovens § 85 fremgår det, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Af bestemmelsen fremgår det, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret